



Edukacja bez granic

Raport FRSE 2021



Edukacja bez granic

Raport FRSE 2021



Edukacja bez granic. Raport FRSE 2021

Publikacja powstała we współpracy z zespołami programów: Erasmus+, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Europejskiego Korpusu Solidarności, inicjatyw: eTwinning, Eurodesk, SALTO EECA, EPALE, Europass, EVET, Eurydice, Youth Wiki, WorldSkills oraz Biura Promocji, Biura Analityczno-Badawczego i Biura Wydawnictwa. Inspiracją dla tytułów rozdziałów były nazwy projektów dofinansowanych w ramach programów FRSE w 2021 r. W publikacji wykorzystano fragmenty materiałów informacyjno-promocyjnych wydanych przez Fundację.

Redakcja: Karolina Kwiatosz
Korekta: Marcin Grabski (mesem.pl)

Projekt: Dima Słupczyński, Grzegorz Dębowski
Zdjęcia: Krzysztof Kuczyk, Szymon Łaszewski, Krzysztof Karpiński, Marianna Kulesza, Dawid Linkowski, Luka Łukasiak, Łukasz Madziar, Kamil Majkrzak, Monika Dawid-Sawicka, Agnieszka Ucińska, Shutterstock, EuroSkills2021, WorldSkills Poland, SALTO EECA, a także uczestnicy konkursu PO WER (Julia Dolniak, Magdalena Urbaś, Liliana Żywicka) oraz konkursu Selfie+ (Liceum Ogólnokształcące nr 1 w Kępnie, Miejska Biblioteka Publiczna w Żorach, Stowarzyszenie LEVEL UP)

Skład: Grzegorz Dębowski
Druk: Top Druk Łomża

Wydawca: Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
Narodowa Agencja Programu Erasmus+
i Europejskiego Korpusu Solidarności
Al. Jerozolimskie 142a, 02-305 Warszawa
www.frse.org.pl | kontakt@frse.org.pl

Publikacja została wydana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej.
Treść odzwierciedla jedynie stanowisko autora i Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

© Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Warszawa 2022

ISBN: 978-83-66515-91-8

DOI: 10.47050/66515918

Cytowanie:

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji (2022). *Edukacja bez granic. Raport FRSE 2021*.
Warszawa: Wydawnictwo FRSE. doi: 10.47050/66515918

Publikacja bezpłatna.

Czasopisma i portale Wydawnictwa FRSE:

[języki:obce]
w szkole

europa
DLA AKTYWNYCH

eurodesk
Polska

EUROPEJSKI
PORTAL WŁ. ODZIEŻOWY

Więcej publikacji Wydawnictwa FRSE: www.czytelnia.frse.org.pl

Spis treści

Wstęp 6

Programy edukacyjne

Erasmus+ 10

- Szkolnictwo wyższe 24
- Edukacja szkolna 32
- Kształcenie i szkolenia zawodowe 40
- Edukacja dorosłych 48
- Młodzież 56
- Sport 64

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 68

Europejski Korpus Solidarności 76

Inicjatywy wspierające

eTwinning 86

Eurodesk 92

SALTO EECA 96

EPALE 100

Europass i Euroguidance 104

EVET 108

Eurydice i Youth Wiki 112

Konkursy i zawody

EDUinspiracje 118

EITA 121

European Language Label 122

Selfie+ 124

WorldSkills 126

Działania upowszechniające

Wydarzenia i promocja 130

Badania i analizy 136

Mediateka 2021 140



Z kryzysu wychodzimy mocniejsi

Z przyjemnością oddajemy w Państwa ręce raport na temat unijnych programów edukacyjnych i młodzieżowych, nadzorowanych przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji. To podsumowanie naszej pracy w pierwszym roku realizacji nowej perspektywy finansowej Unii na lata 2021–2027. Oznacza ona m.in. szersze możliwości dla beneficjentów, wyższy poziom finansowania (28 mld euro!) i nowe priorytety w programie Erasmus+, związane z innowacjami, włączeniem społecznym, ekologią czy cyfryzacją.

W nową edycję programów wchodziliśmy z obawami – na początku 2021 r. wciąż nie było wiadomo, jak długo potrwa pandemia i jakie przeszkody postawi nam na drodze. Z powodu obostrzeń zagraniczne wyjazdy przez wiele miesięcy były utrudnione, a instytucje unijne musiały rewidować wartość środków dostępnych dla wnioskodawców – choćby w programie Erasmus+. Choć funduszy na całą siedmioletnią perspektywę ma być ponad dwukrotnie więcej niż na poprzednią, to w roku 2021 jeszcze tego nie odczuliśmy, bo zasadniczego zwiększenia rocznego budżetu nie było.

Mimo tych trudności we wszystkich programach i inicjatywach edukacyjnych osiągnęliśmy cele. Mało tego – pod względem liczby projektów, które otrzymały dofinansowanie w Erasmus+, w 2021 r. Polskę wyprzedziła tylko Hiszpania. Zarówno flagowy program FRSE, jak i Europejski Korpus Solidarności, a także programy wspierające i projekty finansowane ze środków PO WER, w dalszym ciągu zmieniały oblicze polskiej edukacji, otwierając ją na świat, nowe technologie i międzynarodowe wyzwania. A pandemiczne problemy wszystkich nas tylko wzmocniły. Skłoniły do poszukiwania nowych rozwiązań, uczenia się nowych rzeczy, jeszcze bardziej wyęźnionej pracy i wychodzenia ze strefy komfortu. Potwierdziła się stara prawda, że potrzeba jest matką wynalazku, a kryzys bywa katalizatorem pozytywnych przemian. Wszyscy czegoś się nauczyliśmy, a wielu doceniło to, co już umiało. Doskonale w czasach pandemii sprawdziły się np. kompetencje uzyskiwane przez



nauczycieli zaangażowanych w eTwinning, bardzo dobrze egzamin ze zdalnego wspierania młodych ludzi zdała sieć Eurodesk, wiele ważnych materiałów dotyczących edukacji dorosłych w nowych warunkach znalazło się też na platformie EPALE.

Naszym oczkiem w głowie w ostatnim czasie było szkolnictwo branżowe – na promowanie unijnej oferty dla szkół kształcących w zawodach poświęciliśmy szczególnie wiele uwagi. To one najbardziej potrzebują unowocześnienia, popularyzacji i podniesienia poziomu oferowanych usług – tak by nowe kadry mogły służyć polskiej gospodarce. Na ten priorytet od lat stawia Ministerstwo Edukacji i Nauki, a wpływ Erasmusa+ na osiągnięcie założonych celów jest już widoczny gołym okiem. Z przyjemnością czyta się relacje z projektów, w ramach których młodzi Polacy uczą się zawodu u najlepszych europejskich pracodawców i pewni swoich umiejętności wchodzą na rynek pracy.

Raport roczny Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji z realizacji unijnych programów edukacyjnych i młodzieżowych to dobra okazja, by podziękować wszystkim pracownikom Fundacji oraz naszym partnerom, bez których instytucja nie mogłaby się rozwijać i podejmować nowych wyzwań. Kłaniam się Państwu z wdzięcznością. A o tym, że nasza praca jest doceniana, niech świadczą nowe zadania, które się przed nami stawia. W 2022 r. Fundacja włączyła się w realizację Krajowego Planu Odbudowy, a w przyszłym roku będzie organizatorem europejskich igrzysk umiejętności zawodowych EuroSkills 2023 w Gdańsku. Kolejne roczne raporty FRSE będą więc z pewnością równie interesujące, jak niniejszy.

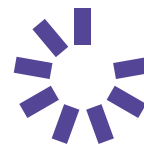
dr hab. Paweł Poszytek

dyrektor generalny
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
Narodowa Agencja Programu Erasmus+
i Europejskiego Korpusu Solidarności



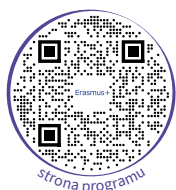
Programy edukacyjne

Erasmus+



Zmienia życie, otwiera umysły

Erasmus+ to program Unii Europejskiej wspierający rozwój edukacji i szkoleń oraz przedsięwzięć młodzieżowych i sportowych poprzez międzynarodowe mobilności oraz współpracę instytucji partnerskich. Jest on jednym z instrumentów poprawiających jakość oraz efektywność systemów edukacji w kilkudziesięciu krajach Europy. Erasmus+ wspiera rozwój kapitału społecznego oraz proces reformowania i dostosowywania edukacji do wyzwań społecznych i gospodarczych. Program działa w Polsce od 2014 r. na podstawie siedmioletnich planów finansowych. W roku 2021 rozpoczęła się druga edycja, a wraz z nią w Erasmusie+ pojawiły się nowości i zmiany. Warto poznać je bliżej, aby wybrać ofertę najlepiej dopasowaną do potrzeb instytucji, pracowników oraz osób uczących się.



Sukces Erasmus+ w latach 2014–2020 sprawił, że w nowej perspektywie jednym z założeń programu stało się zaoferowanie możliwości udziału w projektach jeszcze większej liczbie uczestników i organizacji. Wśród priorytetów programu wskazano działania nastawione na innowacje, włączenie społeczne, ochronę środowiska i rozwój kompetencji cyfrowych. Unia Europejska chce podnosić jakość projektów i zwiększać ich wkład w budowę spójnych, zielonych społeczeństw, gotowych do funkcjonowania w świecie nowych technologii. Program ma też kluczowe znaczenie dla planowanego do 2025 r. utworzenia europejskiego obszaru edukacji, dzięki któremu Unia zamierza zapewnić

wszystkim młodym ludziom dostęp do edukacji i szkoleń jak najwyższej jakości, umożliwić osobom uczącym się łatwe przemieszczanie się pomiędzy systemami edukacji w różnych krajach, a także dać im możliwość znalezienia pracy w całej Europie.

Ponadto Erasmus+ przyczynia się do realizacji Planu działania w dziedzinie edukacji cyfrowej na lata 2021–2027, osiągnięcia celów strategii na rzecz młodzieży (2019–2027), a także rozwijania europejskiego wymiaru sportu (2021–2024).

Priorytety programu

Erasmus+ nie funkcjonuje w próżni. Projekty realizowane w ramach programu

powinny odpowiadać na potrzeby i wyzwania współczesnego świata – edukacyjne, społeczne, ekonomiczne. W ich identyfikacji pomagają priorytety. Dzielą się one na: horyzontalne – mające zastosowanie do wszystkich projektów, oraz sektorowe – odnoszące się do danego obszaru i poziomu edukacji. Priorytety definiuje Komisja Europejska. Można je znaleźć w corocznie uaktualnianym „Przewodniku po programie Erasmus+” oraz na stronie www.erasmusplus.org.pl. Warto je znać, ponieważ ocena złożonego projektu zależy w dużej mierze od tego, w jakim stopniu spełnia on wytyczne grantodawców.

Struktura nowego Erasmus+

Program został podzielony na sektory, do których należą: Szkolnictwo wyższe, Edukacja szkolna, Kształcenie i szkolenia zawodowe, Edukacja dorosłych oraz Młodzież. Podmioty chcące uczestniczyć w programie Erasmus+ mogą się ubiegać o dofinansowanie w ramach trzech akcji. Akcja 1. oraz część działań Akcji 2. (tzw. akcje zdecentralizowane) są w Polsce zarządzane przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji, która pełni funkcję

Narodowej Agencji Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności. Realizacją pozostałych działań oraz Akcją 3. zajmuje się agenda Komisji Europejskiej – Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury (EACEA) w Brukseli. Do tych instytucji składa się wnioski o dofinansowanie w terminach, jakie ogłaszają na swoich stronach internetowych. Agencje je rozpatrują, monitorują i rozliczają projekty. Więcej szczegółowych informacji znajduje się w „Przewodniku po programie Erasmus+”, opracowanym przez Komisję Europejską.

Akcje zdecentralizowane Erasmus+ w poszczególnych sektorach różnią się szczegółami, ale ogólne zasady są podobne: Akcja 1. to mobilności uczniów, studentów, młodzieży, osób dorosłych uczących się oraz kadry edukacyjnej, a Akcja 2. – międzynarodowe partnerstwa instytucji, służące m.in. wymianie doświadczeń, tworzeniu nowatorskich materiałów edukacyjnych czy działaniu na rzecz społeczności lokalnych.

O fundusze na projekty mogą starać się instytucje uprawnione do wnioskowania w poszczególnych akcjach i sektorach.

Korzyści dla uczestników

- nabywanie nowych umiejętności i kompetencji w każdym wieku,
- nauka języków,
- studiowanie i uczenie się za granicą,
- networking w środowisku międzynarodowym,
- odkrywanie własnych talentów,
- poznawanie innych kultur.

Korzyści dla instytucji

- nowe ścieżki doskonalenia zawodowego i rozwoju kariery pracowników,
- lepsza znajomość języków obcych i lepsze kompetencje cyfrowe,
- nawiązywanie kontaktów międzynarodowych i wzmacnianie współpracy partnerskiej,
- podnoszenie prestiżu i budowanie potencjału instytucji.

Beneficjentami Erasmus+ mogą być m.in. szkoły, uczelnie, organizacje pozarządowe, instytucje samorządowe, podmioty komercyjne. Osoby indywidualne nie mają możliwości samodzielnego składania wniosków. Mogą jednak wziąć udział w projekcie realizowanym przez instytucję, w której się uczą, studiują lub pracują. Każdego roku są to tysiące Polaków, którzy za granicą zdobywają wiedzę, odbywają staże, praktyki zawodowe i wolontariat, prowadzą zajęcia lub obserwują pracę na podobnym stanowisku, zwiększając swoje kompetencje i doskonaląc umiejętności.

Nowości w programie

Druga perspektywa Erasmus+ przyniosła zmiany, które jeszcze bardziej ułatwią grantobiorcom skuteczne ubieganie się o środki na projekty. Szeroko otwarto drzwi dla instytucji mniej doświadczonych w programie, które w Akcji 1. mogą organizować mobilności krótkoterminowe, a w Akcji 2. nawiązywać współpracę w partnerstwach na małą skalę. Z ułatwień skorzystają również beneficjenci z dłuższym stażem w programie, dla których oferta Erasmus+ stała się stałym elementem działalności edukacyjnej.

Akredytacja w Akcji 1.

Z myślą o organizacjach, które zamierzają regularnie organizować mobilności w ramach Akcji 1. Erasmus+ (z wyjątkiem sektora Szkolnictwo wyższe), stworzono akredytację. Złożenie wniosku o jej przyznanie to jedyny sposób, aby korzystać z przywileju organizowania mobilności edukacyjnych na uproszczonych zasadach – instytucja zyskuje gwarancję dofinansowania i oszczędza czas.

Podmioty, które korzystają z programu w mniejszym zakresie, mogą pominąć

Priorytety horyzontalne Erasmus+ w latach 2021–2027

- włączanie i różnorodność,
- transformacja cyfrowa,
- dbanie o środowisko i przeciwdziałanie zmianom klimatycznym
- promowanie aktywności w życiu demokratycznym.

starania o akredytację – wówczas jednak mają prawo realizacji wyłącznie krótkoterminowych projektów mobilności. Z kolei uczelnie, zaangażowane w projekty z sektora Szkolnictwo wyższe, zamiast akredytacji powinny mieć Kartę ECHE, niezbędną również do udziału w Akcji 2.

O akredytację mogą ubiegać się podmioty uprawnione do udziału w programie Erasmus+ w poszczególnych sektorach. Nabór wniosków o akredytację odbywa się raz w roku, a dokumenty można składać indywidualnie lub jako konsorcjum. Uwierzytelnienie obowiązuje w ramach jednego sektora: instytucja, która planuje organizowanie mobilności w kilku obszarach, musi uzyskać

Dwie ścieżki wejścia do programu w Akcji 1.

- akredytacja na okres od 3 do 7 lat dla doświadczonych organizacji,
- krótkoterminowe projekty mobilności.

osobną akredytację w każdym z nich. Doświadczenie w programie Erasmus+ nie jest wymagane, ale konieczna jest co najmniej dwuletnia działalność w danym obszarze edukacji.

Warto pamiętać, że w sektorach Kształcenie i szkolenia zawodowe, Edukacja szkolna oraz Edukacja dorosłych razem z wnioskiem o akredytację należy złożyć

Przykładowe działania podejmowane w Akcji 2.

- tworzenie i upowszechnianie produktów edukacyjnych, np. programów i treści szkoleniowych, scenariuszy lekcji, materiałów dydaktycznych oraz innowacyjnych metod pracy,
- nawiązywanie kontaktów międzynarodowych, tworzenie sieci współpracy, wymiana doświadczeń, organizowanie seminariów i konferencji tematycznych, wizyt studyjnych, szkoleń i kursów.

tw. Plan Erasmusa+ (w sektorze Młodzież to część wniosku). Należy też wykazać, że organizacja ma wystarczające zdolności finansowe i zasoby kadrowe, aby zrealizować zaplanowane działania.

Jeśli Narodowa Agencja przyzna akredytację, to w kolejnych latach organizacja będzie składać uproszczony wniosek o dofinansowanie mobilności. Wystarczy w nim opisać rodzaj i liczbę działań planowanych w kolejnych miesiącach. Raz przyznana akredytacja jest ważna do końca 2027 r., ale Narodowa Agencja może ją cofnąć, jeżeli przez trzy lata beneficjent nie zorganizuje mobilności.

Szczegółowe informacje na temat tej ścieżki realizowania projektów można

znaleźć na stronach: bit.ly/3raxMFU oraz bit.ly/3Ulm1nF.

Nowy wymiar partnerstw

Od 2021 r. zmiany zaszyły również w strukturze Akcji 2. Umożliwia ona beneficjentom zdobywanie doświadczeń międzynarodowych w ramach partnerstw zawieranych przez podmioty zaangażowane w edukację formalną, nieformalną i pozaformalną. W zależności od celów danego projektu, zaangażowanych organizacji uczestniczących, oczekiwanego wpływu lub innych elementów partnerstwa mogą różnić się skalą i zakresem, ale działania realizowane powinny uwzględniać priorytety sektorowe.

Zmiany w ofercie Erasmusa+ polegają na zróżnicowaniu rodzaju zawieranych partnerstw. Na poziomie krajowym beneficjenci mogą wnioskować do Narodowej Agencji o dofinansowanie partnerstw współpracy lub partnerstw na małą skalę.

W ramach tych pierwszych dąży się do wdrażania innowacyjnych praktyk oraz realizacji wspólnych inicjatyw promujących współpracę, wzajemne uczenie się lub wymianę doświadczeń na szczeblu europejskim. Rezultaty projektu powinny nadawać się do ponownego wykorzystania także przez podmioty, które nie brały w nim udziału.

Partnerstwa na małą skalę stworzono z myślą o beneficjentach stawiających



pierwsze kroki w programie, działających lokalnie lub w miejscach o utrudnionym dostępie do edukacji. Erasmus+ ułatwia tego rodzaju podmiotom dostęp do oferty ograniczając wymogi formalne. W ramach krótszych inicjatyw organizacje te mogą nawiązywać kontakty międzynarodowe i rozwijać działalność edukacyjną.

Akcja 1.: mobilność edukacyjna

W sektorze **Szkolnictwo wyższe** akcja ta wspiera mobilność studentów na wszystkich kierunkach i cyklach studiów (studia I, II i III stopnia oraz jednolite studia magisterskie). Za granicą studenci mogą zrealizować część programu kształcenia w partnerskiej uczelni lub odbyć staż albo praktykę w przedsiębiorstwie, instytucji badawczej, laboratorium, organizacji lub innej instytucji. W latach 2021–2027 wspierane są również intensywne programy prowadzone w formule mieszanej, łączącej część wirtualną z mobilnością fizyczną. Umożliwiają one uczelniom oferowanie swoim studentom udziału w interaktywnych zajęciach prowadzonych w międzynarodowej grupie.

Pracownicy dydaktyczni i administracyjni uczelni mogą uczestniczyć w działaniach prowadzonych za granicą, związanych z ich rozwojem zawodowym. Mogą to być wyjazdy w celu prowadzenia zajęć ze studentami uczelni zagranicznej lub wyjazdy w celu udziału w szkoleniu. Celem szkolenia musi być poprawa kompetencji pracownika właściwych dla jego zakresu obowiązków w uczelni wysyłającej. Polskie szkoły wyższe mogą także zapraszać specjalistów z przedsiębiorstw, którzy będą prowadzić zajęcia z ich studentami.

W ramach sektora **Edukacja szkolna** Erasmus+ wspiera szkoły oraz inne organizacje działające w obszarze edukacji

obowiązkowej, które chcą organizować mobilności edukacyjne dla uczniów i pracowników. W sektorze **Kształcenie i szkolenia zawodowe** osoby uczące się zawodu lub absolwenci mogą zdobywać praktyczne doświadczenie i podwyższać swoje umiejętności językowe, odbywając staże w przedsiębiorstwach lub w placówkach kształcenia i szkolenia zawodowego w innym kraju. Ponadto możliwe jest uczestnictwo w konkursach umiejętności zawodowych organizowanych w krajach biorących udział w Erasmusie+ oraz w krajach partnerskich. Nauczyciele, trenerzy, doradcy zawodowi oraz inne osoby zajmujące się kształceniem i szkoleniem zawodowym mają możliwość podwyższania swoich kwalifikacji poprzez udział w kursach i praktykach zawodowych lub obserwację pracy. Mogą też dzielić się swoją wiedzą, prowadząc kursy i szkolenia poza granicami kraju. W obu tych sektorach w ramach projektów można także zapraszać ekspertów, nauczycieli oraz edukatorów z innych krajów lub odbywać wizyty przygotowawcze.



Green travel, czyli podróż ekologiczna, to nowość w Erasmusie+. Na przejazd pociągiem, rowerem lub samochodem dzielonym z innymi osobami uczestnicy mogą otrzymać dodatkowe środki finansowe

O dofinansowanie w sektorach Edukacja szkolna oraz Kształcenie i szkolenia zawodowe można się ubiegać, składając wnioski w ramach projektów krótkoterminowych lub na podstawie akredytacji (tzw. projekty długoterminowe). W Polsce lista typów instytucji uprawnionych do wnioskowania w tych obszarach Erasmus+



Erasmus+
Zmienia życie, otwiera umysły



**EUROPEJSKI
KORPUS
SOLIDARNOŚCI**
RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ

Transformacja cyfrowa

*Erasmus+ to możliwość
rozwoju dla wszystkich.
Europejski budżet programu
na lata 2021–2027 wynosi*

28 mld €.

*Przewiduje się,
że do końca tego okresu
z jego oferty skorzystają*

4 mln

osób oraz

125 tys.

instytucji w całej Europie



jest ściśle określona i co roku podawana na stronie erasmusplus.org.pl.

Organizacje mogą również przystąpić do programu bez składania wniosku poprzez przyłączenie się do istniejącego konsorcjum mobilności Erasmus+ lub goszczenie uczestników projektu z innego kraju. W takim wypadku biorą udział w inicjatywie, ale nie otrzymują wsparcia finansowego.

Mobilności fizyczne mogą być łączone z działaniami wirtualnymi, których długość jest liczona osobno. Informacje pomocne przy wyborze organizatorów kursów dla kadry dydaktycznej zostały udostępnione na Europejskiej Platformie Edukacji Szkolnej pod adresem: school-education.ec.europa.eu/pl.

W sektorze **Edukacja dorosłych** organizacje z obszaru niezawodowej edukacji dorosłych mogą wysyłać na mobilności zagraniczne swoich pracowników i uczące się osoby dorosłe. Profil osób, które mogą korzystać z możliwości tej części Erasmus+, został precyzyjnie określony. To dorośli uczestnicy zajęć edukacyjnych o charakterze niezawodowym i organizowanych przez beneficjenta, którzy nie ukończyli szkoły średniej, są w wieku 60+, znajdują się w trudnej sytuacji życiowej z powodów ekonomicznych lub społecznych, a także osoby z niepełnosprawnościami. Tutaj także o dofinansowanie projektów mogą wnioskować organizacje posiadające akredytację lub takie, które stawiają pierwsze kroki w programie.

W mobilności kadry mogą wziąć udział także wolontariusze związani z organizacją beneficjenta, a jeśli jest nim organ publiczny – także jego pracownicy odpowiedzialni za kształtowanie polityki w obszarze niezawodowej edukacji osób dorosłych.

Youthpass

Youthpass to formalny dokument w edukacji pozaformalnej. Dzięki niemu absolwent mobilności w sektorze Młdzież Erasmus+ może potwierdzić umiejętności i kompetencje zdobyte w ramach wymian

młdzieży, mobilności na rzecz osób pracujących z młodzieżą, działań wspierających uczestnictwo młodzieży. Certyfikat przysługuje również wolontariuszom Europejskiego Korpusu Solidarności.

Wystawiają go organizatorzy projektów za pomocą strony youthpass.eu

W projektach Akcji 1. sektora **Młdzież Erasmus+** szczególny nacisk kładzie się na aktywne i świadome uczestnictwo osób młodych, a wspierane działania obejmują nie tylko mobilności. Oprócz wymian młodzieży i pracowników młodzieżowych realizowanych na podstawie akredytacji lub w projektach krótkoterminowych możliwe jest wnioskowanie o środki na działania wspierające uczestnictwo młodzieży w życiu demokratycznym Europy. Tutaj są organizowane krajowe lub międzynarodowe spotkania grup młodzieży, które nierzadko przybierają formę kampanii uświadamiających, konsultacji, warsztatów czy debat na tematy ważne dla osób wchodzących w dorosłość. To propozycja dla młodych ludzi, którzy widzą potrzebę zmian i chcą o nich rozmawiać z decydentami.

Nowością w ofercie tej akcji jest inicjatywa DiscoverEU. W jej ramach Europejczycy, którzy właśnie ukończyli 18 lat, mogą starać się o zdobycie biletu na podróż koleją po kontynencie. Działanie wspiera centralnie Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury, a szczegóły udziału zostały opisane w języku polskim na stronie internetowej Europejskiego Portalu Młodzieżowego: europa.eu/youth/discovereu_pl.

Akcja 2.: współpraca organizacji i instytucji

Partnerstwa współpracy w sektorze **Szkolnictwo wyższe** to międzynarodowe projekty, których celem jest rozwój, transfer i wdrażanie innowacyjnych praktyk, a także realizowanie inicjatyw promujących współpracę oraz wymianę doświadczeń na poziomie europejskim. Efektem tego typu projektów powinna być przede wszystkim modernizacja oferty dydaktycznej uczelni, jej lepsze dostosowanie do potrzeb społeczeństwa i gospodarki oraz podniesienie jakości kształcenia. Wyniki powinny nawiązywać się do ponownego wykorzystania, przenoszenia, skalowania i – w miarę możliwości – mieć wymiar interdyscyplinarny.

W projektach mogą brać udział różnego typu organizacje (uczelnie oraz inne instytucje, organizacje, przedsiębiorstwa) z krajów programu, a także – jeśli jest to szczególnie uzasadnione – z krajów partnerskich z innych części świata.

W sektorze **Edukacja szkolna** projekty partnerstw polegają na międzynarodowej współpracy szkół, placówek edukacyjnych, lokalnych lub regionalnych władz odpowiedzialnych za oświatę oraz innych organizacji działających na rzecz edukacji szkolnej. Przyczyniają się one do wypracowania lub transferu innowacji,

które podnoszą jakość kształcenia, a także do wymiany dobrych praktyk. Celem tych inicjatyw jest zmiana sposobu pracy instytucji na bardziej międzynarodowy.

Dofinansowanie – jak już wspomniano – obejmuje dwa rodzaje przedsięwzięć: partnerstwa współpracy lub partnerstwa na małą skalę. Pierwsze mogą polegać na opracowaniu metod, narzędzi czy rezultatów o wysokim potencjale wdrożeniowym – na gruncie zarówno krajowym, jak i międzynarodowym. Drugie powinny wspierać włączenie społeczne uczestników ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz pobudzać aktywność społeczeństwa europejskiego. Projekty te mogą opierać się na wymianie dobrych praktyk lub wypracowywaniu wspólnych rezultatów.

Akcja 2. w sektorze **Kształcenie i szkolenia zawodowe** umożliwia rozwój instytucji działających w sferze kształcenia zawodowego poprzez międzynarodową wymianę doświadczeń, wiedzy i informacji. Celem takiej współpracy jest

poprawa jakości oferty w zakresie kształcenia i szkoleń zawodowych oraz jej lepsze dostosowanie do potrzeb rynku pracy lub wymagań pracodawców. Projekty mogą mieć formę partnerstw współpracy, nastawionych na tworzenie innowacyjnych rezultatów edukacyjnych z potencjałem ich szerokiego wykorzystania w wybranej dziedzinie kształcenia i szkoleń zawodowych, lub partnerstw na małą skalę, które pozwalają inicjować współpracę mniej doświadczonym instytucjom, aby wymieniać się dobrymi praktykami, metodami i sposobami pracy w gronie co najmniej dwóch instytucji.

Partnerstwa w sektorze **Edukacja dorosłych** dążą do rozwoju instytucji zajmujących się prowadzeniem zajęć edukacyjnych dla osób dorosłych, poprawy kompetencji kadry i słuchaczy oraz rozwijania współpracy międzynarodowej w tym obszarze, a w konsekwencji do podniesienia jakości edukacyjnych usług. Beneficjenci mogą wnioskować o utworzenie partnerstw współpracy, które

przyczyniają się do wdrażania innowacyjnych rozwiązań, a przy tym do wzmacniania jakości realizowanych działań i zacieśniania współpracy międzynarodowej. Mogą także nawiązywać partnerstwa na małą skalę, które chętnie tworzą organizacje działające lokalnie lub takie, które stawiają pierwsze kroki w programie.

Znalezienie partnera do współpracy ułatwia wyszukiwarka udostępniona na Elektronicznej platformie na rzecz uczenia się dorosłych w Europie (EPALE): epale.ec.europa.eu/pl/partner-search.

W sektorze **Młodzi**, podobnie jak w większości pozostałych obszarów Erasmusa+, mogą być realizowane partnerstwa współpracy oraz na małą skalę. Sprzyjają one osiągnięciu celów w kluczowych obszarach strategii UE na rzecz młodzieży na lata 2019–2027, a w ich centrum leży angażowanie, łączenie i wzmacnianie pozycji osób młodych. Szczególny nacisk został położony m.in. na wspieranie aktywności obywatelskiej młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym.



Znalezienie partnera do projektu w tym sektorze ułatwia wyszukiwarka Otlas, w której jest zarejestrowanych kilkanaście tysięcy europejskich organizacji i grup nieformalnych: www.salto-youth.net/otlas.

Działania i akcje centralne

Oferta na poziomie centralnym ma zazwyczaj szerszy zakres, większy budżet i często odpowiada na strategiczne wyzwania w edukacji. Poprzeczka jest więc zawieszona nieco wyżej, ale jest do przeskokowania, o czym od lat przekonują się polskie podmioty korzystające z tej oferty Erasmusa+. Ta część programu jest koordynowana przez Europejską Agencję Wykonawczą ds. Edukacji i Kultury. Na szczeblu centralnym są wspierane niektóre rodzaje partnerstw Akcji 2., Akcja 3. oraz działania ukierunkowane na rozwój wiedzy o Unii Europejskiej. Szczegóły tego rodzaju inicjatyw zostały opisane na stronie internetowej Agencji.

Partnerstwa na rzecz doskonałości

Tego rodzaju inicjatywy służą nawiązywaniu współpracy długofalowej, która będzie kontynuowana także po zakończeniu drugiej edycji Erasmusa+. Oferta jest skierowana przede wszystkim do beneficjentów działających w obszarach szkolnictwa wyższego oraz kształcenia i szkolenia. Uczelnie mają możliwość zawierania partnerstw w celu opracowania lub prowadzenia wysokiej jakości programów studiów magisterskich razem z instytucjami szkolnictwa wyższego z różnych krajów na całym świecie oraz innymi wysoko wyspecjalizowanymi podmiotami w wybranej dziedzinie. Mogą również tworzyć konsorcja nazywane uniwersytetami europejskimi, które łączą nie tylko program studiów, lecz także wspólny program wymiany studentów

oraz infrastruktura naukowo-badawcza. Celem obu tych inicjatyw jest zwiększenie atrakcyjności i jakości europejskiego szkolnictwa wyższego oraz przyciąganie talentów do Europy.

W dziedzinie kształcenia i szkolenia partnerstwa doskonałości mogą polegać na tworzeniu akademii nauczycielskich Erasmus+ ukierunkowanych na osiągnięcie celów europejskiego obszaru edukacji. Akademie skupiają się na podnoszeniu kompetencji językowych, zwiększaniu świadomości w zakresie różnorodności kulturowej oraz rozwijaniu kształcenia nauczycieli zgodnie z priorytetami polityki edukacyjnej. Możliwe jest także zakładanie centrów doskonałości zawodowej, których celem jest dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do zmieniających się potrzeb ekonomicznych i społecznych, wynikających m.in. z transformacji cyfrowej lub ekologicznej.

Sojusze na rzecz innowacji

Partnerstwa na rzecz innowacji prowadzą do rozwoju poprzez współpracę i wymianę wiedzy pomiędzy podmiotami działającymi w sektorach Szkolnictwo wyższe lub Kształcenie i szkolenia zawodowe a środowiskiem społeczno-gospodarczym. Wnioskodawcy mogą starać się o fundusze na dwa rodzaje przedsięwzięć:

- sojusze na rzecz edukacji i przedsiębiorstw – ukierunkowane na wspieranie interdyscyplinarnego podejścia do nauczania, społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, rozwijanie przedsiębiorczych postaw, zwiększanie wydajności kształcenia wyższego i zawodowego,
- sojusze na rzecz współpracy sektorowej – zmierzające do wypracowania rozwiązań o znaczeniu strategicznym dla jednej z 14 branż objętych wsparciem.

W projektach mogą uczestniczyć organizacje działające w państwach członkowskich Unii Europejskiej, państwie trzecim stowarzyszonym lub niestowarzyszonym z programem Erasmus+.

Budowanie potencjału w szkolnictwie wyższym, kształceniu i szkoleniu zawodowym, młodzieży i sporcie

Akcja wspiera projekty współpracy międzynarodowej oparte na wielostronnych partnerstwach pomiędzy organizacjami działającymi w poszczególnych obszarach Erasmusa+ w krajach programu a partnerami z państw niestowarzyszonych z programem. Ogólnym celem tych projektów jest rozwój współpracy międzynarodowej na rzecz zmniejszania różnic społeczno-gospodarczych, osiągania celów zrównoważonego rozwoju, wzmacniania dialogu międzykulturowego czy reform strukturalnych. Oczekuje się także, że inicjatywy przyczynią się do realizacji priorytetów Komisji Europejskiej w zakresie modernizacji cyfrowej, zapobiegania zmianom klimatu oraz wzrostu zatrudnienia. Szczegółowe priorytety dostosowano do specyfiki obszarów Erasmusa+ – można się z nimi zapoznać w „Przewodniku po programie Erasmus+”.

Działania Jean Monnet

Program ten wspiera podnoszenie wiedzy o Unii Europejskiej i integracji europejskiej. Projekty można realizować w obszarach szkolnictwa wyższego oraz kształcenia i szkolenia. W tym pierwszym program wspiera poprawę jakości nauczania i prowadzenia badań na temat Unii Europejskiej, pogłębianie integracji europejskiej oraz promowanie wiedzy o niej na całym świecie. W ramach Jean Monnet uczelnie mogą wnioskować o fundusze na:

- moduły kształcenia – będące częścią programu nauczania,

- katedry – czyli granty dla badaczy specjalizujących się w studiach nad UE,

- centra doskonalenia – miejsca skupiające wysoko wykwalifikowanych ekspertów z obszaru studiów nad Unią Europejską i upowszechniających swój dorobek w przestrzeni publicznej.

W obszarze kształcenia i szkolenia Jean Monnet wspiera doskonalenie zawodowe nauczycieli oraz tworzenie sieci szkół ukierunkowanych na zwiększanie wiedzy na temat nauczania o Unii Europejskiej. Tego rodzaju podmioty mogą organizować działania umożliwiające nauczycielom rozwijanie nowych umiejętności i pogłębianie wiedzy na temat funkcjonowania Wspólnoty.

Erasmus+ Sport

Projekty centralne w Erasmus+ Sport to działania międzynarodowe odpowiadające celom polityk Unii Europejskiej w zakresie sportu, aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia. Celem tej części programu jest przygotowywanie i realizowanie wspólnych działań na rzecz promowania sportu oraz aktywności fizycznej, określanie i wdrażanie innowacyjnych praktyk w dziedzinie sportu, a także organizowanie niekomercyjnych imprez służących zwiększaniu aktywności fizycznej.

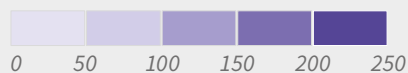
Realizowane inicjatywy przyczyniają się do podnoszenia stanu wiedzy o sporcie, promowania idei włączenia społecznego i równości szans, wzrostu świadomości wpływu aktywności fizycznej na dobrostan człowieka, zacieśniania współpracy pomiędzy organizacjami działającymi w dziedzinie sportu i rekreacji oraz do usprawniania wymiany dobrych praktyk.

Erasmus+ Sport obejmuje cztery kategorie działań: partnerstwa współpracy, partnerstwa na małą skalę, niekomercyjne europejskie imprezy sportowe oraz budowanie potencjału. Nowa perspektywa programu Erasmus+ oznacza nowe możliwości w sektorze Sport: od 2023 r. wnioskodawcy będą mogli starać się o fundusze na organizowanie mobilności kadry sportowej w ramach zdecentralizowanej Akcji 1. Koordynowaniem tych działań będzie zajmowała się Narodowa Agencja Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności.

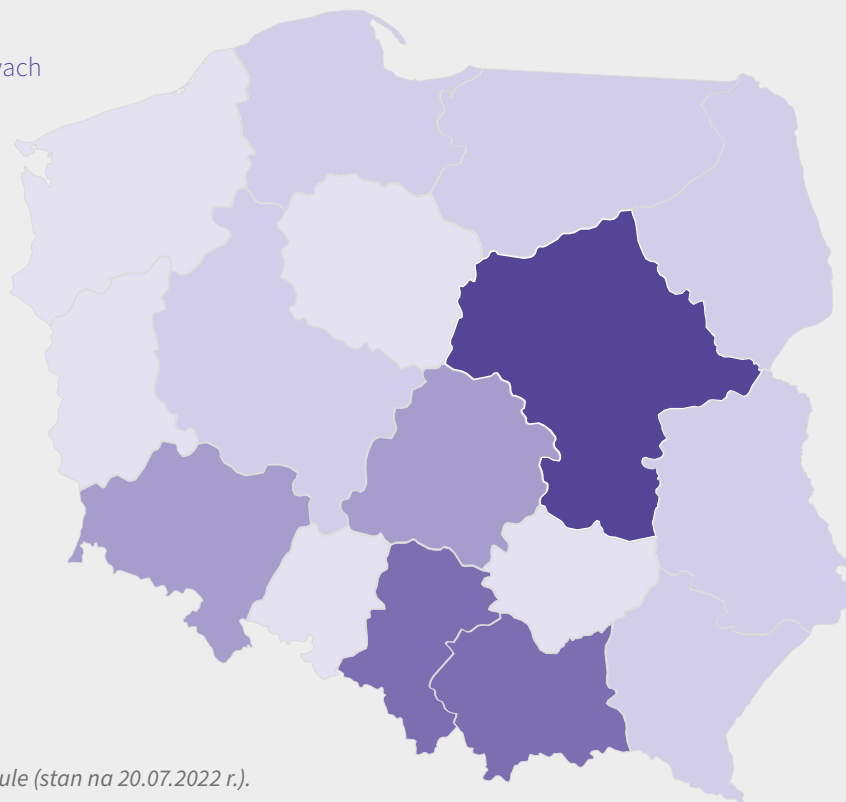


Mapa 1.

Liczba podmiotów realizujących projekty Erasmusa+ dofinansowane w 2021 r. w poszczególnych województwach



N = 1419. Źródło: Product Management Module (stan na 20.07.2022 r.).

**Erasmus+ w Polsce w 2021 r.**

W pierwszym roku nowego programu środki na realizację projektów zdobyło ponad 1,4 tys. instytucji, które łącznie zrealizują 1716 inicjatyw w obu akcjach zdecentralizowanych. Ten wynik uplasował Polskę na drugim miejscu w Europie – lepsza była tylko Hiszpania (2604 projekty). Od 2021 r. we wszystkich państwach uprawnionych do udziału w programie prowadzonych jest 18 009 inicjatyw.

Większość polskich przedsięwzięć to projekty mobilności (1349), na które przeznaczono ponad 99 mln euro. Tego rodzaju inicjatywy stanowią znakomitą większość (średnio 82,7%) w sektorach Szkolnictwo wyższe, Kształcenie i szkolenia zawodowe, Edukacja szkolna i Młodzież. Wyjątkiem jest

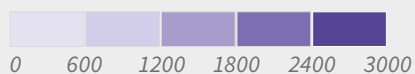
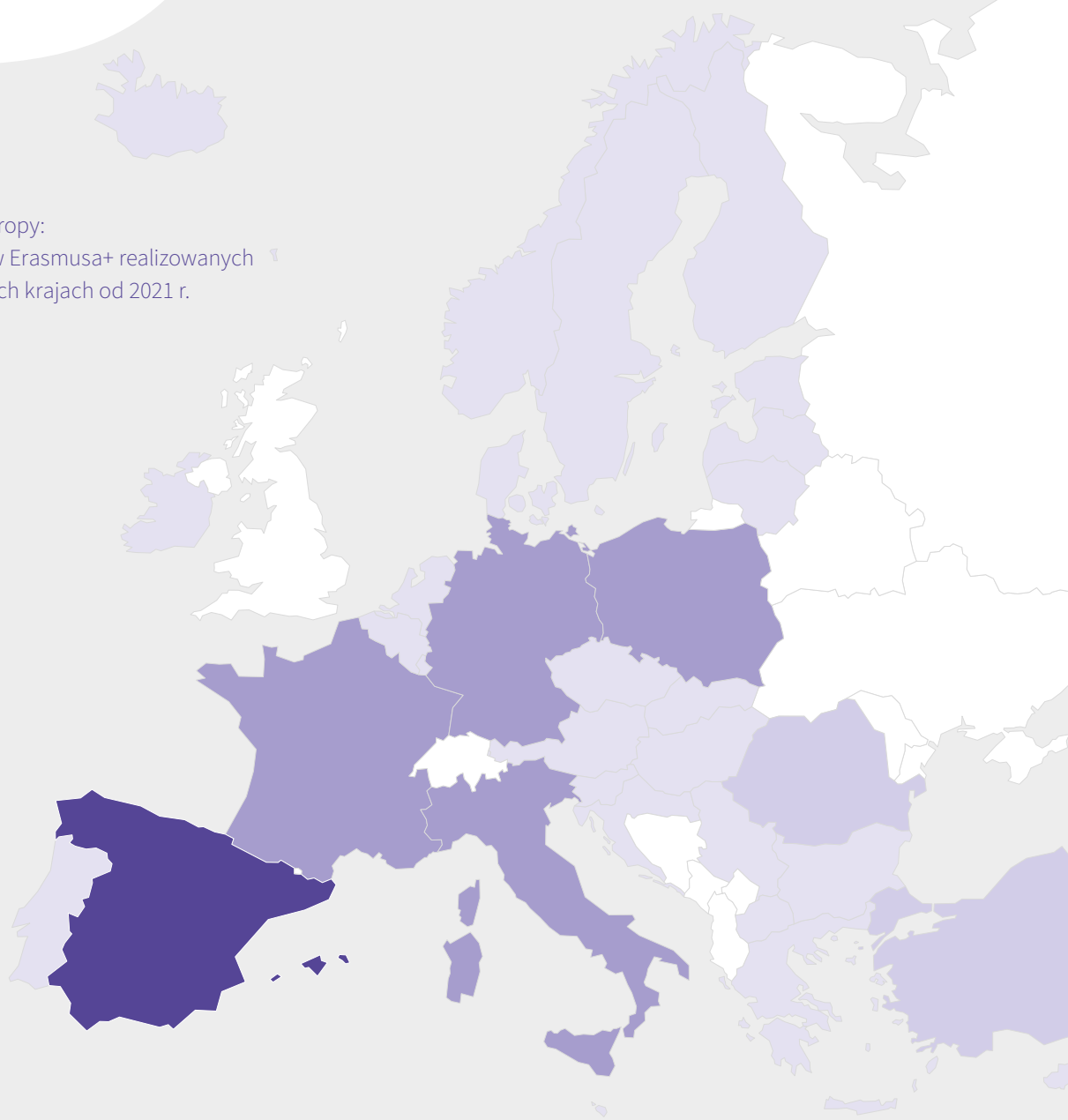
Edukacja dorosłych, gdzie Akcja 1. cieszy się mniejszym zainteresowaniem beneficjentów (43,6% wszystkich projektów realizowanych w tym sektorze programu).

Największe dofinansowanie tradycyjnie otrzymały uczelnie. Do sektora Szkolnictwo wyższe trafił niemal 40% spośród 150 320 038 euro przyznanych Narodowej Agencji na dofinansowanie projektów w 2021 r. Silne wsparcie uzyskały także placówki edukacyjne oraz inne podmioty realizujące projekty w sektorach Kształcenie i szkolenia zawodowe (38 055 845 euro) oraz Edukacja szkolna (25 256 363,40 euro).

W Akcji 1. beneficjenci zaplanowali łącznie 54 285 mobilności. Wśród nich niemal 72% to wyjazdy osób uczących się: uczniów, studentów, słuchaczy, młodzieży. Znaczna

Mapa 2.

Polska na tle Europy:
liczba projektów Erasmusa+ realizowanych
w poszczególnych krajach od 2021 r.



N = 18 009. Źródło: Product Management Module (stan na 12.08.2022 r.).

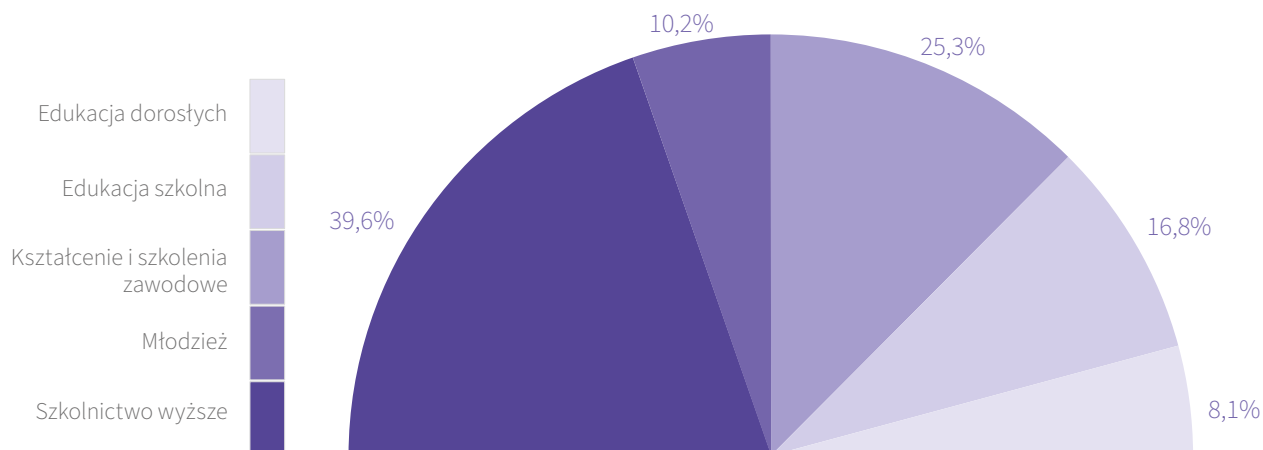
przewaga tej grupy nad pracownikami i kadrami edukacyjną utrzymuje się w sektorach Kształcenie i szkolenia zawodowe (93%), Młodzież (82%) oraz Szkolnictwo wyższe (63,9%). W sektorze Edukacja szkolna proporcje są niemal wyrównane (51,3% uczniów, 48,7% nauczycieli i pracowników szkół), podczas gdy w Edukacji dorosłych zmieniają się na korzyść

kadry edukacyjnej (22,4% słuchaczy, 77,6% edukatorów).

Co piąty projekt jest realizowany w Akcji 2. (21%). Większość stanowią partnerstwa współpracy (192 z 367 inicjatyw), które częściej były wybierane w sektorach Kształcenie i szkolenia zawodowe oraz Młodzież (odpowiednio: 62,5% i 52% projektów). Oferta partnerstw na małą

skalę przyciąga podmioty zdobywające doświadczenie w programie – zwłaszcza w Edukacji dorosłych, gdzie stanowią one 61,3% wszystkich projektów realizowanych w tej akcji. Wyjątkiem jest sektor Szkolnictwa wyższego, w którym nabór obejmował tylko partnerstwa współpracy (30 inicjatyw).

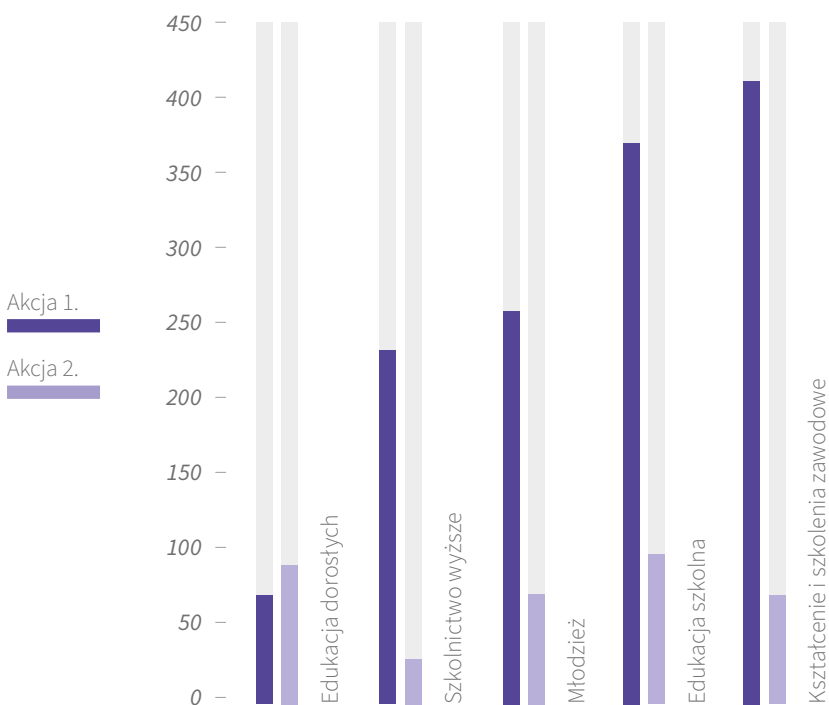
Wykres 1. Rozkład dofinansowania przyznanego w 2021 r. na projekty realizowane w poszczególnych sektorach



N = 150 320 038 euro. Źródło: Product Management Module (stan na 12.08.2022 r.).



Wykres 2. Liczba projektów w podziale na akcje i sektory programu

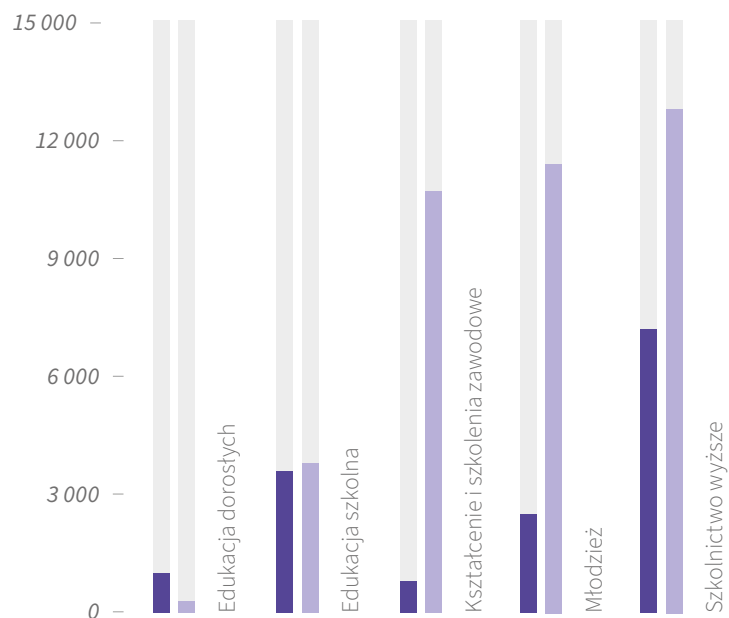


N = 1716. Źródło: Product Management Module (stan na 12.08.2022 r.).

Wykres 3. Liczba mobilności osób uczących się i kadry edukacyjnej zaplanowanych w projektach Akcji 1. i dofinansowanych w 2021 r.

nauczyciele,
kadra edukacyjna,
administracyjna
i młodzieżowa

uczniowie,
studenci,
słuchacze,
młodzież



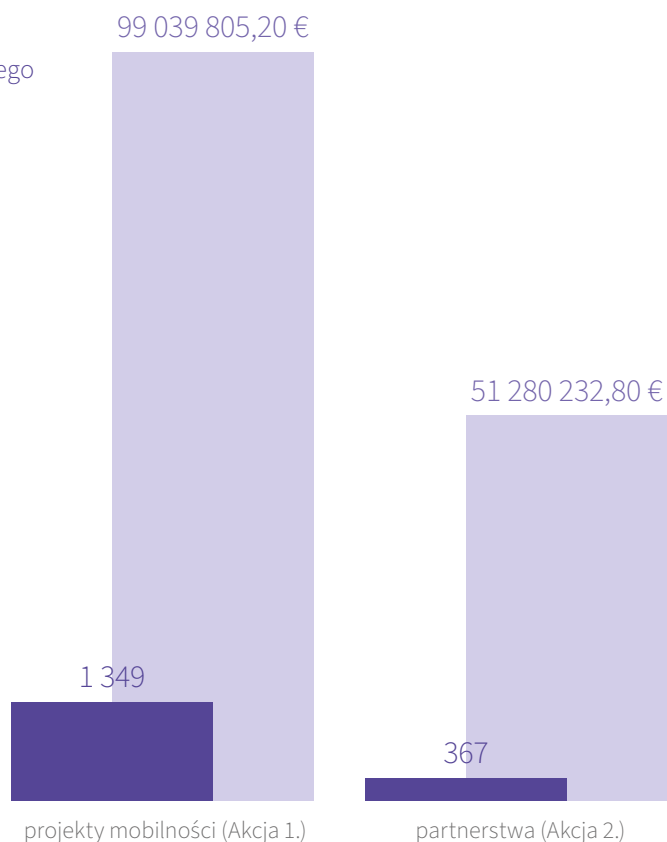
N = 54 285. Mobilności realizowane w ramach projektów dofinansowanych przez Narodową Agencję.

Źródło: Product Management Module (stan na 12.08.2022 r.).

Wykres 4. Liczba projektów oraz wartość dofinansowania przyznanego w 2021 r. na projekty realizowane w poszczególnych akcjach

projekty

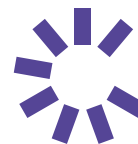
dofinansowanie



Źródło: Product Management Module (stan na 12.08.2022 r.).

Erasmus+

Szkolnictwo wyższe



Każda opowieść o Erasmusie+ zaczyna się od Szkolnictwa wyższego. Ten sektor to okręt flagowy programu – jest najbardziej rozpoznawalny, ma najdłuższą historię i największy budżet. Unijne wspieranie szkolnictwa wyższego przez lata odbywało się pod szyldem programu Erasmus, którego lwią część stanowiły wymiany studenckie. Był to pierwszy wspólnotowy program edukacyjny, działający w latach 1987–2013, a w Polsce od 1998 r. Choć pierwszej nazwy programu od dobrych kilku lat już się nie używa, to wiele osób wciąż kojarzy obecnego Erasmus+ z wyjazdami studentów na naukę do innych krajów. Nowy program dużo szerzej otworzył się na uczestników, ale szkolnictwo wyższe wciąż odgrywa w nim kluczową rolę. Od 2014 r. wspiera doskonalenie zawodowe pracowników uczelni oraz młodych absolwentów. Każdego roku są to setki tysięcy Europejczyków, którzy podróżują po całym świecie, by zdobywać wiedzę. W ten sposób osiągają podstawowe cele programu: kształtowanie tożsamości europejskiej, podnoszenie kompetencji oraz umiędzynarodowienie wymiany myśli.

Dla kogo?

- Uprawnione do korzystania z oferty są przede wszystkim uczelnie – niezależnie od profilu – a także instytuty naukowo-badawcze oraz publiczne lub prywatne instytucje współpracujące ze szkołami wyższymi.
- Warunkiem korzystania z oferty obu akcji jest posiadanie Karty ECHE. To rodzaj akredytacji, która określa zakres działań, jakie beneficjent może prowadzić w ramach dofinansowania. O akredytację mogą starać się również konsorcja krajowych uczelni.

Jak korzystać?

- Na studia, praktyki, szkolenia lub mobilności w celu prowadzenia zajęć można wyjechać do uczelni lub przedsiębiorstwa, z którymi jednostka macierzysta podpisała umowę dwustronną. Wymiana studentów i pracowników w tym sektorze obejmuje wszystkie kierunki studiów oraz niemal wszystkie kraje.
- Wyjazd edukacyjny można zrealizować tylko za pośrednictwem macierzystej uczelni. Dotyczy to zarówno studentów, pracowników, jak i absolwentów.



W drogę po nowe doświadczenia

Może się wydawać, że w nowej perspektywie programu Erasmus+ sektor Szkolnictwo wyższe funkcjonuje bez większych zmian: jego beneficjenci wciąż otrzymują największe wsparcie finansowe, niezmiennie także planują w projektach najwięcej mobilności. Warunki realizacji działań nieco się jednak zmieniły, a wyniki pierwszych naborów pokazują, w jaki sposób uczelnie starają się do tych zmian zaadaptować

W pierwszym roku nowego programu na wsparcie tego sektora zaplanowano 61 849 557 euro. Beneficjenci w obu akcjach złożyli 273 projekty, a aż 264 zostały wybrane do realizacji. Większość funduszy uczelnie przeznaczą na organizowanie wyjazdów edukacyjnych dla studentów, absolwentów, pracowników dydaktycznych i administracyjnych, a co szóste euro (15,6% dofinansowania) posłuży finansowaniu partnerstw współpracy.

Liczby te robią wrażenie, mimo że w pierwszym roku nowego Erasmus+ budżet sektora był niższy niż wcześniej. Mniejsza liczba złożonych wniosków wynika także z kończenia przez uczelnie projektów pierwszej fazy programu, wstrzymanych wskutek pandemii, a także z niepewności związanej z realizacją nowej fazy programu czy trwających procesów łączenia szkół niepublicznych. Dodatkowo w 2021 r. Komisja Europejska nie zorganizowała konkursu wniosków na projekty realizowane w krajach partnerskich,

przez co uczelnie od lat współpracujące poza Unią Europejską nie mogły starać się o środki. Ta możliwość powróci w 2022 r.

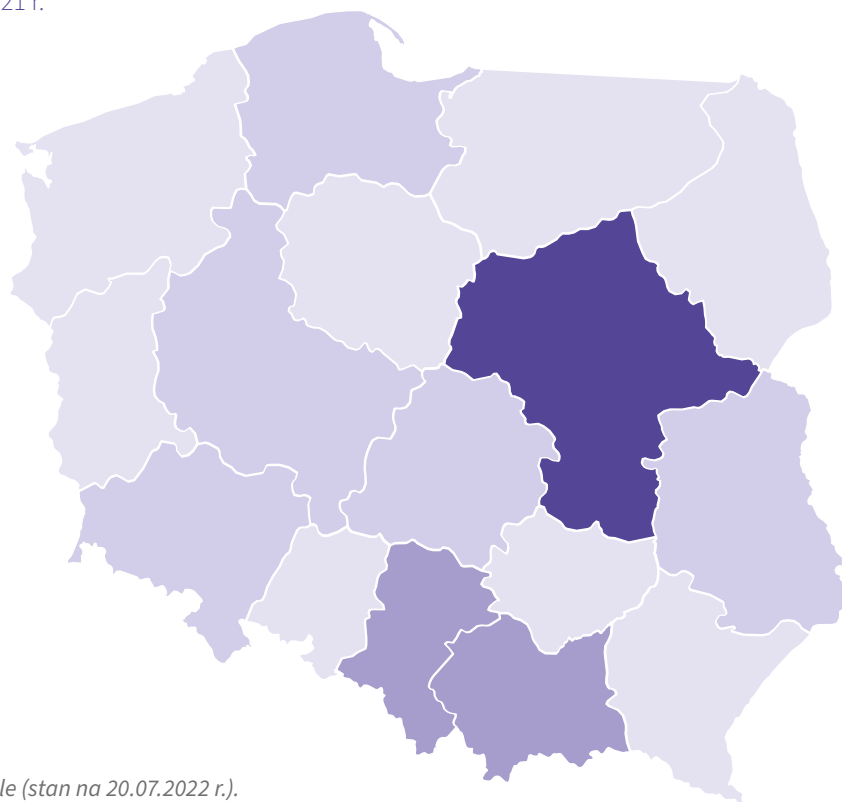
Intensywność współpracy międzynarodowej poszczególnych regionów Polski wynika z wielkości i liczby ośrodków miejskich na danym terenie. Beneficjenci – przede wszystkim uczelnie – działają bowiem głównie w stolicach województw lub dużych lokalnych miastach. Najwięcej uczelni realizuje projekty na Mazowszu (52 beneficjentów), a następnie w Małopolsce (28), na Śląsku (24), Dolnym Śląsku (21) i w Wielkopolsce (20), a najmniej – w województwie lubuskim (2).

Szansa nie tylko dla studentów

W 2021 r. szkoły wyższe mogły wnioskować o organizowanie projektów mobilności. Aplikacje nie podlegały jednak ocenie jakościowej, ponieważ została ona przeprowadzona wcześniej, w ramach ubiegania się przez uczelnię o Kartę Erasmus+ w szkolnictwie wyższym (Karta ECHE) lub

Mapa 3.

Liczba projektów dofinansowanych w 2021 r. w podziale na województwa



0 12 24 36 48 60

N = 264. Źródło: Product Management Module (stan na 20.07.2022 r.).

o akredytację przyznaną konsorcjom. W pierwszym roku nowego programu do Akcji 1. przystąpiły w ten sposób 232 podmioty oraz dwa konsorcja, które uczestniczą w Erasmusie+ od kilku lat.

W ramach podpisanych umów beneficjenci zaplanowali łącznie 20 035 mobilności. Składa się na nie 12 809 wyjazdów studenckich oraz 7226 pracowniczych. Prawie co trzeci student wyjedzie za granicę na praktykę (31,8%), choć nadal większość spędzi kilka miesięcy na studiach. To bardzo dobry wynik, biorąc pod uwagę, że z oferty praktyk studenckich w kilku poprzednich latach korzystało ok. 25% młodych uczestników. Pracownicy uczelni podzielili się niemal po połowie: większość wyjedzie w celu prowadzenia zajęć

dydaktycznych (55,7%), a pozostali wezmą udział w szkoleniach (44,3%).

Liczba zaplanowanych mobilności jest mniejsza o 23% w porównaniu z rokiem 2020, kończącym pierwszą edycję programu, co jest jednym ze skutków mniejszego budżetu. Za tym spadkiem kryje się też

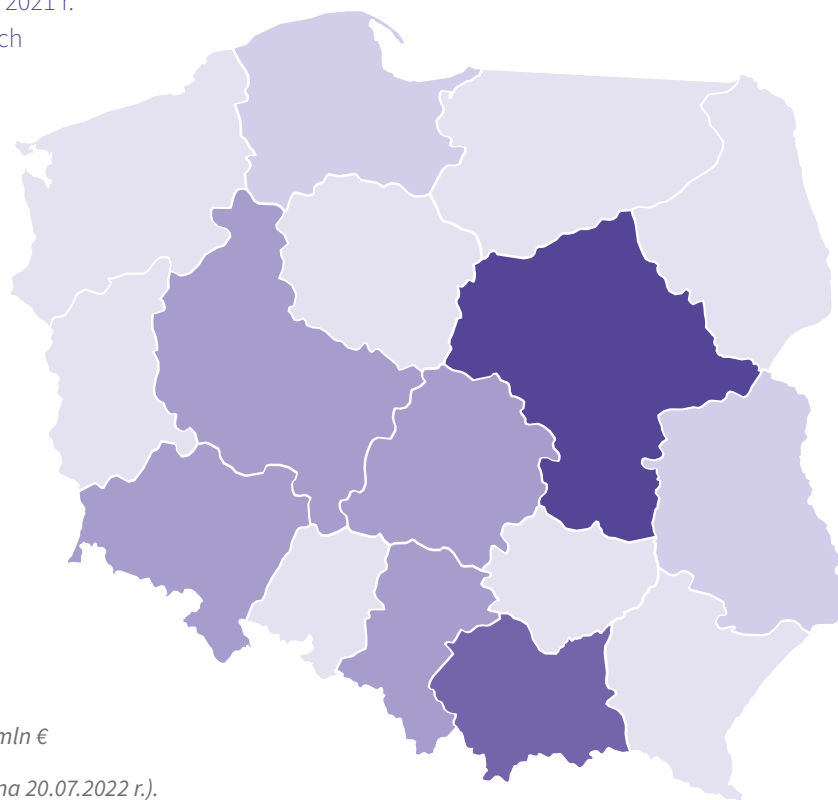


Grałem w orkiestrze jako tubista. Staż bardzo rozwinął moje umiejętności. Zyskałem masę doświadczeń, mogłem grać z wybitnymi muzykami i dyrygentami. Zaprzyjaźniłem się z ludźmi z Włoch, Irlandii, Japonii, Wielkiej Brytanii. Dzięki tym praktykom czuję się o wiele lepiej przygotowany do pracy w zawodzie

uczestnik wyjazdu na praktyki do Czech

Mapa 4.

Wartość dofinansowania przyznanego w 2021 r.
na projekty realizowane w poszczególnych
województwach



0 2,5 5 7,5 10 12,5 mln €

Źródło: Product Management Module (stan na 20.07.2022 r.).

20 035

*– tyle mobilności
zaplanowano
w pierwszych projektach
nowej edycji programu
w tym sektorze.
Oznacza to, że niemal
co trzeci wyjazd
na Erasmusa+
ma szansę odbyć student
lub pracownik uczelni*

wiele innych czynników, często niezależnych od beneficjentów. Chodzi m.in. o sytuację demograficzną. Liczba studentów z roku na rok maleje, a osoby, które zdecydują się na studia, wykazują się większą aktywnością zawodową w czasie roku akademickiego, co osłabia zainteresowanie wyjazdami edukacyjnymi. Pośrednio do mniejszej liczby wyjazdów przyczyniło się umożliwienie uczelniom prowadzenia nowych aktywności, np. mieszanych kursów intensywnych.

Nie bez znaczenia była również sytuacja geopolityczna oraz pandemiczna. Co jednak ważne, mimo obostrzeń związanych z koronawirusem jesienią 2021 r. pierwsi studenci i pracownicy zdołali zrealizować swoje mobilności.

Partnerstwa współpracy

Do pierwszego konkursu w Akcji 2. napłynęło 38 wniosków o dofinansowanie partnerstw współpracy. Fundusze otrzymało 30 inicjatyw o łącznej wartości 9 313 683 euro. Wskaźnik sukcesu wyniósł 79% i jest najwyższy w historii konkursów organizowanych w tej akcji sektora Szkolnictwo wyższe.

Nowe partnerstwa w znakomitej większości są prowadzone przez uczelnie, a tylko jedną inicjatywę koordynuje przedsiębiorstwo. Średnio na projekt przypadło ok. 310 tys. euro (najniższy przyznany grant wyniósł niecałe 150 tys. euro, a najwyższy 400 tys. euro). Średni czas trwania projektu to blisko 30 miesięcy.

Projekty, które uzyskały dofinansowanie w 2021 r. polegają przede wszystkim na modernizowaniu programu kształcenia, metod dydaktycznych, czy też podnoszeniu kompetencji pracowników uczelni. Beneficjenci wybierali na partnerów najczęściej instytucje włoskie (17 podpisanych umów), portugalskie i słowackie (po 10), ale kilka przedsięwzięć jest częściowo realizowanych także z instytucjami spoza Europy: w Stanach Zjednoczonych (2) i Maroku (1).

Działania w akcjach centralnych

Polskie uczelnie zaznaczyły swoją obecność także w akcjach centralnych, koordynowanych w Brukseli przez Europejską Agencję Wykonawczą ds. Edukacji i Kultury. Najbardziej aktywnie konkurowały o projekty w akcji Erasmus Mundus. Dzięki jej wsparciu Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach przygotowuje program wspólnych studiów magisterskich

w zakresie marketingu relacji (ang. *European master in customer relationship marketing*), a Politechnika Wrocławska będzie koordynowała wspólne studia magisterskie dotyczące zrównoważonego gospodarowania zasobami biomasy i bioproduktów (ang. *sustainable biomass and bioproducts engineering*), na których będą mogli kształcić się studenci z całego świata. Dodatkowo w siedem innych wspólnych programów studiów zaangażowało się osiem polskich uczelni oraz trzy przedsiębiorstwa.

W ramach działań Jean Monnet fundusze uzyskały trzy uczelnie. Uniwersytet Wrocłowski otworzy katedrę, w której będzie badał wpływ kryzysów na funkcjonowanie demokracji przedstawicielskiej. Uniwersytet Jagielloński opracuje moduł dydaktyczny poświęcony prawnym aspektom zrównoważonego rozwoju i zmian klimatycznych w Unii Europejskiej, a Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie

W pierwszym roku nowej fazy najbardziej aktywne były Politechnika Łódzka i Uniwersytet Śląski. Każda z tych uczelni uzyskała wsparcie dla

4 partnerstw

oraz

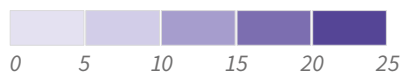
1 projektu

mobilności



Mapa 5.

Liczba umów podpisanych w 2021 r. przez polskich beneficjentów z organizacjami działającymi w poszczególnych krajach



N = 155. Źródło: Product Management Module (stan na 20.07.2022 r.).

Wielkopolskim przeanalizuje regulacje związane z przeciwdziałaniem przemocy motywowanej dyskryminacją.

Polskie uczelnie były również aktywne w naborach o Sojusze na rzecz innowacji. Projekty złożyło czterech koordynatorów, a sto innych podmiotów wzięło udział w naborach jako partnerzy przedsięwzięć.

Po przerwie został także ogłoszony nabór wniosków do sieci uniwersytetów europejskich. Konkurs ruszył w listopadzie 2021 r., a wnioski były przyjmowane do marca 2022 r. Polskie uczelnie przyjęły tę inicjatywę z dużym zainteresowaniem. W latach 2019–2021 koordynowały lub współtworzyły 11 spośród 41

uniwersytetów europejskich. Tym razem mogły one wnioskować o fundusze na nowe przedsięwzięcia lub pogłębienie dotychczasowej współpracy.

Promocja i szkolenia

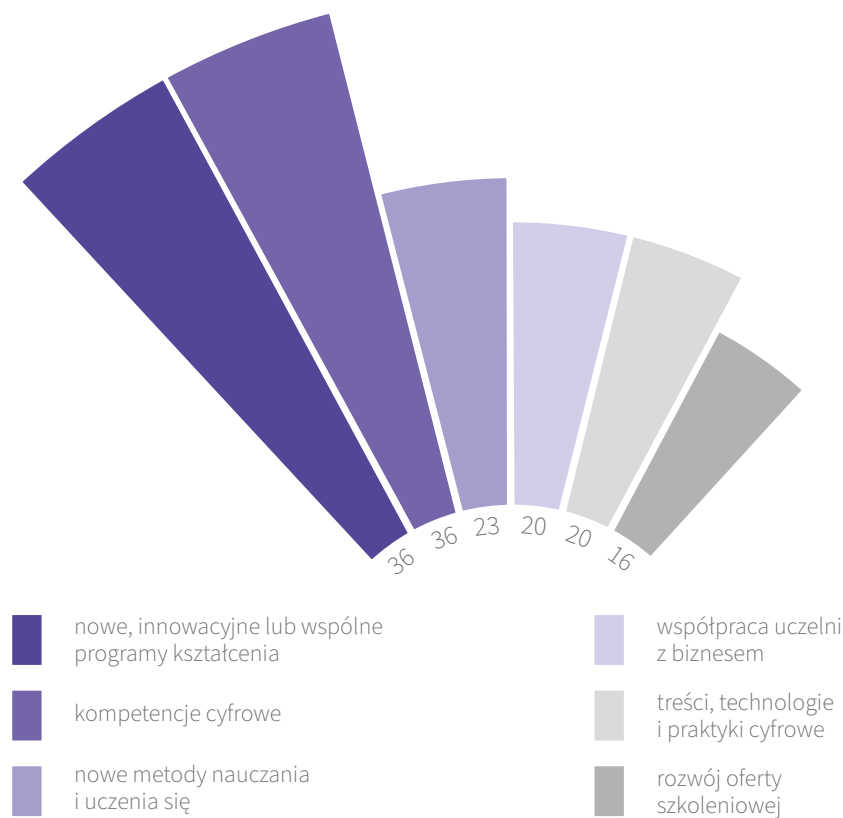
W 2021 r. Narodowa Agencja prowadziła liczne działania promujące możli-

wości oferowane w programie Erasmus+ wśród instytucji szkolnictwa wyższego. Na bieżąco wspierała także grantobiorców w przygotowaniu wniosków o dofinansowanie. Programy spotkań, prowadzonych głównie w formule zdalnej, uwzględniały całą ofertę objętą wsparciem sektora.

Po 15 kwietnia, gdy oficjalnie zainaugurowano nową fazę Erasmusa+ w Polsce, ruszył długo wyczekiwany cykl dni konsultacyjnych i webinarów na temat partnerstw współpracy w sektorze Szkolnictwo wyższe (20–21 i 29 kwietnia oraz

4–7 maja), wnioskowania o projekty mobilności w krajach programu (22 kwietnia, 14 października) oraz o Kartę ECHE (25 maja). Dużo czasu poświęcono na omówienie nowości w akcjach centralnych. Cztery webinaria, organizowane także z udziałem przedstawicieli Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury, pomogły zapoznać się z nowymi odstonami akcji Erasmus Mundus i Jean Monnet oraz z założeniami innych działań ukierunkowanych na umiędzynarodowienie nauki w krajach partnerskich

Wykres 5. Najczęściej podejmowana tematyka w partnerstwach współpracy realizowanych od 2021 r.



N = 46, dane w %. Podmioty mogły wskazać więcej niż jeden cel. Przedstawiono tematy wskazane w co najmniej 15% projektów. Źródło: Product Management Module (stan na 20.07.2022 r.).

Najwyższe dofinansowanie w 2021 r. otrzymał Uniwersytet Jagielloński. Za ponad

3 mln €

planuje zorganizować

990 *wyjazdów*

edukacyjnych,

a we współpracy

5 *europejskimi uczelniami* *skoordynuje*

1 *partnerstwo*

ukierunkowane na rozwój *zdalnego nauczania chemii*



"

Dzięki wyjazdowi poszerzyłam wiedzę o pracy sekretariatu w zakresie spraw studenckich oraz obsługi kadry dydaktycznej. Był on także okazją do porównania struktury organizacyjnej w Ružomberku z naszą – i okazało się, że są pewne, wyraźne różnice

uczestniczka wyjazdu pracowników w celach szkoleniowych na Słowację

(27 kwietnia, 19 maja, 8 czerwca, 29 listopada, 2 i 9 grudnia). Na wsparcie merytoryczne mogli również liczyć reprezentanci uczelni tworzących uniwersytety europejskie (14 maja, 14 grudnia). Łącznie we wspomnianych wydarzeniach wzięło udział ponad 4 tys. osób.

Podczas spotkań beneficjenci zapoznali się z planami przenoszenia studenckiego Erasmus+ do sieci oraz z elektronicznymi narzędziami, które usprawnią komunikację między uczestnikami wyjazdów a wysyłającymi i goszczącymi uczelniami (19 marca oraz 9 czerwca). Pracownicy zespołu ds. szkolnictwa wyższego włączyli się także w przygotowanie szkół

wyższych do uznawania efektów uczenia się. Razem z Konferencją Rektorów Akademickich Szkół Polskich zorganizowali webinarium na temat możliwości powiązania mikrokwalfikacji i mikropoświadczeń (ang. *microcredentials*) z systemem ECTS (30 listopada).

Przez cały rok przedstawiciele Narodowej Agencji uczestniczyli w wydarzeniach organizowanych na uczelniach. W czerwcu przedstawiali ofertę Erasmusa+ na „Forum działań współpracy międzynarodowej Związku Wielkopolskich Publicznych Uczelni Zawodowych”, zorganizowanym przez Państwową Uczelnię Stanisława Staszica w Pile (2 czerwca) i podczas „Dnia internacjonalizacji” na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach (10 czerwca). O programie usłyszeli także przedstawiciele ukraińskich uczelni, goszczący na seminariach zorganizowanych w Collegium Civitas (29 czerwca, 30 listopada). Serię spotkań zakończyła międzynarodowa konferencja „Future skills for Europe’s aerospace and defence industry”, która odbyła się 22 października na Politechnice Rzeszowskiej.

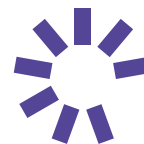
Współpraca ze studentami

Narodowa Agencja wspiera także organizacje studenckie: polski oddział stowarzyszenia Erasmus Student Network (ESN) oraz Parlament Studentów RP. Działania podjęte w 2021 r. zaowocowały wydaniem pierwszej aplikacji – planera akademickiego przeznaczonego dla zagranicznych uczestników Erasmusa+ przyjeżdżających do Polski.

Dla studentów związanych ze stowarzyszeniem Narodowa Agencja zorganizowała także szkolenie dotyczące możliwości oferowanych w nowej fazie programu – także w akcjach sportowych – oraz warsztaty na temat różnic kulturowych i ich wpływu na komunikację werbalną i pozawerbalną.

Erasmus+

Edukacja szkolna



Udział w programie to nie tylko szansa na podniesienie kompetencji nauczycieli i uczniów. To także okazja do wzbogacenia oferty szkoły, do zwiększenia jej prestiżu i kształtowania dobrego wizerunku w najbliższym otoczeniu. Nie korzystając z oferty programu szkołom i przedszkolom po prostu nie wypada. Pedagodzy realizujący projekty w programie nie lubią rutyny, cenią innowacje w nauczaniu, są kreatywni – chcą robić coś więcej, niż tylko realizować podstawę programową. Oferta sektora Edukacja szkolna umożliwia im zdobywanie międzynarodowych doświadczeń, dzielenie się wiedzą i know-how, z czego od lat umiejętnie korzystają. Każdego roku do Edukacji szkolnej wpływa znaczna część wniosków, a liczba uczestników liczona jest w tysiącach. W nowej edycji programu środków na dobre projekty wystarczy dla wszystkich chętnych – zarówno dla placówek mających doświadczenie w Erasmusie+, jak i dla tych, które chcą je zdobyć.

Dla kogo?

- Oferta sektora jest skierowana do publicznych i niepublicznych placówek realizujących obowiązek szkolny i obowiązek nauki – od przedszkola po szkołę średnią. O środki mogą się ubiegać także lokalne i regionalne władze publiczne lub organy koordynacyjne (np. jednostki samorządu terytorialnego, kuratoria oświaty, ośrodki doskonalenia nauczycieli), a także inne podmioty działające w obszarze edukacji szkolnej.
- Uczestnikami projektów są przede wszystkim uczniowie, nauczyciele i niedydaktyczni pracownicy placówek edukacyjnych, np. asystenci nauczycieli, doradcy pedagogiczni, psychologowie oraz kadra zarządzająca. W nieco mniejszym zakresie z możliwości korzystają pracownicy instytucji związanych z edukacją szkolną: wizytatorzy, doradcy, koordynatorzy odpowiedzialni za ten obszar edukacji.

Jak korzystać?

- Każdego roku Narodowa Agencja ogłasza nabory wniosków o akredytację lub krótkoterminowe projekty mobilności w Akcji 1. Wyjazdy uczestników do innych krajów mogą być łączone z działaniami wirtualnymi.
- Akcja 2. jest przeznaczona dla placówek chcących podejmować długoterminową współpracę z zagranicznymi partnerami w celu wymiany doświadczeń lub wypracowania innowacyjnych rozwiązań edukacyjnych.



Otwarcie na nowe

Cztery lata przedszkola, osiem lat podstawówki i kolejne cztery lub pięć w szkole średniej – a wszystko to w zasięgu wsparcia Erasmus+. W pierwszym roku nowego programu beneficjenci w sektorze Edukacja szkolna zorganizują osiem rodzajów mobilności w 26 krajach. Kadra będzie się szkolić, obserwować pracę zagranicznych kolegów i prowadzić zajęcia w obcojęzycznych placówkach. Uczniowie wezmą udział w grupowych, krótko- i długoterminowych wyjazdach, a szkoły będą gościły zagranicznych ekspertów

W Akcji 1. sektora wiosną i jesienią beneficjenci złożyli 339 aplikacji o krótkoterminowe projekty mobilności. Wskaźnik sukcesu był zdecydowanie wyższy w porównaniu z naborem organizowanym w pierwszej edycji programu. Dofinansowanie otrzymało 72,6% zgłoszonych projektów, podczas gdy rok wcześniej, w ostatnim naborze pierwszej edycji Erasmus+, akceptację uzyskało tylko 26,1% wniosków. Taka sytuacja ma wiele przyczyn. Oferta nowego programu nie dotarła jeszcze do wszystkich zainteresowanych, a ci, którzy już się z nią zapoznali, potrzebowali więcej czasu na dostosowanie się do nowych wymogów. Dodatkowo w 2021 r. wiele placówek nadal prowadziło projekty w ramach poprzedniej perspektywy, przez co nie było w stanie sprostać nowym wyzwaniom, zwłaszcza w czasie pandemii koronawirusa. Na tle pozostałych sektorów bilans jest jednak pozytywny: dofinansowanie otrzymało 246 krótkoterminowych inicjatyw o łącznej wartości 8 401 082,60 euro.

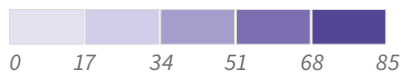
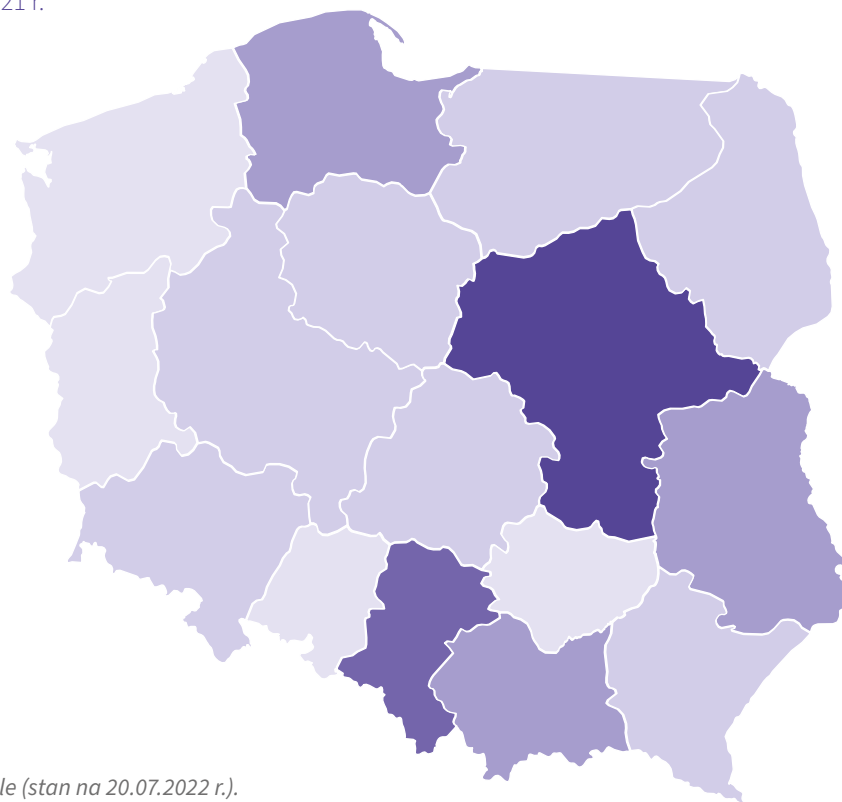
Mobilności w nowej odświeżeniu

Wartość środków przeznaczanych na dofinansowanie wszystkich projektów w Akcji 1. wzrasta regularnie. W 2020 r., który kończył pierwszą edycję Erasmus+, budżet na wyjazdy edukacyjne wynosił 7 099 269 euro, a w 2021 r. zwiększył się ponad dwukrotnie (232,7%). Tak duży wzrost wynika z poszerzenia oferty o mobilności uczniów, które w poprzednich latach były organizowane w Akcji 2., a także z organizowania nowego naboru na akredytację, która umożliwia realizowanie długoterminowych projektów mobilności na uproszczonych zasadach.

Pierwsze akredytacje zostały przyznane pod koniec 2020 r., jeszcze przed oficjalnym rozpoczęciem nowej edycji programu. Wówczas do konkursu zgłosiło się 396 placówek oświatowych, a uprawnienie zdobyło 159 z nich, w tym dwie szkoły koordynujące konsorcja. W maju 2021 r. mogły one wystąpić do Narodowej Agencji o środki na organizowanie pierwszych projektów mobilności. Spośród

Mapa 6.

Liczba projektów dofinansowanych w 2021 r.
w podziale na województwa



N = 469. Źródło: Product Management Module (stan na 20.07.2022 r.).

uprawnionych podmiotów aż 76% zdecydowało się na ten krok.

Szkoły, które jeszcze nie otrzymały akredytacji, mogły wziąć udział w konkursie zorganizowanym w październiku. Akredytację przyznano wówczas 117 z 219 kandydatów, w tym dwóm szkołom koordynującym konsorcja. Najwięcej nowo akredytowanych placówek działa na Mazowszu (20) i na Śląsku (17) – w regionach, które od lat pełnymi garściami czerpią z możliwości tego sektora.

Łącznie na akredytowane oraz krótkoterminowe projekty mobilności beneficjenci otrzymali od Narodowej Agencji 13 265 660,40 euro, czyli 84,2% rocznego budżetu Akcji 1. Dzięki tym środkom szkoły sfinansują 7368 mobilności swoich

uczniów, nauczycieli oraz zaproszonych gości. W ramach akredytacji odbędzie się co trzeci wyjazd (35,9%).

Z funduszy Erasmusa+ najbardziej skorzysta 3793 uczniów – to oni będą uczestnikami ponad połowy wszystkich zaplanowanych mobilności. W znakomitej

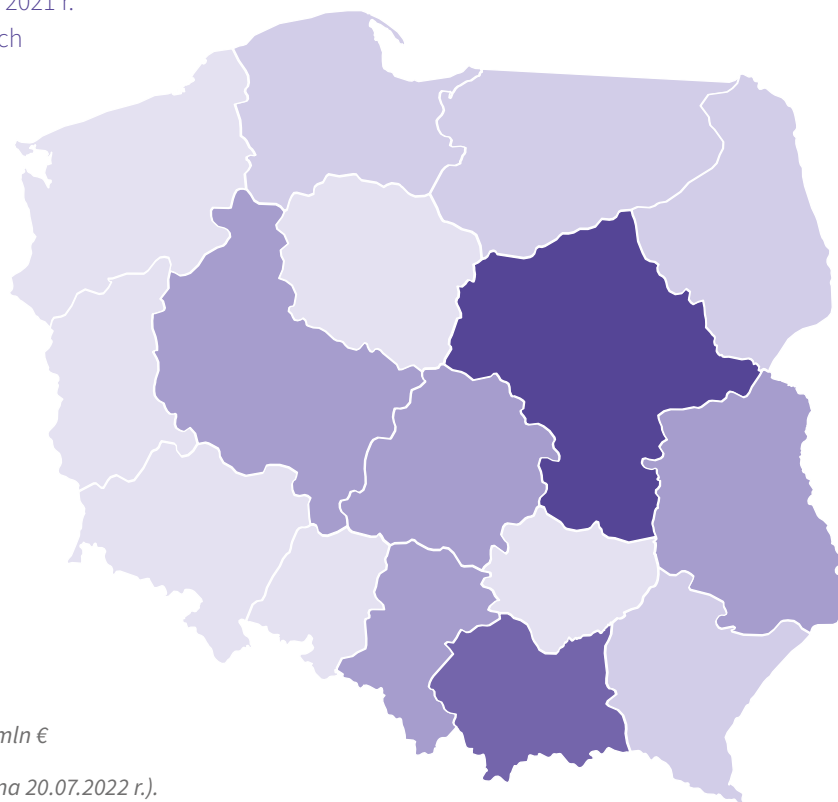


Podczas mobilności poznałam strony internetowe, narzędzia i aplikacje przydatne na zajęciach. Poznałam również różne modele robotów, mikroprocesorów i nauczyłam się je programować. Dowiedziałam się, do czego w szkole mogę wykorzystać drukarkę 3D, którą też już umiem obsługiwać

uczestniczka kursu dla kadry edukacji szkolnej w Grecji

Mapa 7.

Wartość dofinansowania przyznanego w 2021 r. na projekty realizowane w poszczególnych województwach



Źródło: Product Management Module (stan na 20.07.2022 r.).

większości będą to wyjazdy grupowe (84,9% wyjazdów uczniów), znacznie rzadziej – krótkoterminowe (15,9%), a 10 wyjazdów będzie miało charakter długoterminowy.

Szkoły zaplanowały również działania dla 3555 pracowników. Najczęściej będą oni wyjeżdżali na zagraniczne kursy lub szkolenia (83,5% wyjazdów kadry), obserwację pracy (16,1%) lub poprowadzą zajęcia dydaktyczne w zagranicznej placówce (12 wyjazdów). Dzięki dofinansowaniu szkoły zorganizują także wizyty 19 ekspertów i jednego szkolącego się nauczyciela.

Trendy we współpracy instytucji

Nabory w Akcji 2. zakończyły się pomyślnie dla 99 spośród 246 zgłoszonych

inicjatyw. Na 56 projektów partnerstw na małą skalę i 43 partnerstw współpracy Narodowa Agencja zagwarantowała beneficjentom 11 943 459 euro.

Szkoły nadal są zainteresowane współpracą z placówkami z zagranicy. Co drugie partnerstwo koordynują różnego rodzaju szkoły i przedszkola, zarówno publiczne, jak i prywatne. Szczególnie popularne w tej grupie beneficjentów okazały się partnerstwa na małą skalę – tu szkoły stanowiły aż 85,7% wnioskodawców. Do możliwości nawiązywania współpracy powoli przekonują się także placówki prowadzone przez osoby fizyczne lub spółki cywilne. W poprzedniej fazie Erasmus+ ich udział nie był możliwy, a w 2021 r. złożyły one łącznie siedem wniosków.

Współczynnik sukcesu w Akcji 2. utrzymuje się na dość wysokim poziomie. W przypadku partnerstw na małą skalę osiągnął on aż 51,8%, zaś dla partnerstw współpracy – 31,1%. Stosunkowo wysoka skuteczność wnioskowania o krótsze inicjatywy powinna zachęcić małe i mniej doświadczone szkoły oraz inne organizacje działające w obszarze edukacji szkolnej do korzystania z oferty programu w kolejnych latach.

Duże zainteresowanie formułą partnerstw współpracy świadczy o potrzebie realizowania inicjatyw razem z podmiotami z innych krajów. Korzyści są ogromne. Międzynarodowe inicjatywy umożliwiają poznanie narzędzi edukacyjnych stosowanych w innych krajach,

wypracowanie rozwiązań wspólnych problemów, uczenie się od siebie nawzajem, dzielenie się doświadczeniami i dobrymi praktykami.

Dowody mówią same za siebie. W realizacji projektów w Edukacji szkolnej zaangażowało się 451 placówek z całego kraju. Najwięcej nowych pomysłów realizują: Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Gdańsku oraz Zespół Szkół Ogólnokształcących i Ekonomicznych w Lubsku. Obie placówki prowadzą od 2021 r. po trzy projekty. Pierwsza koordynuje partnerstwo współpracy oraz partnerstwo na małą skalę, a jednocześnie organizuje wyjazdy na kursy, szkolenia i obserwację pracy dla 24 nauczycieli. Natomiast zespół z Lubka zaprosił do swoich partnerstw na małą skalę dziewięć podmiotów z sześciu krajów. W ramach jednej z inicjatyw razem z tureckim liceum oraz gimnazjami w Rumunii i na Litwie przeszkoli nauczycieli z internetowych narzędzi dydaktycznych, zorganizuje też dla nich zajęcia z robotyki i programowania. Wspólnie z innym tureckim liceum, północnomacedońskim gimnazjum oraz przy wsparciu włoskich trenerów opracuje strategię reagowania na przejawy uzależnienia od internetu u uczniów. Do końca 2022 r. szkoła z Lubka stworzy również całą gamę materiałów dydaktycznych – scenariusze lekcji, poradniki, gry i filmy szkoleniowe, ukierunkowane na rozwój elementów edukacji włączającej, także z wykorzystaniem możliwości platformy eTwinning. Powstaną one we współpracy z rumuńskim i tureckim liceum oraz organizacją edukacyjną działającą w Austrii.

Informacja i promocja

Kampania informacyjna skupiała się na założeniach nowego Erasmusa+. Przez

cały rok pracownicy zespołu ds. edukacji szkolnej spotykali się z beneficjentami mającymi doświadczenie w sektorze oraz tymi, którzy chcą zdobyć pierwsze projektowe szlify. Program warsztatów, debat i wydarzeń obfitował w tematy związane ze zmianami w ofercie. Prelegenci FRSE wykorzystali ten czas na przedstawienie korzyści wynikających z uzyskania akredytacji, wnioskowania o krótkoterminowe projekty mobilności lub o nowe rodzaje partnerstw.

Pandemia istotnie wpłynęła na formę działań informacyjnych. Część z nich odbyła się na odległość, co tylko pozornie ograniczyło możliwości spotkania się z beneficjentami. W praktyce, dzięki zdalnej formule, pracownicy mogli wyjść daleko poza mury Narodowej Agencji. Organizowali warsztaty tematyczne dla beneficjentów, brali udział w wielu pozafundacyjnych wydarzeniach i dotarli do niemal tysiąca osób niezaznanych z programem.

Możliwości sektora zostały przedstawione podczas konferencji „Innowacja w edukacji – uczeń w roli głównej. Wyzwania edukacji spersonalizowanej”, zorganizowanej przez szczecińskie Collegium Balticum dla 550 osób, głównie nauczycieli (13 lutego, online). Tuż po zakończeniu roku



Niekiedy do naszej szkoły przychodzą uczniowie o bardzo niskim poczuciu własnej wartości, co u jednych wywołuje wybuchy agresji, a u innych wycofanie powiązane z autoagresją. Podczas kursu uważności i redukcji napięcia emocjonalnego rozwinęłam kompetencje, które pomogą mi wspierać moich uczniów w rozwoju uwzględniającym ciało, emocje i funkcjonowanie w relacjach społecznych

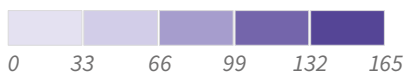
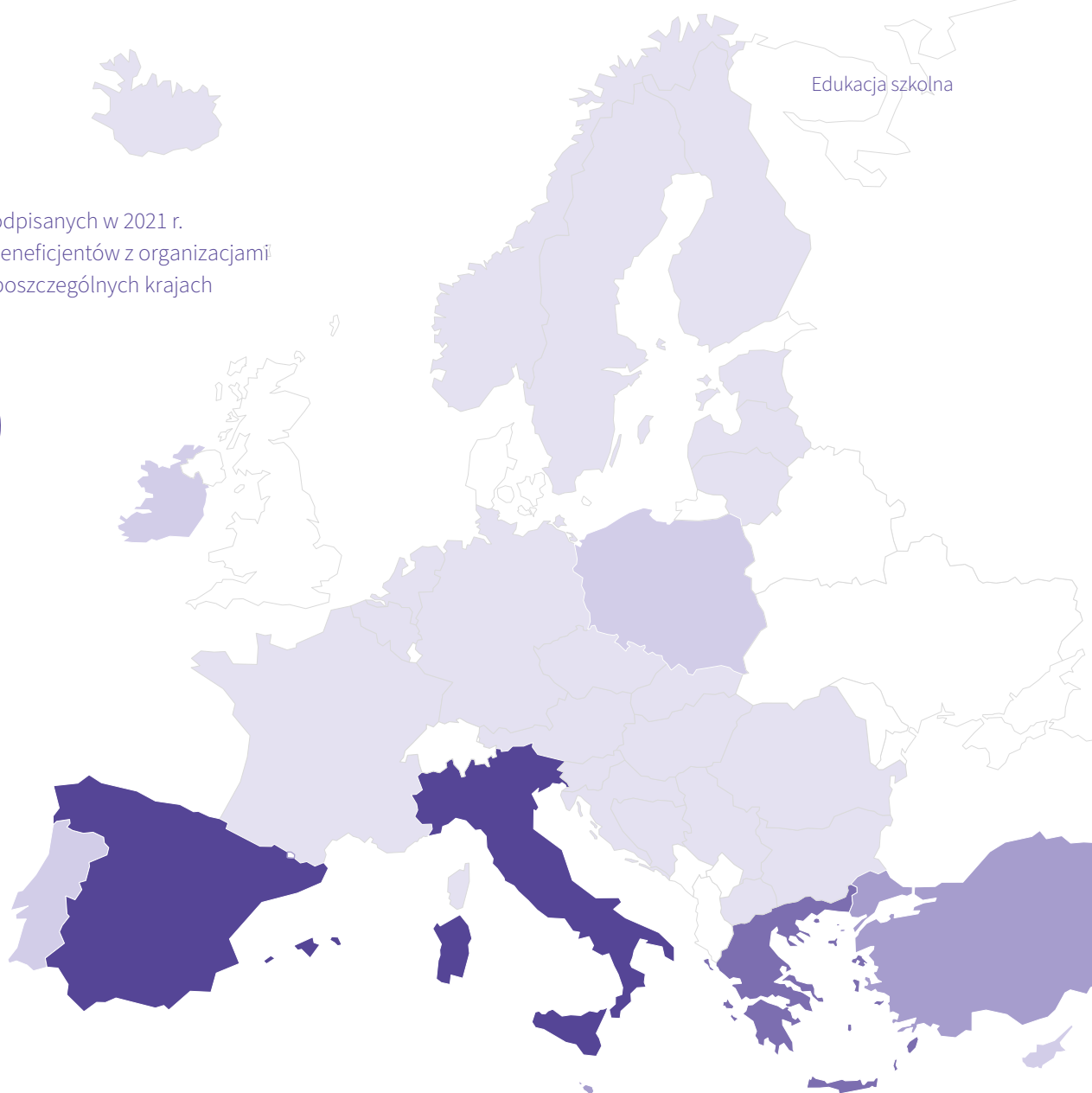
uczestniczka kursu dla kadry edukacji szkolnej w Hiszpanii

Zespół Szkół Technicznych im. Wojciecha Korfanteo w Chorzowie zaplanował najwięcej akredytowanych mobilności szkolnych. W ramach pierwszego projektu w nowej perspektywie Erasmusa+ placówka zorganizuje wyjazdy

dla 70 nauczycieli i uczniów

Mapa 8.

Liczba umów podpisanych w 2021 r. przez polskich beneficjentów z organizacjami działającymi w poszczególnych krajach



N = 1000. Źródło: Product Management Module (stan na 20.07.2022 r.).

szkolnego pracownicy FRSE spotkali się w Instytucie Goethego z 25 dyrektorami placówek edukacyjnych oraz nauczycielami języków obcych (30 czerwca). Najbardziej pracowitym dniem był 16 września, gdy oferta sektora była prezentowana jednocześnie w dwóch miejscach. Tego dnia Narodowa Agencja razem z biurem edukacji stołecznego ratusza zorganizowała

spotkanie informacyjne dla 120 pracowników warszawskich szkół na temat oferty Erasmusa+. W tym samym czasie we Wrocławiu trwało szkolenie tematyczne dla przedstawicieli jednostek nadzorowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Ostatnie gościnne wystąpienie odbyło się jesienią w ramach webinarium „Jak przygotować się do udziału

w programach i projektach międzynarodowych?”, przeprowadzonego przez Mazowieckie Centrum Współpracy Międzynarodowej (16 listopada).

Beneficjenci w roli głównej

Z myślą o wnioskodawcach Akcji 1. powstał program dwudniowego seminarium, przeprowadzonego sześciokrotnie między



wrześniu a grudniem. Oferta była przedstawiana w Rzeszowie, Gdyni, Lublinie, Łodzi oraz w podkarpackim Lesku. Łącznie we wszystkich wydarzeniach wzięto udział 155 uczestników. Osoby planujące współpracę w ramach partnerstw międzynarodowych mogły wziąć udział w cieszących się dużą popularnością warsztatach na temat opracowania koncepcji projektu (6 maja, online, 20 października, Warszawa). Mogły także zapoznać się z ofertą Akcji 2. podczas spotkań informacyjnych organizowanych przed każdą rundą naborów. Ogółem w roku 2021 z działań szkoleniowych skierowanych do beneficjentów sektora Edukacja szkolna skorzystało 1260 osób.

Niektóre wydarzenia, zwłaszcza te dotyczące akredytacji oraz oferty w poszczególnych akcjach, zostały utrwalone i opublikowane na fundacyjnym kanale YouTube, aby każdy, kto ma potrzebę, mógł je obejrzeć w dowolnej chwili. Niektóre tematy przelano na papier i opracowano w formie publikacji „Standardy jakości Erasmusa w praktyce. Edukacja szkolna”. Pracownicy sektora i zewnętrzni eksperci przystępnie przedstawiali w niej założenia nowego programu, także i te dotyczące priorytetów horyzontalnych, a przy tym wyjaśnili niuanse związane z organizowaniem

mobilności i upowszechnianiem rezultatów inicjatyw.

Odrębną ofertę stanowiły warsztaty dla beneficjentów korzystających z programu. Część z nich tradycyjnie odbyła się w formule szkoleń wprowadzających beneficjentów, podczas gdy inne dotyczyły obsługi narzędzi zarządzania projektem, przygotowywania raportów czy działań ewaluacyjnych i upowszechniających efekty inicjatyw.

Wydarzenia mające charakter rozwojowy i sieciujący przybrały formę warsztatów prowadzonych w międzynarodowym gronie (ang. *training cooperation activities*, TCA). Celem jest dzielenie się pomysłami i dążenie do wypracowania wspólnych podejść do priorytetowych tematów Erasmusa+. W 2021 r. tego rodzaju spotkania dotyczyły m.in. wczesnej edukacji i opieki. W kwietniu w ramach inicjatywy TCA odbyło się międzynarodowe szkolenie online skierowane do nauczycieli przedszkoli. Uczestnicy mogli nawiązywać kontakty z potencjalnymi partnerami, a przy okazji rozwijali umiejętności planowania projektu i przygotowania wniosku o dofinansowanie. W szkoleniu wzięto udział 19 osób z ośmiu krajów programu, także z Polski. Majowe szkolenie TCA zostało

*Wirtualny Erasmus
nie odszedł
w niepamięć, przynajmniej
w Edukacji szkolnej:*

443

spośród

716

*uczestników mobilności
Erasmusa+
w Akcji 1. skorzysta
ze zdalnych form
doskonalenia
właśnie w tym sektorze*

Aż **16**
placówek
tworzy największe
polskie konsorcjum
organizujące mobilności
na zasadach akredytacji.
Znalazły się w nim
przedszkola
i szkoły podstawowe
z Poznania, Wrocławia,
Łodzi, Gdańska
i wielkopolskiej Rokietnicy.
W ciągu 15 miesięcy
zorganizują wyjazdy
edukacyjne dla

40
nauczycieli i uczniów oraz

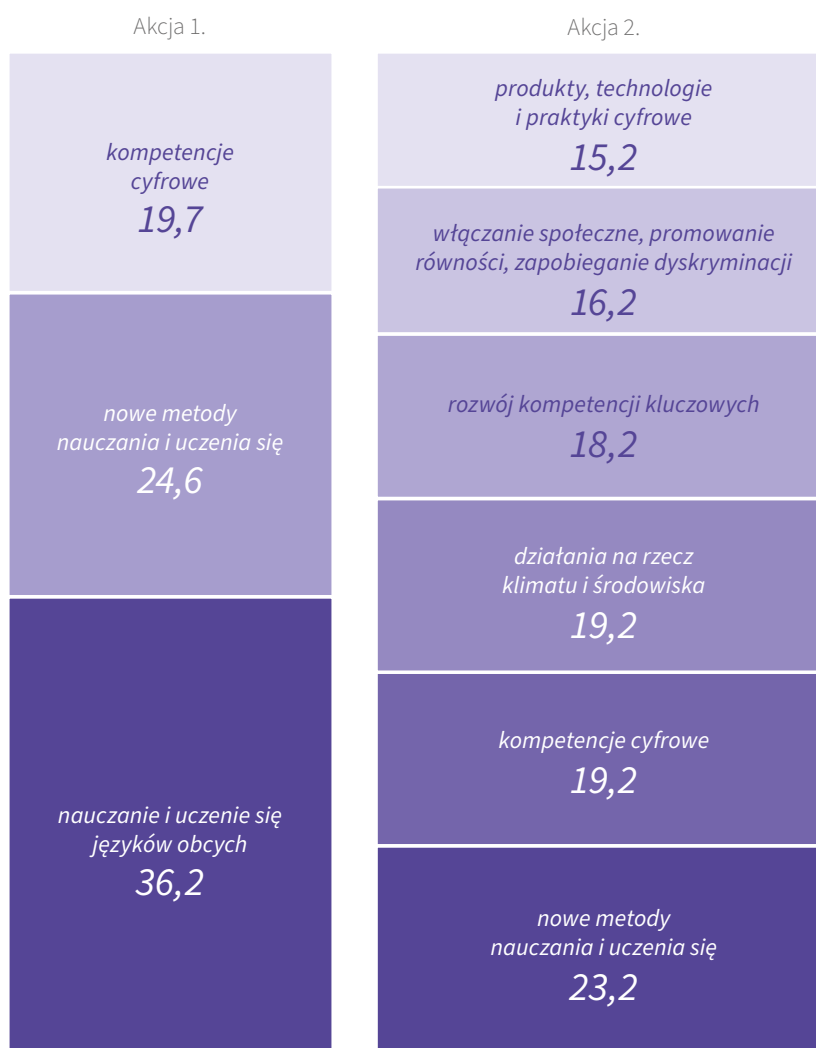
2
wizyty ekspertów



poświęcone edukacji włączającej, która ściśle wiąże się z jednym z czterech priorytetów horyzontalnych programu. Ogromnym wyzwaniem dla szkół jest zapewnianie równego dostępu do edukacji dla wszystkich uczniów, niezależnie od ich sytuacji i ograniczeń. Przez cztery

dni pod okiem ekspertów Erasmusa+ 17 uczestników reprezentujących Malte, Litwę, Finlandię, Szwecję i Polskę wymieniło się doświadczeniami. Wspólnie tworzyli ramy inicjatyw włączających, możliwe do wdrożenia w projektach zgłaszanych w następnych naborach.

Wykres 6. Najczęściej podejmowana tematyka projektów realizowanych w poszczególnych akcjach sektora (konkurs 2021 r.)

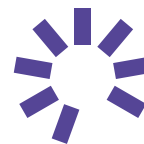


$N_{(Akcja 1.)} = 299$, $N_{(Akcja 2.)} = 110$, dane w %. Podmioty mogły wskazać więcej niż jeden cel. Przedstawiono tematy wskazane w co najmniej 15% projektów.

Źródło: Product Management Module (stan na 20.07.2022 r.).

Erasmus+

Kształcenie i szkolenia zawodowe



Na wsparcie mogą liczyć także osoby pracujące i uczące się w szkolnictwie zawodowym. Struktura oferty jest podobna do pozostałych obszarów Erasmus+ i równie atrakcyjna. Kształcenie i szkolenia zawodowe to sektor edukacji solidnie zakorzeniony w programie, a powiększony budżet pozwoli w najbliższych latach rozwinąć go jeszcze bardziej. Projekty realizowane na rzecz rozwoju edukacji zawodowej pozwalają uczniom wzmacniać kompetencje kluczowe, wspierają rozwój umiejętności specyficznych dla danego zawodu, stwarzają możliwości poznania sposobów i metod nauczania zawodu. Erasmus+ daje niepowtarzalną szansę na wymianę dobrych praktyk i promowanie innowacyjnych metod pedagogicznych. Nade wszystko jednak przyczynia się do rozwoju zawodowego i osobistego uczniów, nauczycieli i pracowników.

Dla kogo?

- Projekty mogą być realizowane przez placówki edukacyjne lub podmioty zaangażowane w rozwój kształcenia i szkolenia zawodowego – wstępnego i ustawicznego – np. szkoły branżowe i techniczne, przedsiębiorstwa oraz organizacje specjalizujące się w tym obszarze edukacji.
- Uprawnione instytucje wnioskują, a z projektów bezpośrednio korzystają ich uczniowie, absolwenci, nauczyciele, trenerzy, mentorzy oraz inni pracownicy dydaktyczni, a nawet kadra zarządzająca szkołami.

Jak korzystać?

- W Akcji 1. instytucje, które planują organizowanie wyjazdów nieregularnie, mogą starać się o dofinansowanie w ramach projektów krótkoterminowych. Natomiast organizowanie mobilności długoterminowych jest możliwe po uzyskaniu akredytacji, o którą można wnioskować raz w roku.
- Otwarty konkurs wniosków obowiązuje w ramach Akcji 2. Tutaj także oferta została dopasowana do potrzeb oraz możliwości doświadczonych beneficjentów Erasmus+ oraz podmiotów nowych lub działających na mniejszą skalę.



Z wizytą u europejskich mistrzów

Rok 2021 sektor Kształcenie i szkolenia zawodowe zakończył ogromnym sukcesem na wielu polach.

W obu akcjach dofinansowanie otrzymało najwięcej projektów spośród wszystkich sektorów.

W przedsięwzięcia zaangażowało się najwięcej organizacji debiutujących w sektorze, a z jego oferty skorzysta największa liczba uczestników z grup wymagających wsparcia

W pierwszym roku nowego Erasmus+ Narodowa Agencja przyznała 150 akredytacji na organizowanie projektów mobilności w Akcji 1., a o każdą starały się niemal dwie organizacje (298 złożonych wniosków). Najwięcej zgłoszeń napłynęło z województw mazowieckiego (39), śląskiego (35) i małopolskiego (32), a najmniej aktywne były podmioty działające w województwach opolskim (6) i zachodniopomorskim (5). Wśród wnioskodawców przeważały placówki edukacyjne (80%), choć nie zabrakło beneficjentów o nieco innym profilu. Co piąty podmiot starający się o akredytację stanowiły komendy ochotniczych hufców pracy, fundacje i stowarzyszenia, instytucje nadzorowane przez urzędy marszałkowskie, centra doskonalenia nauczycieli lub podmioty prowadzące działalność gospodarczą. Dzięki uzyskanej akredytacji będą one mogły organizować wyjazdy edukacyjne dla uczniów i kadry zawodowej na uproszczonych zasadach do końca 2027 r.

Stáže, praktyki, kursy

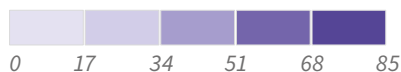
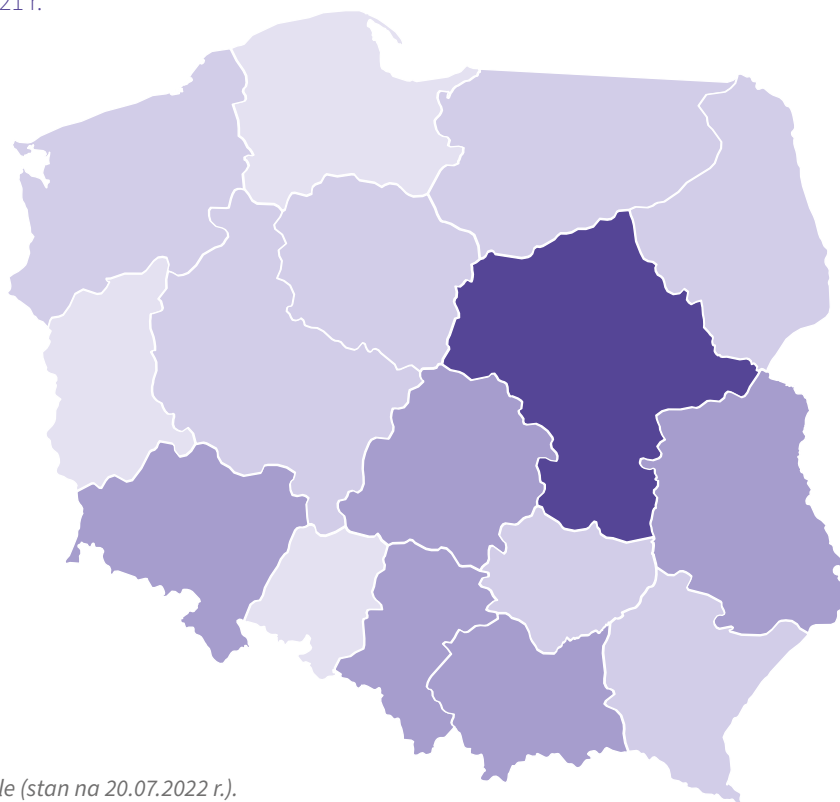
Beneficjenci, którzy zdobyli akredytację w ramach naboru przeprowadzonego w 2020 r., rozpoczęli w 2021 r. realizowanie 319 projektów mobilności o łącznej wartości 19 417 073 euro. W konkursie na krótkoterminowe projekty wyjazdów edukacyjnych wpłynęły 232 wnioski, a dofinansowanie uzyskało 40% z nich. Na 93 inicjatywy realizowane w najbliższych latach przeznaczono 5 613 563 euro.

W obu rodzajach projektów realizowanych w Akcji 1. placówki zaplanowały łącznie 11 522 wyjazdy edukacyjne, wskazując jako docelowe 23 kraje. Gros osób odbędzie staże lub kursy na południu Europy – w Hiszpanii (2017 zaplanowanych wyjazdów), Grecji (1842), we Włoszech (1337) i w Portugalii (1122). Szkoły dla swoich uczniów najwięcej zorganizują staży dwu- lub czterotygodniowych, a dla nauczycieli – wyjazdów na obserwację pracy, trwającą zazwyczaj od trzech do siedmiu dni.



Mapa 9.

Liczba projektów dofinansowanych w 2021 r.
w podziale na województwa



N = 484. Źródło: Product Management Module (stan na 20.07.2022 r.).

W zatwierdzonych projektach mobilności wsparcie w rozwoju zawodowym otrzymają też 3134 osoby o mniejszych szansach. Na drodze do zdobywania wiedzy natrafiają one na rozmaite przeszkody: zdrowotne, ekonomiczne, społeczne, kulturowe, geograficzne lub środowiskowe, które Erasmus+ pomaga im przezwyciężyć. Dofinansowanie uzyskują również ich opiekunowie (1099 osób), którzy towarzyszą im na każdym kroku w codziennych czynnościach wykonywanych podczas stażu lub w czasie wolnym. Środki trafiają także do młodzieży z rodzin wielodzietnych, rodzin o niskich dochodach lub takich, w których występuje bezrobocie. Bez dodatkowego wsparcia osobom tym byłoby znacznie trudniej zdobywać

doświadczenie zawodowe lub podnosić poziom wiedzy i umiejętności poprzez udział w wyjazdach edukacyjnych. Uczestnictwo w praktykach w zagranicznym przedsiębiorstwie lub instytucji szkoleniowej stanowi czynnik aktywizujący, przyczynia się do rozwijania kompetencji uczniów i absolwentów oraz zwiększa ich szanse na zatrudnienie.

Współpraca w partnerstwach

W 2021 r. dzięki środkom Erasmus+ polscy beneficjenci rozpoczęli koordynowanie 72 projektów partnerskich. Wśród nich więcej jest partnerstw współpracy niż projektów małej skali. Na realizację 45 partnerstw współpracy przypadnie lwią część środków – ponad 88% spośród 13 025 209 euro przeznaczonych

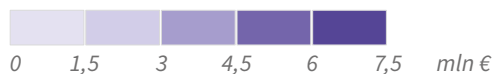
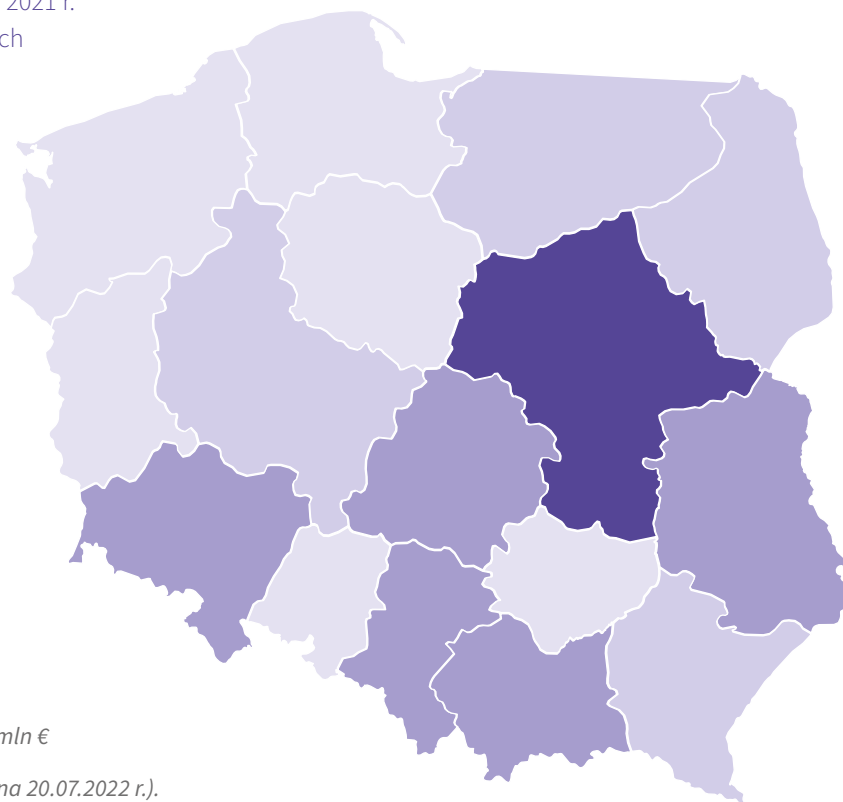


Odbywałam staż w firmie zajmującej się oprogramowaniem dla inteligentnych domów. Poznałam od strony praktycznej zagadnienia, które do tej pory przekazywałam uczniom na lekcjach informatyki w teorii

uczestniczka szkolenia kadry w Szwecji

Mapa 10.

Wartość dofinansowania przyznanego w 2021 r. na projekty realizowane w poszczególnych województwach



Źródło: Product Management Module (stan na 20.07.2022 r.).

na realizację projektów w Akcji 2. Polscy koordynatorzy partnerstw współpracy lub partnerstw na małą skalę to: organizacje pozarządowe (27 podmiotów), małe lub średnie przedsiębiorstwa (23), uczelnie i instytuty badawcze (10), szkoły zawodowe (10) lub innego rodzaju placówki edukacyjne (2). Ich partnerzy w projektach działają w 32 krajach Europy. Wśród nich najliczniejszą grupę stanowią podmioty z Grecji (31), Włoch (29) i Hiszpanii (26).

Jednym z efektów partnerskiej współpracy będzie poradnik dostosowany do potrzeb nauczycieli kształcenia zawodowego. Znajdą się w nim najbardziej aktualne tematy związane z ekologią, gospodarką obiegu zamkniętego, bioróżnorodnością czy odnawialnymi źródłami

energii. Powstanie również program szkolenia przeznaczony dla trenerów prowadzących kursy edukacyjne. Przyчини się ono do upowszechnienia interaktywnych narzędzi oraz wprowadzania elementów grywalizacji do programów kształcenia na odległość.

Działania na rzecz poprawy jakości kształcenia zawodowego

Przez cały rok 2021 pracownicy sektora ściśle współpracowali z wojewódzkimi organami oświaty w zakresie zarówno podnoszenia jakości kształcenia branżowego, jak i włączania do niego oferty Erasmusa+. Na początku lutego wzięli udział w wideokonferencji „Efektywna realizacja doradztwa zawodowego oraz

monitorowania podstawy programowej – szansą na podniesienie jakości pracy szkoły branżowej” zorganizowanej przez Kuratorium Oświaty w Warszawie (4 lutego). Jesienią Narodowa Agencja zorganizowała we współpracy z kuratoriami oświaty w Gorzowie Wielkopolskim i Zielonej Górze dwie konferencje regionalne „Aplikowanie w programie Erasmus+ w roku szkolnym 2021/2022” (5 i 6 października). Celem było zainteresowanie regionalnych podmiotów ofertą programu. Lubuszanie od lat korzystają z możliwości europejskich programów edukacyjnych w nieco mniejszym zakresie niż mieszkańcy innych województw. Spotkania ze 160 przedstawicielami lokalnych placówek były szansą na przybliżenie

informacji o rodzajach udzielanego wsparcia i przebiegu konkursów.

Oferta Erasmusa+ w sektorze Kształcenie i szkolenia zawodowe została również przedstawiona 60 pracownikom wrocławskiej filii Dolnośląskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli (9 lutego, online). W ramach seminarium „Atrakcyjna nauka zawodu – współpraca szkoły i pracodawców” prelegenci Narodowej Agencji omówili zagadnienia dotyczące m.in. współpracy szkół zawodowych z zagranicznymi pracodawcami czy obowiązków pracodawcy wobec instytucji wysyłającej swoich uczniów na staże zawodowe w ramach programu. Podobne spotkania informacyjne odbyły się również jesienią w dolnośląskim i łódzkim urzędach marszałkowskich (16 i 28 września) oraz w stołecznym ratuszu (16 września). Ich uczestnicy mogli na bieżąco skonsultować pomysły lub otrzymać wsparcie w kwestiach związanych z zarządzaniem projektem.

Spotkania w gronie ekspertów edukacyjnych miały również wymiar międzynarodowy. W marcu Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz z Ambasadą Francji oraz Ministerstwem Rolnictwa Francji zorganizowało konferencję „School dating 2021”, podczas której zostały omówione możliwości współpracy w ramach Erasmusa+ w nowej perspektywie finansowej (10 marca, online). Była to również okazja do zaprezentowania efektów udziału szkół rolniczych w zakończonych projektach mobilności edukacyjnej. Owoce partnerstw na rzecz współpracy w sektorze Kształcenie i szkolenia zawodowe postużyły za przykład wzmacniania jakości oferty edukacji technicznej i ustawicznej podczas konferencji Ośrodka Rozwoju Edukacji „Wdrażanie zmian w kształceniu zawodowym, w tym



Nareszcie! Po dwóch latach nauki mogłem wykonać część przeglądu samolotu. Zdobyłem też bardzo podstawowe informacje o laminatach

uczestnik wyjazdu na staż do Hiszpanii

w kształceniu dorosłych” skierowanej do 400 uczestników (21 czerwca, online).

Ograniczenia związane z organizacją wydarzeń tematycznych nie wpłynęły negatywnie na harmonogram spotkań dla beneficjentów. Jak zawsze mogli oni liczyć na merytoryczną pomoc pracowników sektora, choć tym razem wszystkie cykliczne działania były prowadzone zdalnie. W 2021 r. zorganizowano ponad 30 warsztatów, sesji konsultacyjnych i szkoleń na tematy związane nie tylko ze specyfiką obu akcji w nowej edycji programu, lecz także z narzędziami przydatnymi do profesjonalnego zarządzania inicjatywami, ewaluacją czy zapewnianiem jakości rezultatów na poszczególnych etapach projektu. Przez cały rok każda osoba zainteresowana „zawodową” ofertą Erasmusa+ mogła uzyskać szczegółowe informacje lub skonsultować swoje pomysły z pracownikami Narodowej Agencji.

Najlepsi zdobywają szczyty

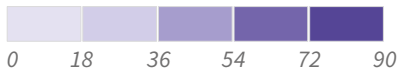
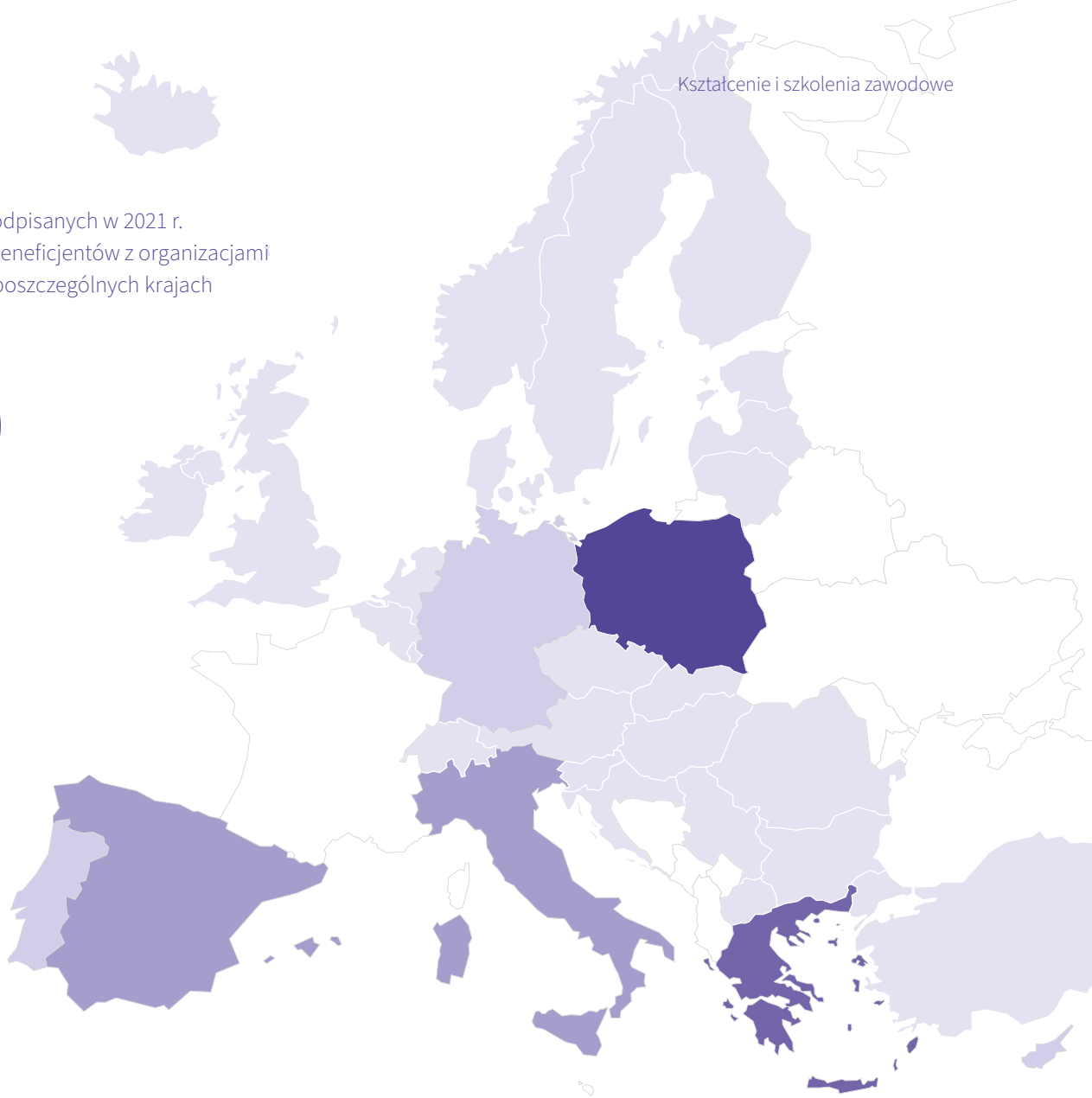
Beneficjenci sektora od lat zdobywają uznanie za wkład w rozwój kształcenia zawodowego. W 2021 r. do grona wyróżnionych w konkursie EDUinspiracje dołączyło partnerstwo „Improving the employability of people with hearing impairments”. Projekt koordynowany przez Społeczną Akademię Nauk w Łodzi w latach 2017–2019 doprowadził do stworzenia platformy e-learningowej dla osób z uszkodzonym słuchem. Opracowane

3134

mobilności odbędą osoby ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Niemal co drugi uczestnik mobilności Erasmusa+ z grup zagrożonych wykluczeniem rozwinie się dzięki wsparciu tego sektora

Mapa 11.

Liczba umów podpisanych w 2021 r. przez polskich beneficjentów z organizacjami działającymi w poszczególnych krajach



N = 433. Źródło: Product Management Module (stan na 20.07.2022 r.).

szkolenia pomagają im poznać swoje mocne strony, co korzystnie przekłada się na motywację do skutecznego poszukiwania pracy.

Jedną z pierwszych Europejskich nagród za innowacyjność w nauczaniu (EITA) otrzymało Centrum Kształcenia Zawodowego w Wysokim Mazowieckiem. Partnerstwo „AlterDrive”, zainicjowane

przez tę placówkę w pierwszej edycji Erasmus+, pracowało nad materiałami wspomagającymi nauczanie o alternatywnych źródłach napędów pojazdów. Twórcy udostępnili materiały na stronie alterdrive.eu.

Od 2021 r. sektor Kształcenie i szkolenia zawodowe wspiera również podmioty planujące organizowanie konkursów

zawodowych lub angażują się w cyklicznie przeprowadzane zawody. Oferta sektora umożliwia realizowanie tego typu działań w ramach projektów partnerstw lub mobilności. Beneficjenci mogli się z nią zapoznać się podczas seminarium „League of skills” (9–10 października, online). W wydarzeniu wzięło udział 35 osób zaangażowanych w podnoszenie jakości

kształcenia zawodowego na rozmaite sposoby. Reprezentanci krajowych biur zawodów WorldSkills, doradcy zawodowi, nauczyciele, trenerzy, eksperci odpowiedzialni za lokalne polityki w obszarze kształcenia zawodowego oraz przedstawiciele świata biznesu z 14 państw Unii Europejskiej wspólnie opracowali zbiór

rekomenacji ułatwiających przygotowanie młodych ludzi do udziału w konkursach umiejętności zawodowych. Stworzyli również listę pomysłów na projekty, które mają szansę dotrzeć do regularnych działań realizowanych na rzecz kształcenia i szkolenia zawodowego w ramach programu Erasmus+.

45,3%

uczestników mobilności skorzysta z ekologicznych środków transportu w drodze na praktyki lub szkolenia. To najwyższy odsetek na tle pozostałych sektorów Erasmusa+



W projekty sektora
Kształcenie i szkolenia
zawodowe
zaangażowało
się najwięcej,

bo aż **68%**
podmiotów
stawiających
pierwsze kroki
w programie

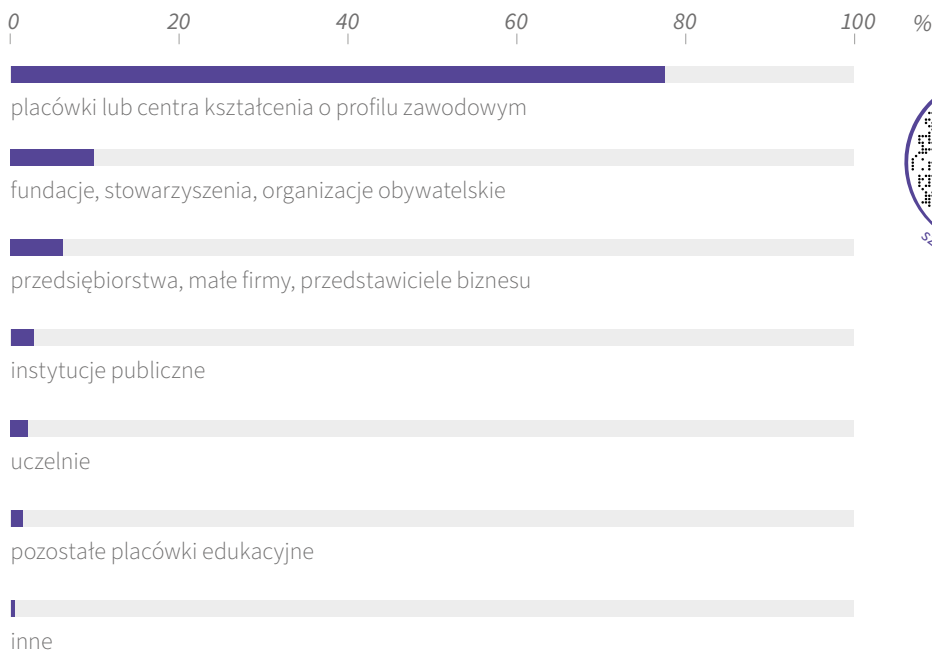
Sieć Eurostażystów

Nowością w sektorze jest międzynarodowa sieć młodych ambasadorów – absolwentów zagranicznych staży i praktyk Erasmusa+.

EuroApprentices to inicjatywa, która ma na celu zachęcanie uczniów szkół zawodowych do udziału w zagranicznych mobilnościach. W sieci działa młodzież z dziewięciu krajów programu, a wśród nich znalazło się 10 młodych Polek i Polaków. Do udziału w inicjatywie zarekomendowali ich nauczyciele lub szkolni koordynatorzy projektów.

Polscy eurostażyści to uczniowie i absolwenci szkół technicznych o profilu fotografii i multimediów, hotelarstwa, mechatroniki, gastronomii i IT. Na co dzień uczą się lub pracują, a w ramach współpracy z Narodową Agencją biorą udział w międzynarodowych spotkaniach sieci oraz szkoleniach, które w niedalekiej przyszłości umożliwią im skuteczne docieranie do rówieśników z ofertą Erasmusa+ przez internet i w ramach wydarzeń organizowanych przez Fundację.

Wykres 7. Rodzaje podmiotów koordynujących projekty wybrane do realizacji w 2021 r.



N = 484, dane w %. Źródło: Product Management Module (stan na 20.07.2022 r.).

Erasmus+

Edukacja dorosłych



Misją Erasmus+ jest wspieranie uczenia się przez całe życie. Nie mogło więc w nim zabraknąć Edukacji dorosłych. Mimo małego budżetu, sektor jest najbardziej zróżnicowany pod względem zarówno podmiotów uprawnionych do wnioskowania, jak i grup odbiorców. Z oferty projektów może korzystać np. słuchacz uniwersytetu trzeciego wieku, dorosły uczestnik zajęć w instytucji kultury, pracownik domu opieki społecznej lub dwudziestolatek uczący się w liceum dla dorosłych. Nie mniej różnorodna jest grupa beneficjentów. Mogą to być organizacje działające w obszarze edukacji formalnej, pozaformalnej lub nieformalnej, o ile ma ona charakter niezawodowy i jest przeznaczona dla osób dorosłych. Dzięki większemu budżetowi w nowej edycji Erasmus+ liczba wyjeżdżających lub przyjeżdżających edukatorów i dorosłych słuchaczy może wzrosnąć nawet dwukrotnie.

Dla kogo?

- Z oferty sektora mogą skorzystać organizacje pozarządowe, uniwersytety otwarte, ludowe lub trzeciego wieku, instytucje kultury, ośrodki pomocy społecznej, szkoły dla dorosłych, urzędy pracy lub władze lokalne oraz inne organizacje wspierające edukację dorosłych lub działające w tym obszarze.

Jak korzystać?

- Podmioty, które uzyskają dofinansowanie, mogą wysłać swoich pracowników i dorosłych słuchaczy wymagających wsparcia edukacyjnego na mobilności zagraniczne przyczyniające się do podnoszenia kompetencji.
- Mogą także realizować w partnerstwa współpracy albo na małą skalę razem z podobnymi organizacjami działającymi za granicą lub w kraju, aby wspólnie osiągać cele ukierunkowane na rozwój oferty oraz poprawę jakości edukacji dorosłych.



Łączenie pokoleń poprzez wspólne działania

W 2021 r. w sektorze zorganizowano aż sześć konkursów w obu akcjach. Do Narodowej Agencji wpłynęło łącznie 327 wniosków. Dzięki środkom Erasmusa+ działają aż 94 międzynarodowe partnerstwa. Dofinansowanie otrzymały również 72 projekty mobilności. W Akcji 1. żaden wniosek nie został odrzucony na etapie oceny formalnej, co świadczy o bardzo dobrym przygotowaniu beneficjentów do nowych zasad

Wśród organizacji, które otrzymały dofinansowanie w obu akcjach, najczęściej jest stowarzyszeń i fundacji (77%), co oznacza, że większość projektów z konkursów zorganizowanych w 2021 r. realizują regionalne organizacje pozarządowe. Bardzo zróżnicowana, choć mniej liczna grupa wnioskodawców obejmuje lokalne podmioty publiczne działające na rzecz kultury, m.in. muzea, biblioteki, centra kultury czy organizacje wspierające aktywność społeczności lokalnych (13%). W grupie podmiotów realizujących projekty znalazły się także uczelnie (6%) oraz firmy prywatne (4%). Po raz kolejny okazało się, że w sektorze Edukacja dorosłych znajduje się miejsce dla każdego.

Nowe projekty mobilności i międzynarodowe partnerstwa są realizowane w 37 krajach. Najwięcej, bo aż 57 inicjatyw, powstaje we współpracy z organizacjami włoskimi. Aż 33 są tworzone przy udziale organizacji działających poza Unią Europejską – najwięcej: w Turcji (14), na Islandii (5) i w Serbii (4).

Zasięg projektów realizowanych w poszczególnych regionach Polski zależy w dużej mierze od liczby oraz aktywności organizacji edukacji dorosłych w danym województwie, a pośrednio również od liczby jego mieszkańców. Najwięcej projektów powstaje na Śląsku (30) i Mazowszu (29). Na drugim końcu skali znalazło się województwo lubuskie, gdzie jest realizowane jedno przedsięwzięcie.

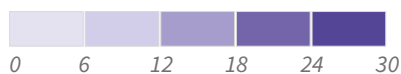
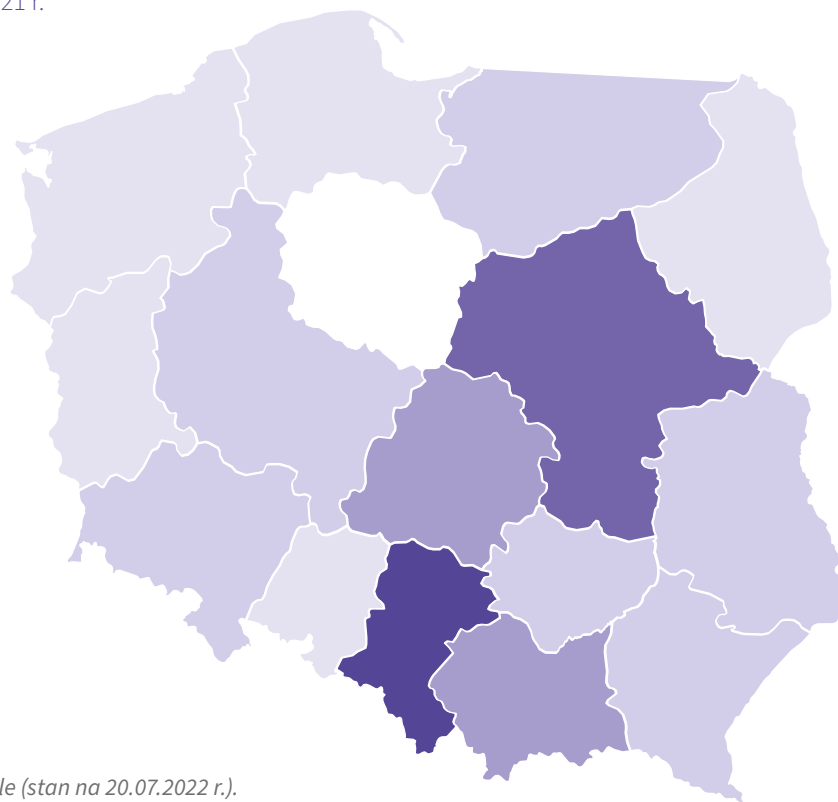
Konkursy na nowych zasadach

W sumie w 2021 r. Narodowa Agencja objęła wsparciem 166 projektów. W Akcji 1. ogromnym zainteresowaniem cieszyły się krótkoterminowe projekty mobilności. Dofinansowano 59 tego rodzaju inicjatyw, dla porównania organizacje mające akredytację uzyskały wsparcie dla 13 przedsięwzięć. Środki na wyjazdy kadry i słuchaczy uzyskało 79% złożonych wniosków, a akredytację przyznano niemal co drugiej starającej się o nią organizacji. Szansę na rozwój oferty edukacyjnej uzyskały głównie mniejsze podmioty, realizujące działania lokalnie lub



Mapa 12.

Liczba projektów dofinansowanych w 2021 r.
w podziale na województwa



N = 166. Źródło: Product Management Module (stan na 20.07.2022 r.).

z myślą o dorosłych słuchaczach ze specjalnymi potrzebami.

W Akcji 2. konkurencja była nieco większa. Dofinansowanie uzyskało 39% złożonych wniosków: 58 partnerstw na małą skalę oraz 36 partnerstw współpracy. Można więc mówić o sukcesie, mimo tradycyjnego spadku liczby składanych aplikacji w pierwszym roku nowej perspektywy finansowej. Mniejsze zainteresowanie wynika z konieczności zapoznania się przez beneficjentów ze zmienioną ofertą oraz warunkami wnioskowania o fundusze.

Duże zainteresowanie projektami krótkoterminowymi (Akcja 1.) oraz partnerstwami na małą skalę (Akcja 2.) wynikało zarówno z bardzo intensywnej akcji

promocyjno-szkoleniowej prowadzonej przez Narodową Agencję, jak i z poszerzenia oferty o propozycje dla mniejszych lub mniej doświadczonych organizacji działających lokalnie. W pierwszych konkursach nowego Erasmus+ ta grupa beneficjentów najbardziej skorzystała ze zmian. Wśród nich znalazła się m.in. Fundacja Laboratorium Inspiracji Społecznych z Krakowa, która razem z organizacją z Hiszpanii zrealizuje pierwsze krótkoterminowe partnerstwo „Moc działania”. Przez kilka miesięcy będzie szkolić swój personel oraz grupę ok. 50 seniorów z terenów wiejskich w obsłudze elektronicznych narzędzi umożliwiających np. korzystanie z usług medycznych. Uczestnicy – liderzy społeczności w wieku senioralnym będą

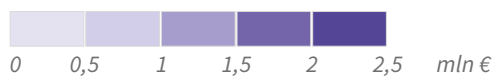
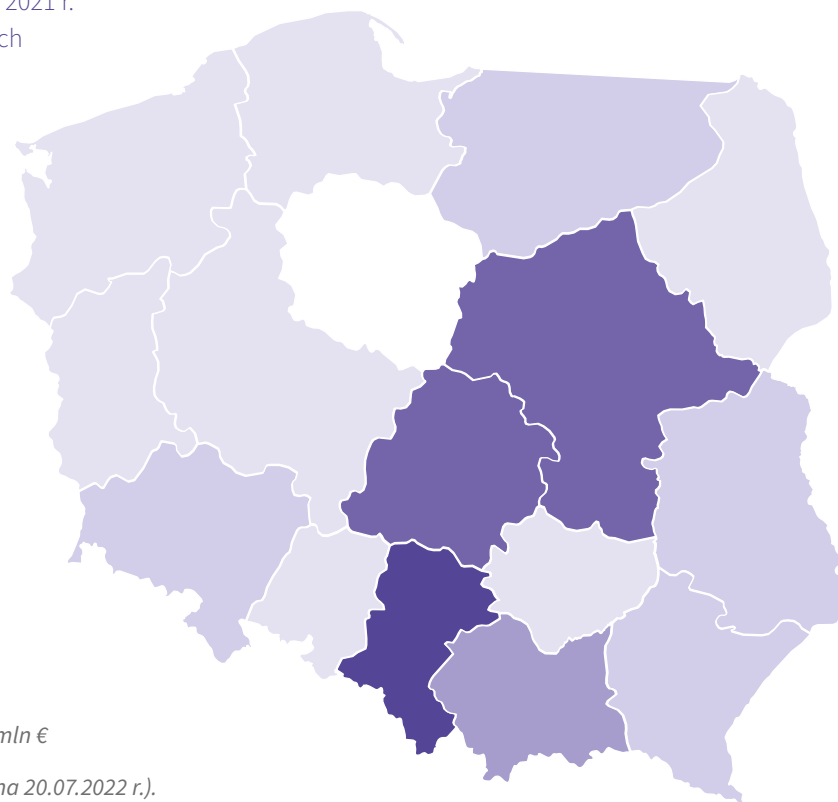
Co ósmym uczestnikiem wyjazdów w Akcji 1. będzie osoba wymagająca wsparcia edukacyjnego. Beneficjenci zaplanowali dla tej grupy

166

mobilności

Mapa 13.

Wartość dofinansowania przyznanego w 2021 r. na projekty realizowane w poszczególnych województwach



Źródło: Product Management Module (stan na 20.07.2022 r.).

mogli włączać się w działania projektowe, a następnie dzielić zdobytą wiedzę z rówieśnikami.

Wyjazdy edukatorów i słuchaczy

Największą nowością w sektorze Edukacja dorosłych jest wprowadzona od roku 2021 możliwość organizowania mobilności nie tylko dla kadry, lecz także dla dorosłych osób uczących się z mniejszymi szansami. Działania projektowe są dla nich szansą na poprawę jakości życia poprzez rozwijanie umiejętności podstawowych i kompetencji kluczowych. Zazwyczaj są to osoby bez wykształcenia średniego, niepełnosprawne, seniorzy w wieku 60+ oraz przedstawiciele innych grup zagrożonych wykluczeniem

ze względu na luki edukacyjne, które utrudniają im pełne uczestnictwo w życiu społecznym. Poprawa sytuacji osób z grup defaworyzowanych jest tematem 58% projektów krótkoterminowych. Działania dotyczą m.in. włączania społecznego, promowania równości i przeciwdziałania dyskryminacji (w 18 z 72 projektów), aktywnego starzenia się (15), rozwoju kompetencji kluczowych (11), wspierania osób niepełnosprawnych, a także przyjmowania oraz integracji uchodźców i migrantów (po 2 projekty).

Na 72 projekty realizowane w Akcji 1. przyznano 2 688 396 euro, a beneficjenci zaplanowali łącznie 1390 wyjazdów. Wśród kadry edukacji dorosłych największą popularnością od lat cieszą się wyjazdy

na kursy i szkolenia (793), 240 mobilności będzie miało formę obserwacji pracy, a 27 – prowadzenia szkoleń. Od 2021 r. beneficjenci mogą również przyjmować zagranicznych ekspertów lub edukatorów będących w trakcie szkolenia (odpowiednio: 16 i 3). W kategorii wyjazdów edukacyjnych dorosłych osób uczących się we wszystkich zaakceptowanych projektach zaplanowano 297 mobilności grupowych oraz 14 indywidualnych.

Współpraca organizacji i instytucji

W Akcji 2. bardzo pozytywnie zostały odebrane dwa nowe rodzaje partnerstw: współpracy i na małą skalę. Do wszystkich rund naborów zgłoszono 236 wniosków, spośród których do realizacji zostały

wybrane 94 inicjatywy. Pozytywnym zaskoczeniem było większe zainteresowanie partnerstwami na małą skalę (58 realizowanych projektów) w porównaniu z partnerstwami współpracy (36). Mniejsze i krótsze projekty pozwalają rozpocząć działania międzynarodowe organizacjom aktywnym w lokalnych społecznościach. W swoich projektach częściej skupiają się one na miękkich rezultatach zamiast na opracowywaniu innowacyjnych rozwiązań, wymagających znacznych zasobów i doświadczenia we współpracy.

Łączna wartość wszystkich partnerstw wyniosła 9 431 873 euro, przy czym ponad 68% tej kwoty otrzymało 36 partnerstw współpracy. Na realizowanie partnerstw na małą skalę zaplanowano niecałe 3 mln euro. Priorytety sektora Edukacja dorosłych w Akcji 2. dotyczyły m.in.: poprawy dostępu do wysokiej jakości uczenia się dla osób dorosłych, zwiększenia uczestnictwa w tego typu zajęciach czy podnoszenia kompetencji edukatorów. W 2021 r. pojawił się też nowy priorytet,



Po raz pierwszy brałam udział w mobilności dorosłych. Towarzyszył mi pewien niepokój, ale też zaciekawienie. Praca w grupach nie była dla mnie nowością, ale mówienie po angielsku przez kilka dni podczas zajęć opartych na metodach aktywnych było sporym wyzwaniem i niezapomnianym doświadczeniem

uczestniczka kursu prowadzonego w Grecji

który dotyczył tworzenia centrów edukacyjnych dla dorosłych w lokalnych społecznościach, np. w instytucjach kultury. Działanie tego rodzaju ośrodków będzie przyczyniało się do wzrostu aktywności obywatelskiej, a przy tym zachęcało do uczenia się przez całe życie.

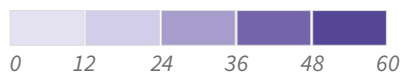
Aktywni w regionach, widoczni w sieci

Druga odsłona Erasmusa+ to nie tylko nowe możliwości, ale przede wszystkim nowe wyzwania związane z utrzymaniem jakości oferty i zaangażowania w jej rozwój w czasach, gdy częściowo przeniósła



Mapa 14.

Liczba umów podpisanych w 2021 r. przez polskich beneficjentów z organizacjami działającymi w poszczególnych krajach



N = 407. Źródło: Product Management Module (stan na 20.07.2022 r.).

się ona do internetu. Zespół ds. edukacji dorosłych prowadzi własny fanpage na Facebooku i za jego pomocą utrzymuje kontakty z beneficjentami. Pod koniec 2021 r. profil obserwowało 702 użytkowników – niemal dwa razy więcej niż przed rokiem.

Pracownicy wykorzystywali każdą okazję do przedstawiania możliwości

programu i zachęcania nowych beneficjentów do realizowania swoich pomysłów. Dużo uwagi poświęcili promowaniu wyjazdów edukacyjnych dla wybranych grup uczących się dorosłych w Akcji 1. oraz oferty skierowanej do organizacji działających w lokalnych środowiskach.

W roku 2021 większość działań upowszechniających musiała odbyć się

zdalnie, co pozytywnie przełożyło się na frekwencję podczas wydarzeń. Beneficjenci mogli wziąć udział w sześciu dniach otwartych organizowanych równoległe przed naborami wniosków w ramach poszczególnych akcji. Mieli także szansę na skonsultowanie pomysłów na projekty podczas wielu innych wydarzeń współorganizowanych przez Narodową Agencję

lub organizacje aktywne w obszarze edukacji dorosłych w całej Polsce.

Pracownicy sektora byli obecni na ogólnopolskiej konferencji edukacyjnej „Organizacje seniorskie w dobie pandemii – stan obecny i wyzwania na przyszłość” zorganizowanej przez Ogólnopolską Federację Stowarzyszenia Uniwersytetów Trzeciego Wieku (24 września, Kraków) oraz na seminarium przygotowawczym „Solidarność międzypokoleniowa” dla grupy ekspertów z Polski i Niemiec (28 września, Warszawa). Dużym zainteresowaniem cieszyły się wydarzenia online z udziałem pracowników sektora, np. spotkanie informacyjne na temat oferty skierowanej do lokalnych ośrodków wspierania edukacji (18 października) czy regionalna konferencja „Twój czas, Twoje miejsce” dla kadry zarządzającej bibliotekami publicznymi Warmii i Mazur (8 grudnia).

Nie mniej ważnymi wydarzeniami były zdalnie prowadzone debaty o edukacji dorosłych. W 2021 r., podobnie jak w latach ubiegłych, pracownicy sektora Edukacja dorosłych byli obecni podczas VI Forum Edukacji Dorosłych zorganizowanego przez Krajowe Biuro EPALE. Ważnym punktem programu tego wydarzenia była debata „Aktywni seniorzy na rzecz społeczeństwa – potencjał, rozwój, motywacja” (25 listopada). Zaproszeni paneliści – eksperci w obszarze aktywizacji – dyskutowali m.in. o tym, w jaki sposób seniorzy mogą włączyć się w działania na rzecz społeczeństwa, dlaczego warto zajmować się edukacją tej grupy oraz jakie korzyści z jej zaangażowania mogą czerpać sami edukatorzy. W grudniu

Polska Agencja Prasowa przeprowadziła dyskusję tematyczną „Czego potrzebują uczyć się dorośli, by żyć we współczesnym społeczeństwie?”. Zapis debaty pojawił się 16 grudnia na portalu Polskiej Agencji Prasowej i był szeroko promowany zarówno przez PAP, jak i przez kanały medialne FRSE.

Spotkania z beneficjentami

Wiosną odbyły się cztery spotkania dla obecnych i potencjalnych beneficjentów Edukacji dorosłych. W programach warsztatów wiele miejsca poświęcono na przedstawienie oferty skierowanej do organizacji senioralnych oraz do tych, które uzyskały akredytację, ale jeszcze nie złożyły wniosku o dofinansowanie mobilności. Prelegenci omawiali także działania możliwe do ujęcia w projektach krótkoterminowych w Akcji 1. oraz w dwóch rodzajach partnerstw realizowanych w Akcji 2.

Koordinаторы dofinansowanych projektów brali udział w spotkaniach informacyjno-szkoleniowych. W związku ze zmianą oferty sektora spotkań było znacznie więcej niż w latach ubiegłych – w ciągu całego roku zorganizowano ich aż siedem.

Uczestnicy szkoleń i warsztatów mogli również zapoznać się z czterema nowymi priorytetami horyzontalnymi Erasmusa+. Włączanie i różnorodność, ekologia, cyfryzacja oraz uczestnictwo w życiu demokratycznym od lat są ważnymi tematami w Edukacji dorosłych, a w nowej perspektywie finansowej stały się osią przedsięwzięć, które będą realizowane do końca drugiej edycji programu.

Jednym z efektów mobilności będzie podniesienie kompetencji cyfrowych. Ten cel osiągnie

25%

wszystkich uczestników wyjazdów



"

Zorganizowaliśmy warsztaty w Reykjavíku. Za pomocą ćwiczeń budowaliśmy siatkę metod ekspresyjnych, służących do wyrażania emocji ciałem i głosem. Praca w międzynarodowym środowisku dała mi większe poczucie pewności siebie i rozbudziła potrzebę stworzenia podobnej oferty w języku angielskim dla imigrantów w moim mieście

*uczestnik wyjazdu na Islandię
w celu prowadzenia zajęć*

Najwięcej projektów realizuje Fundacja Rzecz Społeczna z Katowic. Dzięki środkom Erasmusa+ uzyskanym w 2021 r.

zawarta 2 międzynarodowe partnerstwa współpracy i realizuje

1 projekt mobilności



Wykres 8. Rodzaje mobilności zaplanowanych w Akcji 1. w 2021 r.

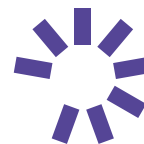


27 – prowadzenie zajęć w zagranicznej organizacji
16 – wizyty ekspertów zagranicznych
14 – indywidualne mobilności osób uczących się
3 – wizyty edukatorów będących w trakcie szkolenia

N = 1390. Źródło: Product Management Module (stan na 20.07.2022 r.).

Erasmus+

Młodzież



#DiscoverEU

Młodym ludziom pozwala wykazać się zaangażowaniem i kreatywnością, pracownikom młodzieżowym stwarza szanse na doskonalenie umiejętności, a osobom wkraczającym w dorosłość... rozdaje prezenty. Czas poznać sektor Erasmusa+ najbardziej przyjazny młodzieży. Istotę oferty oddaje sama jego nazwa. To młodzi uczestnicy mają duży wpływ na kształt dofinansowanych projektów. Mogą samodzielnie je realizować lub zaangażować się w ich tworzenie na każdym etapie. Efekty inicjatyw są równie ważne, jak sam proces uczenia się, nabywania umiejętności i zdobywania doświadczeń poprzez współpracę. Erasmus+ Młodzież wspiera więc najmniej zakorzeniony w świadomości społecznej obszar edukacji – kształcenie pozaformalne, a zarazem działania ukierunkowane na uczenie się w czasie wolnym od szkoły, uczelni czy pracy. To rozpowszechniona i doceniana forma aktywizowania młodych ludzi, w wielu krajach uznawana za kanon polityki młodzieżowej. Jej głównymi aktorami są organizacje pozarządowe, centra prowadzące działalność informacyjną, a także nieformalne grupy młodych ludzi.

Dla kogo?

- O dofinansowanie mogą starać się m.in. fundacje i stowarzyszenia mające osobowość prawną, nieformalne grupy młodzieży (tylko w Akcji 1.) oraz organy publiczne szczebla lokalnego, regionalnego lub krajowego. Warunkiem jest działanie na rzecz młodzieży lub osób z nią pracujących, a przy tym stosowanie pozaformalnych metod edukacji.
- Do udziału w inicjatywach są uprawnione osoby młode (13–30 lat) oraz osoby pracujące z młodzieżą (bez ograniczeń wiekowych): kadra i członkowie organizacji prowadzących edukację pozaformalną.

Jak korzystać?

- Celem Akcji 1. jest stwarzanie możliwości wyjazdu edukacyjnego, ale sposoby jego osiągnięcia zależą od tematu projektu. W nowym Erasmusie+ w tej akcji znalazły się także projekty wspierające uczestnictwo młodzieży w życiu obywatelskim – jedyne w całym programie, które można zrealizować bez udziału partnera z zagranicy.
- W Akcji 2. – podobnie jak w innych sektorach – beneficjenci nawiązują partnerstwa współpracy lub współpracują międzynarodowo w ramach partnerstw na mniejszą skalę.



Punkty wspólne

To był bardzo intensywny rok pod względem udziału pracowników sektora w różnego rodzaju konferencjach, szkoleniach, spotkaniach informacyjnych oraz webinarach. Wszystko za sprawą wejścia programu w nowe ramy czasowe, a w konsekwencji – zmian w strukturze Erasmus+ Młodzież. Aktywna obecność w sieci i na wydarzeniach zaowocowała sporym zainteresowaniem beneficjentów. Złożyli oni niemal 700 wniosków, a dzięki dofinansowaniu uruchomili 333 nowe inicjatywy w całej Polsce

W 2021 r. sektor dysponował kwotą 18 336 910 euro, z czego na dofinansowanie projektów wyłonionych we wszystkich rundach naborów przeznaczono 16 463 735,60 euro. Do Narodowej Agencji wpłynęło 699 wniosków: 585 aplikacji konkursowych oraz 114 wniosków o przyznanie akredytacji.

Największym zainteresowaniem cieszyła się oferta Akcji 1. Na projekty mobilności młodych ludzi, osób z nimi pracujących oraz działania wspierające uczestnictwo młodzieży złożono łącznie 417 wniosków, a 253 spośród nich otrzymały dofinansowanie. Współczynnik sukcesu był stosunkowo wysoki: dofinansowanie uzyskało 60,7% zgłoszonych przedsięwzięć. Dodatkowo siedem projektów dofinansowanych w Akcji 1. uruchomili beneficjenci mający akredytację Erasmus+ w dziedzinie młodzieży. Wartość wszystkich inicjatyw mobilności dofinansowanych w 2021 r. w tej akcji przekroczyła 8 mln euro.

W konkursie o akredytację konkurencja była największa. Ostatecznie szansę

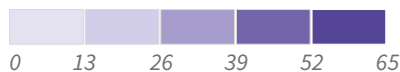
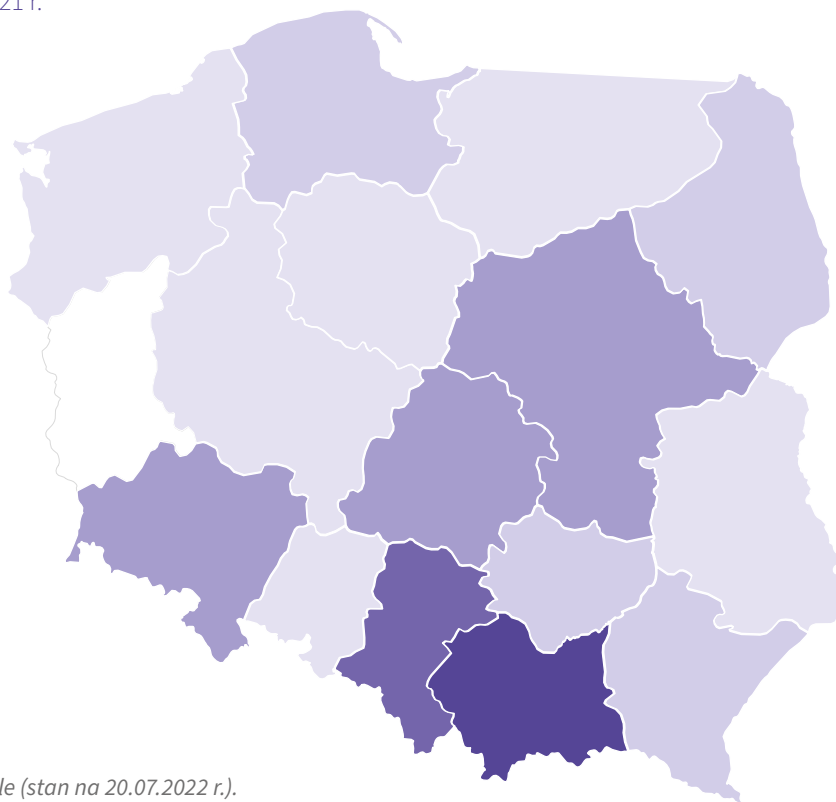
na organizowanie wyjazdów młodzieży na uproszczonych zasadach uzyskały jedynie 32 podmioty (28,1%).

Nowością w Akcji 1. są działania wspierające aktywność młodzieży, rozwijaną nie tyle poprzez wyjazdy edukacyjne czy wymiany młodzieży, ile przede wszystkim w formie działań obywatelskich. Zmiana oferty nie zaskoczyła beneficjentów: w 22 projektach realizowanych od 2021 r. weźmie udział niemal co trzeci uczestnik tej akcji (4340 osób). Pozostali skorzystają z akredytowanych i krótkoterminowych wymian młodzieży (7650) lub mobilności przeznaczonych dla osób pracujących z młodzieżą (1957).

Nieco bardziej kameralnie przebiegały nabory partnerstw współpracy i wymiany praktyk. Liczba złożonych wniosków zmalała w porównaniu z rokiem 2020. Wpływ na to miały nie tylko zmienione zasady wnioskowania, lecz także mniejsza liczba konkursów organizowanych w Akcji 2. W nowej edycji Erasmus+ w ciągu roku konkursy wniosków są ogłaszane dwa,

Mapa 15.

Liczba projektów dofinansowanych w 2021 r.
w podziale na województwa



N = 333. Źródło: Product Management Module (stan na 20.07.2022 r.).

a nie trzy lub cztery razy. Ostatecznie spośród 168 złożonych aplikacji dofinansowanie zdobyły 73 inicjatywy (43,5%): 35 partnerstw na małą skalę i 38 partnerstw współpracy – wszystkie o łącznej wartości 8 455 169,80 euro.

Działania podejmowane w tego rodzaju projektach są ukierunkowane przede wszystkim na jakość i innowacyjność pracy z młodzieżą. Ten cel został wskazany w co czwartym projekcie realizowanym w Akcji 2. Tradycyjnie rozwijane są również przedsięwzięcia służące włączaniu społecznemu poprzez wyrównywanie szans oraz rozwijaniu nowych metod nauczania i uczenia się (oba tematy wskazane w 20% projektów). Pierwszą trójkę tematów zamykają działania

na rzecz klimatu i środowiska, wskazane w 13 spośród 73 projektów. Wpływ na większe zainteresowanie tym obszarem bez wątpienia miały nowe priorytety Erasmusa+ w perspektywie 2021–2027.

Wsparcie w kraju, działanie za granicą

Podobnie jak w latach ubiegłych, najczęściej inicjatyw powstaje w województwach o największym odsetku młodych ludzi w stosunku do całkowitej liczby mieszkańców: w Małopolsce (62), na Śląsku (54), Mazowszu (34) i w Łódzkiem (30). Realizacja inicjatyw w tych regionach pochłonie co drugie przyznane euro (52,5% wartości dofinansowania). Najmniej projektów realizują organizacje

Polskie nastolatki zdobyły

4424

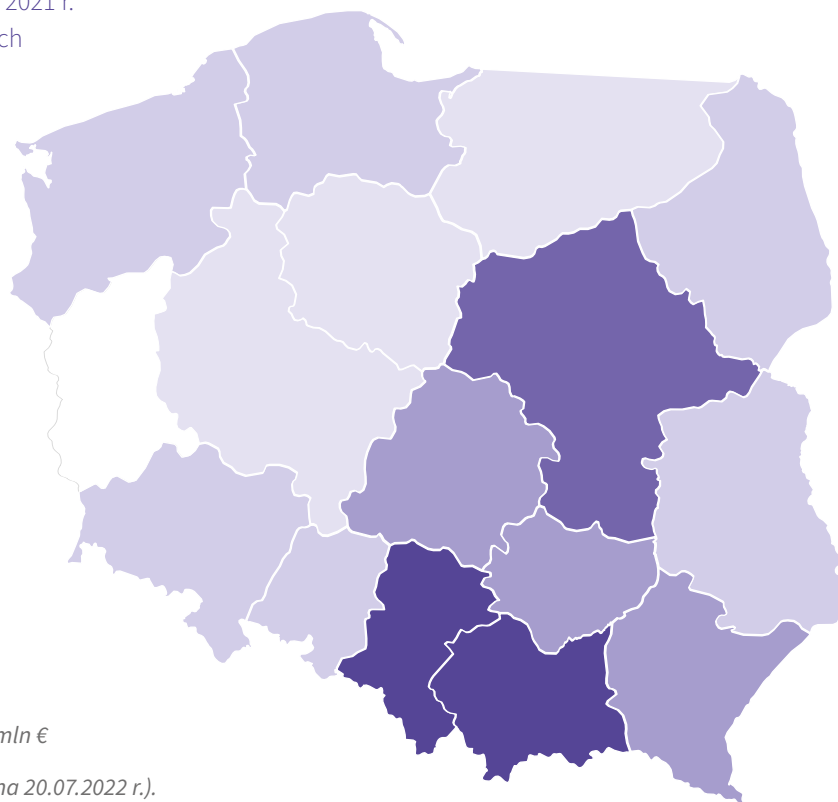
spośród

160 tys.

biletów kolejowych rozdanych w pierwszym erasmusowym naborze do konkursu DiscoverEU

Mapa 16.

Wartość dofinansowania przyznanego w 2021 r.
na projekty realizowane w poszczególnych
województwach



0 0,5 1 1,5 2 2,5 mln €

Źródło: Product Management Module (stan na 20.07.2022 r.).

działające w województwach warmińsko-mazurskim (4) i kujawsko-pomorskim (3), a z województwa lubuskiego dofinansowania w 2021 r. nie udało się uzyskać żadnemu beneficjentowi.

Gromadzone dane świadczą o ugruntowaniu oferty Erasmus+ Młodzież wśród beneficjentów korzystających programu,

ponieważ struktura dofinansowania od lat ulega niewielkim zmianom. Liczby wskazują również na wyzwania związane z podnoszeniem wiedzy o procesie aplikowania oraz warunkach, jakie należy spełniać, by ubieganie się o środki nie kończyło się niepowodzeniem.

Na arenie międzynarodowej polscy koordynatorzy projektów współpracują z organizacjami działającymi aż w 45 krajach, głównie we Włoszech (110) lub w Hiszpanii (100). Częściej jednak niż w pozostałych sektorach Erasmus+ podejmują współpracę z organizacjami działającymi na Kaukazie i w krajach Afryki Północnej. Od 2021 r. w 44 nowych inicjatywach młodzieżowych współpracuje 27 partnerów z Gruzji, Armenii i Azerbejdżanu, a pięć



Po szkoleniu z większą śmiałością podeszłam do rozwijania własnego projektu muzycznego. Od tego czasu udało mi się zagrać trzy koncerty w różnych miastach Polski, a także przeprowadzić warsztaty ze swobodnego tworzenia rapu

uczestniczka szkolenia dla osób pracujących z młodzieżą przeprowadzonego w Polsce

kolejnych projektów powstaje przy udziale trzech organizacji działających w Maroku, Egipcie i Tunezji. Spory w tym udział centrów informacyjnych SALTO, które wspierają działania narodowych agencji.

Na pierwszej linii

Stałym elementem promowania oferty są warsztaty i spotkania z beneficjentami. Pracownicy sektora nie opuścili żadnej cyklicznej imprezy organizowanej przez Fundację. Aktywnie uczestniczyli zarówno w Ogólnopolskim Dniu Informacyjnym Programu Erasmus+ (15 kwietnia, online), jak i w IV Kongresie Edukacji (30 września, online) oraz w ErasmusDays 2021 (14–16 października, online).

Przyszli i obecni beneficjenci przez cały rok mogli liczyć na wsparcie merytoryczne w odkrywaniu niuansów nowej oferty sektora. Kilka miesięcy przed startem zmienionego programu blisko 200 osób zdobyło wiedzę na temat akredytacji (2 lutego, online). Zbliżające się konkursy wniosków zostały poprzedzone trzema sesjami zdalnych spotkań, obejmującymi wszystkie akcje i działania sektora Młodzież (22–23 kwietnia). Dzięki nim ok. 600 osób zainteresowanych aplikowaniem o środki zapoznało się ze zmianami, jakie pojawiły się wraz z rozpoczęciem nowej perspektywy programu.

Razem z Europejskim Korpusem Solidarności

Współpraca z drugim największym programem młodzieżowym w Unii Europejskiej miała znacznie więcej odston i bardzo zróżnicowany zasięg. Wiosną dla przedstawicieli regionalnych punktów informacyjnych FRSE oraz dla członków sieci Eurodesk Polska oba zespoły



Sama jestem osobą z niepełnosprawnością. Cieszę się, że mogłam podzielić się swoim doświadczeniem i pokazać, jak włączyć osoby takie jak ja do projektów międzynarodowych

uczestniczka szkolenia dla osób pracujących z młodzieżą przeprowadzonego w Polsce

przeprowadziły seminarium i szkolenie na temat nowości w programach (31 marca oraz 28 kwietnia, online). Wspólne wątki promujące aktywne obywatelstwo na szczeblach lokalnym i europejskim pojawiły się także w „Globalnej Wiosce” – ogólnopolskiej konferencji zorganizowanej przez polski oddział Europejskiego Stowarzyszenia Studentów Prawa ELSA (6 maja, online). Dodatkowo, jak co dwa lata, pracownicy obu programów wspólnie zorganizowali Europejski Tydzień Młodzieży w Polsce (24–30 maja, online). W zdalnych wydarzeniach towarzyszących wzięło udział ponad 220 tys. odbiorców.

Latem przy Dworcu Centralnym, w samym sercu Warszawy, powstał mural przedstawiający wartości i idee, które odgrywają najistotniejszą rolę w inicjatywach skierowanych do młodzieży. Inspiracją do zilustrowania tego tematu w okolicach jednego z największych węzłów komunikacyjnych w Polsce były wnioski płynące z niezliczonych rozmów przeprowadzonych z wieloletnimi uczestnikami europejskich programów edukacyjnych, a także wytyczne zawarte w europejskiej strategii na rzecz młodzieży.

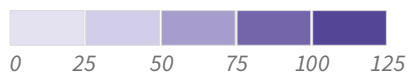
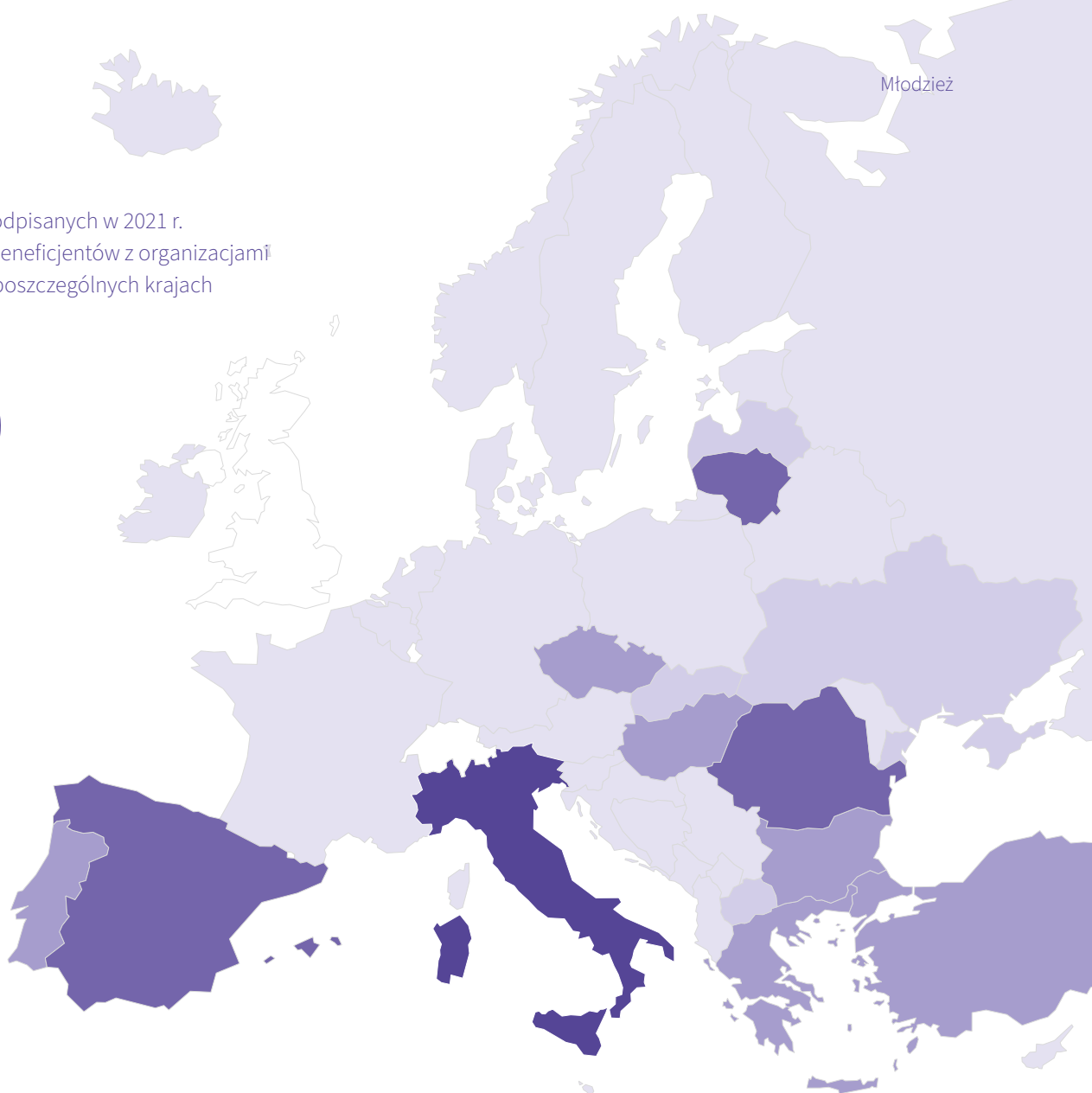
Przez cały rok beneficjenci korzystali z konsultacji indywidualnych, choć podczas lockdownu były one prowadzone głównie za pośrednictwem komunikatorów internetowych. W miarę możliwości pracownicy wykorzystywali każdą

Średnio na jeden projekt młodzieżowy przypadają nieco ponad

4 *organizacje – najwięcej w porównaniu z pozostałymi sektorami programu. Niemal co trzeci podmiot korzystający ze wsparcia Erasmusa+ jest zaangażowany w inicjatywy młodzieżowe*

Mapa 17.

Liczba umów podpisanych w 2021 r. przez polskich beneficjentów z organizacjami działającymi w poszczególnych krajach



N = 1171. Źródło: Product Management Module (stan na 20.07.2022 r.).

okazję do zaprezentowania nowej oferty Erasmusa+ i Europejskiego Korpusu Solidarności. W ponad 40 różnego rodzaju spotkaniach uczestniczyło ok. 5 tys. osób zainteresowanych tym, co w praktyce kryje się za zmianami w unijnych programach edukacyjnych. Warto podkreślić, że współpraca z beneficjentami odbywała się dwukierunkowo. Narodowa Agencja

wspierała ich merytorycznie, a koordynatorzy projektów dzielili się doświadczeniami i dobrymi praktykami, występując w trakcie sesji tematycznych podczas fundacyjnych wydarzeń.

Sektor do zadań specjalnych

Kwestiami wielokrotnie podejmowanymi przy różnych okazjach były: rozwijanie

u młodych ludzi przedsiębiorczości oraz wykorzystanie projektów Erasmusa+ do animowania działań na rzecz młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. W ramach IV Kongresu Edukacji oraz Europejskiego Forum Młodych Liderów (6–8 października) możliwości sektora Młodzież stały się tematem sesji „Włączanie i różnorodność”. Przykłady



konkretnych inicjatyw pokazały, że angażowanie osób z niepełnosprawnościami ma głęboki sens, a przy tym oddziałuje na nie oraz ich otoczenie długo po zakończeniu projektów.

Rok 2021 był także czasem współpracy w ramach międzyagencyjnego projektu „Youth@Work”, w którym obok Polski uczestniczą: Francja, Włochy, Hiszpania, Grecja, Cypr, Węgry, Malta oraz Turcja. Partnerstwo wzięło na cel promowanie postaw przedsiębiorczych wśród odbiorców młodzieżowych inicjatyw

Erasmusa+. Wspólne działania mają zwiększyć użyteczność realizowanych projektów, a przy okazji przeciwdziałać bezrobociu wśród osób wkraczających w dorosłość. Polska Narodowa Agencja przygotowała jedno z wydarzeń tematycznych – seminarium zatytułowane „Employment and entrepreneurship of young people with fewer opportunities – with the emphasis on women’s entrepreneurship” (23–24 listopada, online). Dla pracowników Erasmusa+ było ono szansą na poznanie problemów związanych

z zatrudnianiem młodzieży z grup defaworyzowanych i rozwijaniem u niej przedsiębiorczości. Znajomość tego rodzaju wyzwań sprawi, że tworzenie narzędzi skrojonych pod rozwój kompetencji pracowników młodzieżowych stanie się łatwiejsze. W niedalekiej przyszłości wdrażane przez nich pomysły zapewnią młodym uczestnikom inicjatyw w sektorze Młodzież dostęp do odpowiednich sposobów przezwycięzania trudności i w ten sposób przyczynią się do rozwiązywania problemów spotecznych.

Kolej na odkrywanie

Żadne inne działanie Erasmusa+ nie jest skierowane do tak wąskiej grupy osób.

Żadne inne nie wymaga tak mało wysiłku, by w nim uczestniczyć.

Żadne nie odbija się tak szerokim echem w krótkim czasie za każdym razem, gdy jest uruchamiane. DiscoverEU to wszystko się udaje. Reportaże o zwycięzcach tego konkursu przez lata emitowały największe krajowe i międzynarodowe media. Zachęcona tym sukcesem Komisja Europejska w nowej perspektywie finansowej zwiększyła zasięg i włączyła tę inicjatywę w struktury Erasmusa+.

W inicjatywie DiscoverEU mogą wziąć udział tylko osiemnastolatki. Z okazji osiągnięcia pełnoletności Unia Europejska funduje im bilety na podróże najbardziej ekologicznym środkiem masowego transportu – koleją. Cel jest prosty: stworzyć młodym ludziom szansę na poznawanie Unii Europejskiej. Podróżnicy odkrywają zalety swobodnego przemieszczania się, poznają różnorodność Europy, jej dziedzictwo kulturowe i historię, a przy okazji nawiązują znajomości z mieszkańcami innych krajów.

Pula nagród jest naprawdę spora, a wystanie zgłoszenia zajmuje ok. 10 minut.

Każdego roku młodzi Europejczycy mogą ubiegać się o kilkadziesiąt tysięcy biletów.

Więcej informacji o konkursie znajduje się na podstronie Europejskiego Portalu

Młodzieżowego: europa.eu/youth/discovereu_pl oraz na oficjalnej zamkniętej grupie #DiscoverEU na Facebooku.

Spośród

200

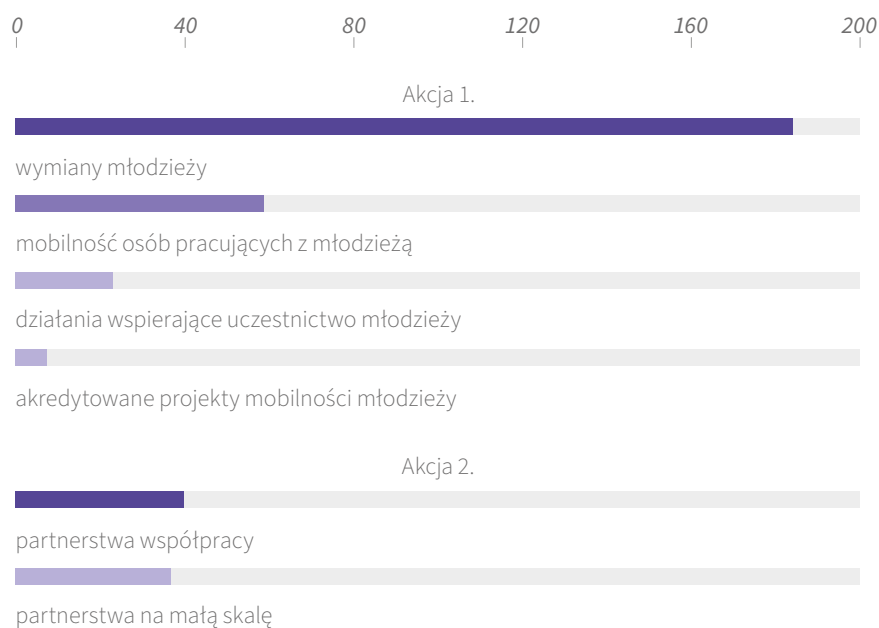
projektów
Erasmusa+
ukierunkowanych
na zmiany klimatyczne
najwięcej, bo aż

78,

będą realizowanych
właśnie w sektorze
Młodzież



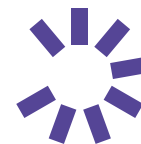
Wykres 9. Liczba projektów dofinansowanych w 2021 r. w podziale na akcje i działania



N = 333. Źródło: Product Management Module (stan na 20.07.2022 r.).

Erasmus+

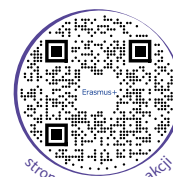
Sport



Akcje centralne Erasmus+ Sport to działania międzynarodowe odpowiadające celom polityk Unii Europejskiej. Są wdrażane i zarządzane bezpośrednio przez Europejską Agencję Wykonawczą ds. Edukacji i Kultury w Brukseli. Ich struktura jest podobna do akcji zdecentralizowanych. Program Erasmus+ w dziedzinie sportu obejmuje wsparciem projekty służące promowaniu właściwych postaw w rywalizacji oraz przyczyniające się do rozwoju sportu amatorskiego. Dzięki temu organizacje i instytucje działające w obszarze sportu mogą zdobywać doświadczenie i nawiązywać współpracę z podmiotami zagranicznymi, aby razem organizować niekomercyjne imprezy rekreacyjne, zawody sportowe, zajęcia sprawnościowe, a nawet wymiany dla trenerów.

Dla kogo?

- O dofinansowanie projektu może się ubiegać każdy publiczny lub prywatny podmiot działający w dziedzinie sportu, aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia z jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw stowarzyszonych z programem Erasmus+.
- Wnioskodawcami mogą zostać m.in.: instytucje edukacyjne, związki sportowe, kluby, stowarzyszenia, fundacje, działające we współpracy z zagranicznymi partnerami – także tymi, które mają swoje siedziby w państwach niestowarzyszonych z programem.



Jak korzystać?

- Konkurs odbywa się raz w roku. Zaproszenia do składania wniosków są publikowane na stronie Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury w zakładce „Funding & tender opportunities” (ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal). Aplikacje wypełnia się w języku angielskim i składa bezpośrednio przez stronę internetową Agencji.
- Z przykładami zrealizowanych projektów można zapoznać się na stronie Agencji, w zakładce „Projects & results”, a partnerów do projektu można szukać poprzez wyszukiwarkę dostępną w zakładce „How to participate”.



Nowa perspektywa, nowe możliwości

Całkowity budżet programu Erasmus+ Sport na lata 2021–2027 wzrósł w stosunku do poprzedniej edycji niemal dwukrotnie. Program ruszył pełną parą – w pierwszym naborze nowej perspektywy Erasmus+ padł rekord liczby zaakceptowanych aplikacji. W 2021 r. w całej Europie złożono ok. 1,3 tys. wniosków na realizację partnerstw i imprez sportowych, a ok. 40 spośród ponad 200 dofinansowanych inicjatyw będzie realizowanych przez polskich beneficjentów

W nowej edycji Erasmus+ polskie instytucje i organizacje biorą udział w co piątym projekcie o charakterze sportowym. Aż 13 podmiotów pełni funkcję koordynatora, a kolejne 31 współpracuje jako partnerzy międzynarodowych inicjatyw. W 2021 r. beneficjenci najchętniej aplikowali o środki w ramach partnerstw na rzecz współpracy oraz partnerstw na małą skalę (odpowiednio: 25 i 15 zaakceptowanych projektów z udziałem polskich organizacji). W przypadku niekomercyjnych europejskich imprez sportowych w co trzeci projekt zaangażowana jest polska organizacja lub instytucja (4 z 12), połowa z nich pełni funkcję koordynatora dużej imprezy.

Polscy beneficjenci mogą liczyć na wsparcie Zespołu ds. sportu Erasmus+ działającego w Narodowej Agencji. Na co dzień zapewnia on krajowym organizacjom opiekę merytoryczną, informacje niezbędne do pomyślnego realizowania zadań w projekcie oraz ofertę szkoleń tematycznych, a przy tym stwarza okazje

do podjęcia współpracy potencjalnym interesariuszom programu w Polsce, działającym w obszarach sportu zawodniczego, powszechnego, amatorskiego, aktywności fizycznej oraz zdrowego stylu życia.

Wsparcie Narodowej Agencji

W roku wdrożenia nowej edycji programu Zespół ds. sportu Erasmus+ skupił się na informowaniu o jego ofercie, promowaniu aktywności fizycznej oraz zdrowego stylu życia. W tym celu powstała broszura informacyjna, a na stronie internetowej programu pojawiła się obszerna sekcja na temat specyfiki inicjatyw podejmowanych w ramach poszczególnych kategorii Erasmus+ Sport. Oferta była promowana w wielu zakątkach kraju za pośrednictwem regionalnych punktów informacyjnych FRSE. Jesienią pracownicy zespołu wygłosili prezentację podczas Kongresu Sportu Wiejskiego (8–9 października, Warszawa), wskazując na korzyści płynące z udziału w Erasmus+ Sport oraz ich wpływ na rozwój kultury

”

Projekty realizowane przy wsparciu Erasmus+ Sport obejmują horyzontalne priorytety programu Erasmus+ lub cztery priorytety w dziedzinie sportu: zachęcanie do uprawiania sportu i aktywności fizycznej, promowanie uczciwości i wartości w sporcie, promowanie edukacji w sporcie i poprzez sport oraz zwalczanie przemocy, rasizmu, dyskryminacji, nietolerancji i radykalizacji w sporcie

fizycznej na terenach wiejskich. Informacji o możliwościach finansowania sportu lokalnego ze środków unijnych nie zabrakło także na Forum Sportu i Biznesu SportBiz (19–20 października, Warszawa).

Działania informacyjne i szkoleniowe

Intensywnie przebiegało zapoznanie potencjalnych beneficjentów z priorytetami, celami i zasadami nowej edycji akcji sportowych. W kwietniu odbyły się pierwsze webinaria szkoleniowo-konsultacyjne z udziałem ekspertów oraz praktyków. W cyklu pięciu warsztatów uczestniczyło blisko 550 osób – przedstawiciele polskich organizacji i instytucji działających w obszarze sportu lub rekreacji.

Uczestnicy wydarzeń organizowanych przez Narodową Agencję mogli zapytać o zmiany w ofercie również podczas sesji

konsultacyjnej na temat Erasmus+ Sport, przeprowadzonej podczas Ogólnopolskiego Dnia Informacyjnego (15 kwietnia, online).

Rok tradycyjnie zakończył się konferencją na temat sportu w programach edukacyjnych, która tym razem została zorganizowana we współpracy z zespołem Europejskiego Korpusu Solidarności (21 grudnia, online). Wśród prelegentów znaleźli się m.in. przedstawiciele Kancelarii Prezydenta RP, Ministerstwa Sportu i Turystyki, Polskiego Komitetu Olimpijskiego oraz Polskiego Komitetu Paralimpijskiego, Akademickiego Związku Sportowego, a także wybitni i wielokrotnie nagradzani sportowcy. W prezentacjach i dyskusjach panelowych podejmowali tematy związane z edukacją opartą na uniwersalnych wartościach

9,4 mln €

– tyle wynosi łączny budżet wszystkich projektów Erasmus+ Sport prowadzonych przez polskich koordynatorów lub z udziałem polskich partnerów



W V Biegu Erasmusa
wystartowało niemal

2,5 tys.

uczestników, tworzących

616

czterooosobowych sztafet
w całej Polsce



sportu, z aktywnością fizyczną osób z niepełnosprawnościami, ze sportem lokalnym i akademickim, a nawet z coraz bardziej popularnymi rozgrywkami e-sportowymi. Nie zabrakło również informacji o priorytetach Erasmusa+, formalnościach i wytycznych dotyczących planowania projektów w tym obszarze. Sesje tematyczne zostały udostępnione na fundacyjnym kanale YouTube, a w dniu konferencji przyciągnęły przed ekrany 475 gości. Uczestnicy wynieśli z tego wydarzenia dużą dawkę praktycznych rozwiązań i pomysłów na nawiązywanie międzynarodowej współpracy i realizowanie autorskich projektów.

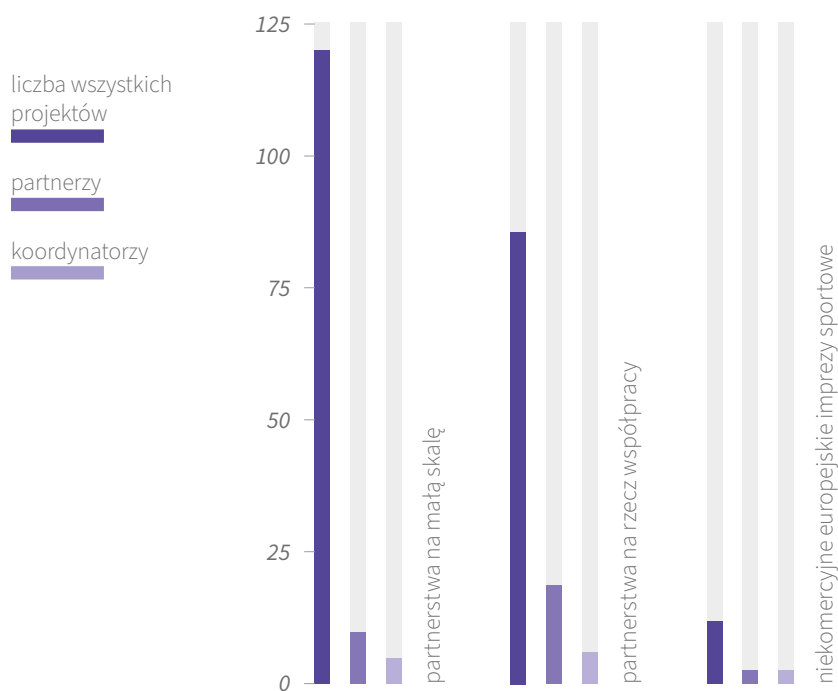
Włączanie poprzez sport

Sport osób ze specjalnymi potrzebami – w wymiarze przeciwdziałania ograniczeniu aktywności fizycznej – był jednym z tematów grudniowej konferencji programu. O tym, jak być aktywnym pomimo przeszkód, rozmawiali także bohaterowie cyklu wywiadów „Przez sport do...”, a wśród nich m.in. Anna Kiełbasińska – zawodowa sprinterka i srebrna medalistka olimpijska. Entuzjaści sportu mogli także skorzystać z cyklu treningów biegowych i ogólnorozwojowych „Trenuj z mistrzynią”, przygotowanego w 2020 r. przez Oktawię Nowacką, cieszącego się niesłabnącą popularnością na facebookowym fanpage'u Biegu Erasmusa.

Wywiady i treningi zachęcały do udziału w kolejnym Biegu Erasmusa – imprezie rekreacyjno-sportowej organizowanej co roku przez Narodową Agencję. Bieg odbył się już po raz piąty, a po raz drugi w formule zdalnej (24 września). Uczestnicy mogli wystartować w dowolnym miejscu w Polsce, a ich wyniki rejestrowała aplikacja na smartfony. Z tej możliwości skorzystało niemal 2,5 tys. osób, które stworzyły rekordowe 616 czterooosobowych drużyn. O najlepszy wynik rywalizowali studenci, uczniowie i ich opiekunowie, pokonując jak najwięcej kilometrów w określonym przez aplikację czasie. Przez cały dzień biegali w lasach, parkach i na lokalnych stadionach – od Wejherowa po Stary Sącz – sprawdzając swoje możliwości, a przy tym doskonale się bawiąc.

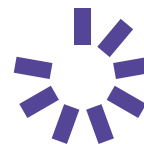
Rosnąca popularność imprez sportowych takich jak Bieg Erasmusa inspirowała do większej aktywności fizycznej. Beneficjenci dostrzegają potencjał integracyjny imprez sportowych, który coraz chętniej wykorzystują, wnioskując o fundusze w ramach Erasmus+ Sport.

Wykres 10. Liczba projektów Erasmus+ Sport z polskim koordynatorem lub partnerem na tle wszystkich projektów przyjętych do realizacji w 2021 r.



Źródło: dane opublikowane przez Komisję Europejską (stan na 2.09.2022 r.).

PO WER



Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) jest realizowany w Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji od 2014 r. W ramach PO WER Fundacja zainicjowała kilka przedsięwzięć wspierających m.in. mobilność kadry edukacji szkolnej oraz szkolenia kadry kształcenia zawodowego, zagraniczne staże dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych, a także wyjazdy studentów z niepełnosprawnością lub znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej. W programie są również realizowane autorskie projekty FRSE, ukierunkowane na rozwój uczniów i osób dorosłych o niskich umiejętnościach podstawowych.

Dla kogo?

- Dofinansowanie mogą otrzymać placówki edukacyjne i organizacje prowadzące szkolenia, a bezpośrednimi beneficjentami są ich pracownicy i uczniowie, a także studenci, edukatorzy osób dorosłych i nauczyciele – w przypadku projektów prowadzonych na takich samych zasadach jak w programie Erasmus+.
- O środki mogą starać się także instytucje i organizacje działające na rzecz osób o niskich umiejętnościach podstawowych – w przypadku inicjatyw w projekcie „Szansa – nowe możliwości dla dorosłych”, polegających na tworzeniu programów wsparcia.

Jak korzystać?

- Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji zakończyła nabór projektów, ale finansuje te zaplanowane do realizacji na kilka lat. Wybór projektów odbywał się w ramach konkursu wniosków, którego zasady i przebieg były ogłaszane na stronach internetowych programu PO WER.



Wyprawy po wiedzę

Fundacja od lat wykorzystuje środki z programu PO WER, by zwiększać zakres działania programu Erasmus+. Dzięki temu wyjazdy edukacyjne studentów, uczniów oraz nauczycieli szkół ogólnokształcących i zawodowych, a od 2018 r. również edukatorów osób dorosłych, stały się jeszcze bardziej dostępne dla tych, którzy poszukują możliwości rozwoju poza granicami kraju

W 2021 r. FRSE kontynuowała realizowanie projektów, w ramach których dofinansowanie otrzymują instytucje znajdujące się na listach rezerwowych programu Erasmus+ w sektorach: Szkolnictwo wyższe (2 inicjatywy związane z naborami przeprowadzonymi w latach 2016–2020), Edukacja szkolna oraz Kształcenie i szkolenia zawodowe (po 2 inicjatywy obejmujące lata 2017–2020), a także Edukacja dorosłych (1 inicjatywa obejmująca konkursy wniosków Erasmus+ przeprowadzone w latach 2018–2020). Łącznie w ramach tych inicjatyw podpisano 224 umowy, w tym z 75 placówkami działającymi na rzecz Edukacji szkolnej, 145 w sektorze Kształcenie i szkolenia zawodowe oraz z 4 podmiotami Edukacji dorosłych.

Zagraniczne doświadczenia

Z przygody edukacyjnej w ciągu roku skorzystali uczestnicy niemal 22,6 tys. mobilności realizowanych na zasadach programu Erasmus+ oraz w ramach projektu „Ponadnarodowej mobilności

uczniów”. To autorska inicjatywa programu PO WER, która wspiera grupowe wyjazdy edukacyjne, wzmacniające kompetencje kluczowe uczniów. Chętni jadą za granicę na tydzień lub dwa głównie po to, aby zszlifować umiejętności językowe oraz kształtować motywację do nauki i inne sprawności ważne w dorosłym życiu, a także uczyć się aktywnego uczestnictwa w społeczeństwie obywatelskim.

Po nowe doświadczenia wyruszyło m.in. 211 osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – najwięcej w projekcie „Ponadnarodowa mobilność uczniów” (135 osób), ale nie zabrakło ich także w sektorowych projektach realizowanych na zasadach Erasmusa+ (76 osób).

W sektorze Kształcenie i szkolenia zawodowe niemal połowa uczestników: uczniów, absolwentów i nauczycieli, wyjechała do Grecji i Hiszpanii (odpowiednio: 3799 i 3683 mobilności). Dla uczniów były one znakomitą okazją do zdobywania umiejętności pracy w grupie – nierzadko w międzynarodowym składzie.

Staże zawodowe realizowane w przedsiębiorstwach pozwoliły poznać realne warunki pracy. W pozostałych sektorach wybory krajów docelowych było nieco bardziej zróżnicowane.

Wyjazdy kadry edukacyjnej

Nauczyciele i pracownicy szkół najczęściej wyjeżdżali do Portugalii, Irlandii i Macedonii Północnej (odpowiednio: 858, 388 i 302 wyjazdy). Trenerzy, szkoleniowcy oraz edukatorzy osób dorosłych najczęściej jako kraj docelowy wybierali Hiszpanię (88), Szwecję (83) i Macedonię Północną (73). Poza Europą wyjeżdżano do Francuskich Terytoriów Zamorskich (2 mobilności w Edukacji szkolnej oraz 7 w Edukacji dorosłych). Co ciekawe, rzadko uczestnicy wyruszyli po wiedzę do Niemiec (po 2 wyjazdy w obu sektorach),

które stosunkowo często są wybierane w Erasmus+. Łącznie w sektorach Edukacji szkolnej i Edukacji dorosłych zrealizowano 2885 mobilności do 30 krajów.

Projekty mobilności pozytywnie wpłynęły także na same placówki wysyłające. Nauczyciele dostrzegli przewagę, jaką daje korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych, które w prosty sposób wzbogacają warsztat pracy i zwiększają atrakcyjność prowadzonych zajęć. Szkoły z kolei otrzymały szansę na czerpanie z wzorców europejskich, budowanie renomy placówki nastawionej na rozwój uczniów, wyrównywanie szans edukacyjnych oraz wzmocnienie relacji z rodzicami i szerszym otoczeniem. W opiniach po powrocie uczestnicy wskazywali lepsze wyniki uczniów na maturze jako przykład podniesienia jakości pracy szkoły.

*W projektach
PO WER
zorganizowano*

łącznie **21 598**
*wyjazdów
edukacyjnych.*

Najwięcej, bo aż

12 561,

*w sektorze
Kształcenie i szkolenia
zawodowe*

Zdjęcia z PO WERem

Setki zgłoszonych zdjęć, troje laureatów i aż dziesięć wyróżnień. Jury pierwszego konkursu fotograficznego PO WER FOTO miało przed sobą ogromne wyzwanie – wybór zdjęć najlepiej odpowiadających hasłu „Mój PO WER – mój zawód”. Za ich pomocą uczestnicy projektów w obszarze kształcenia i szkoleń zawodowych kreatywnie opowiadali, jak w minionej perspektywie finansowej udawało im się łączyć naukę z pasją do zawodu.

Najbardziej skuteczni byli technicy żywienia i usług gastronomicznych (1 nagroda i 4 wyróżnienia), ale wśród nagrodzonych prac nie zabrakło tematów niszowych, związanych np. z hodowlą koni, fotografią czy logistyką:

- I miejsce: „**Polskie smaki na hiszpańskim targu**” (fot. **Natalia Buk**), prezentowany zawód: technik żywienia i usług gastronomicznych, instytucja zgłaszająca: Zespół Szkół Gospodarczych im. Mikołaja Spytka Ligęzy w Rzeszowie;
- II miejsce: „**Błyszcząca Hiszpanka**” (fot. **Julia Dolniak**), prezentowany zawód: technik przemysłu mody, instytucja zgłaszająca: Bielska Szkoła Przemysłowa;
- III miejsce: „**Staż z widokiem na Barcelonette**” (fot. **Jolanta Trzebuniak-Mercik**), prezentowany zawód: technik architektury krajobrazu, instytucja zgłaszająca: Zespół Szkół Architektoniczno-Budowlanych w Krośnie;
- wyróżnienie specjalne: „**O każdej porze dnia**” (fot. **Aleksandra Kukuła**), prezentowany zawód: technik ogrodnik, instytucja zgłaszająca: Zespół Szkół Inżynierii Środowiska i Melioracji w Krakowie.



W trakcie kursu zdobyłam wiedzę na temat przeciwdziałania wagarowaniu. Dowiedziałam się, jak motywować uczniów do pracy i uczestniczenia w zajęciach. Poznałam wiele praktycznych metod komunikacji z rodzicami. Brałam udział w wizualizacjach i ćwiczeniach. Przekonałam się, że wagary mogą być czynnikiem ryzyka dla innych problemów. A na koniec zapoznano mnie z programami profilaktycznymi oraz pokazano, jak dokonać ich ewaluacji

uczestniczka szkolenia w sektorze dla kadry edukacji szkolnej w Irlandii

Mobilności uczniów i studentów

Studenci korzystający z oferty programu PO WER w sektorze Szkolnictwo wyższe zrealizowali 418 mobilności – najczęściej w Hiszpanii (58), Niemczech (51) oraz we Włoszech (50). Dzięki wsparciu w latach 2019 i 2020 inicjatyw realizowanych w projekcie PO WER „Zagraniczna mobilność studentów niepełnosprawnych oraz

znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej” nieco wyższe stypendia otrzymało 1062 osób zagrożonych wykluczeniem.

Wyjazdy młodszych uczestników odbywały się w ramach projektu PO WER „Ponadnarodowa mobilność uczniów”. Podobnie jak w sektorze Kształcenie i szkolenia zawodowe, najczęściej były one realizowane w Grecji i Hiszpanii (odpowiednio 1552 i 1194 mobilności). W ramach tej inicjatywy w 2021 r. odbył się ostatni nabór projektów. Spośród 422 wniosków do realizacji wybrano 184 na łączną kwotę 25 422 566 zł. Duże zainteresowanie ofertą zapewniła intensywna kampania informacyjna, w ramach której zespół PO WER przeprowadził osiem spotkań.

Najwięcej, bo aż 41 projektów „Ponadnarodowej mobilności uczniów”, będzie realizowanych na Mazowszu. Przyznane środki zostaną wykorzystane do wzmocnienia kompetencji kluczowych uczniów, m.in. poprzez naukę języków obcych, rozwijanie umiejętności uczenia się oraz nabywanie





22 068 582,23 zł

– to łączna suma
dofinansowania
przyznana

31 grantobiorcom
w ramach projektu

„Szansa

– nowe możliwości
dla dorosłych”.

Skorzystają z niego
najbardziej

potrzebujący

edukacyjnego

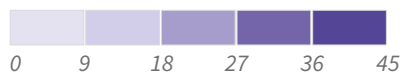
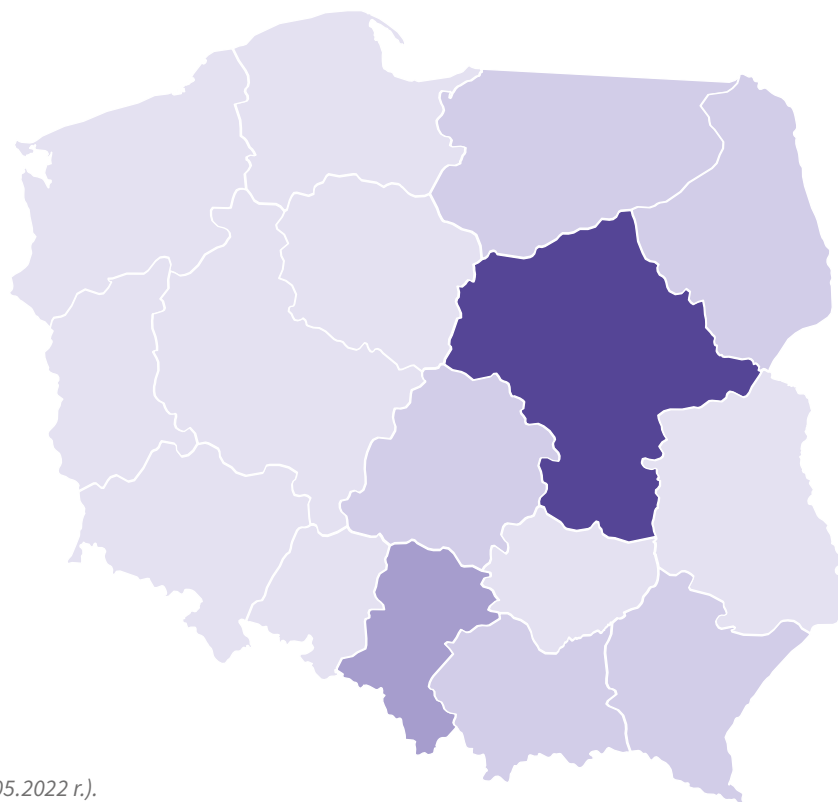
wsparcia mieszkańcy

14 województw



Mapa 18.

Liczba projektów „Ponadnarodowej mobilności uczniów” wybranych do realizacji w 2021 r. w podziale na województwa



N = 184. Źródło: Zespół PO WER (stan na 23.05.2022 r.).

kompetencji niezbędnych do rozwoju osobistego lub przyszłego zatrudnienia.

Rozwój mimo przeszkód

Program od lat wyróżniają szeroko zakrojone działania na rzecz grup defaworyzowanych. W 2018 r. dołączyła do nich autorska inicjatywa FRSE: „Szansa – nowe możliwości dla dorosłych”. Celem projektu jest wypracowanie i przetestowanie innowacyjnych modeli wsparcia edukacyjnego dla dorosłych z niskimi umiejętnościami podstawowymi, a następnie przygotowanie rekomendacji w sprawie włączenia wybranych modeli do systemowych działań oraz krajowych polityk edukacyjnych.

W 2021 r. w ramach „Szansy” podpisano 11 umów z beneficjentami na testowanie

innowacyjnych pomysłów, które dołączyły do 20 wybranych rok wcześniej. Modele są testowane przez 27 grantobiorców, np. w urzędzie pracy, biblioteki publicznej, spółdzielni socjalnej, na uczelni, uniwersytecie trzeciego wieku oraz w fundacjach i stowarzyszeniach realizujących projekty regionalnie. Wśród beneficjentów znaleźli się m.in. seniorzy z gdańskiego Starego Chetmu. To dla nich Fundacja NOVA otworzyła cyfrowy punkt wsparcia ukierunkowany na naukę bezpiecznego surfowania po internecie, wsparcie w zarządzaniu finansami i rozpoznawaniu fałszywych informacji w sieci. Z kolei dzięki inicjatywie Stowarzyszenia Ekologiczno-Kulturalnego ZIARNO z mazowieckiego Grzybowa mieszkańcy terenów wiejskich

dowiedzą się, że korzyści płynące z zakładania ekologicznych ogrodów nie sprowadzają się jedynie do tych finansowych, lecz obejmują również wzrost wiary we własne możliwości.

W testowanych modelach nacisk położono na wzmocnienie umiejętności podstawowych potrzebnych każdemu człowiekowi do aktywnego życia społeczno-zawodowego, w tym na umiejętność korzystania z nowoczesnych technologii, czy też weryfikowania informacji, które są niezbędne do radzenia sobie w codziennym życiu. Oferta obejmuje także pomoc psychologiczną, doradztwo zawodowe i prawne.

W 2021 r. zakończyło się testowanie czterech modeli, w wyniku których



Ogromne wrażenie zrobił na mnie zapal do przyłączania się różnych organizacji do projektu polegającego na tworzeniu małych bibliotek przy wspólnotach mieszkaniowych. Zaskoczyło mnie, że ludzie sami podejmują inicjatywy związane z czytelnictwem. Kolejną nowością były InBooks – książki tworzone przez psychologów i psychiatrów do komunikacji za pomocą symboli. Mimo poszukiwań nie widziałam takich księzek w Polsce. To zachwycające, jak wszyscy chętnie się włączają i mają poczucie, że biblioteka jest ich wspólną przestrzenią

uczestniczka wyjazdu w celu obserwacji pracy w sektorze Edukacji dorosłych PO WER we Włoszech

umiejętności podstawowe podniosły 222 osoby. W niedalekiej przyszłości ze wszystkich rodzajów wsparcia zaplanowanego przez grantobiorców skorzysta dodatkowe 1214 osób.

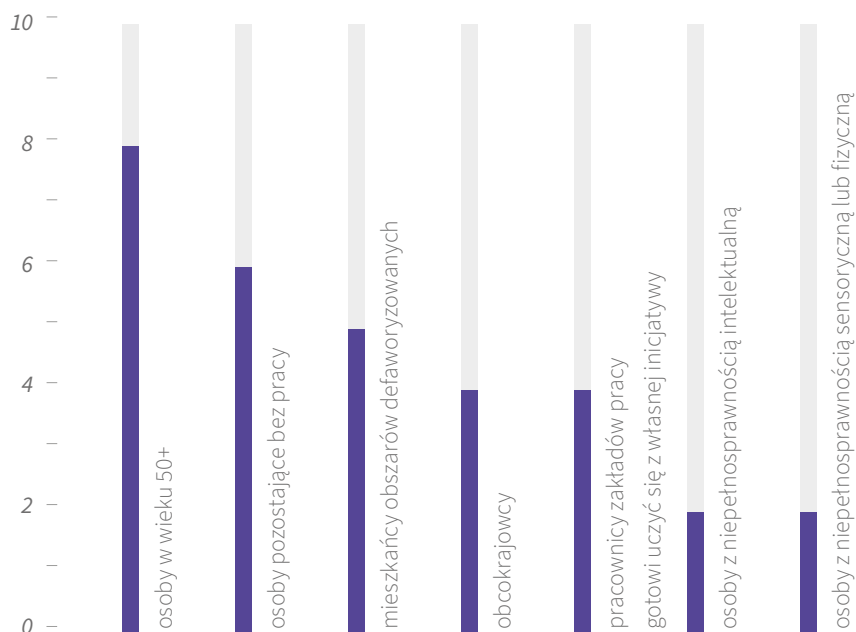
Zespół projektu „Szansa” wspierał swoich beneficjentów, organizując warsztaty z zakresu realizowania inicjatyw edukacyjnych oraz diagnozowania umiejętności i potrzeb uczestników (23 lutego,

4–5 października). Były one także doskonałą okazją do przedstawienia pierwszych wniosków płynących z testowanych modeli wsparcia oraz omówienia szczegółów związanych z ich wdrażaniem.

„Szansa” była szeroko promowana zarówno przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji, jak i przez Instytut Badań Edukacyjnych – drugiego partnera w projekcie. Latem inicjatywa została

zaprezentowana na konferencji „Edukacja i uczenie się dorosłych” zorganizowanej przez Ośrodek Rozwoju Edukacji (28 czerwca, online). Pod koniec roku przedstawiciele instytucji testujących modele opowiadali o rodzajach zapewnianego wsparcia na stoisku konsultacyjnym podczas ogólnopolskiego seminarium FRSE „Wyższe kompetencje – większe możliwości” (29 listopada – 1 grudnia).

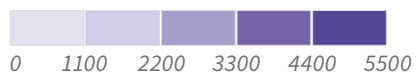
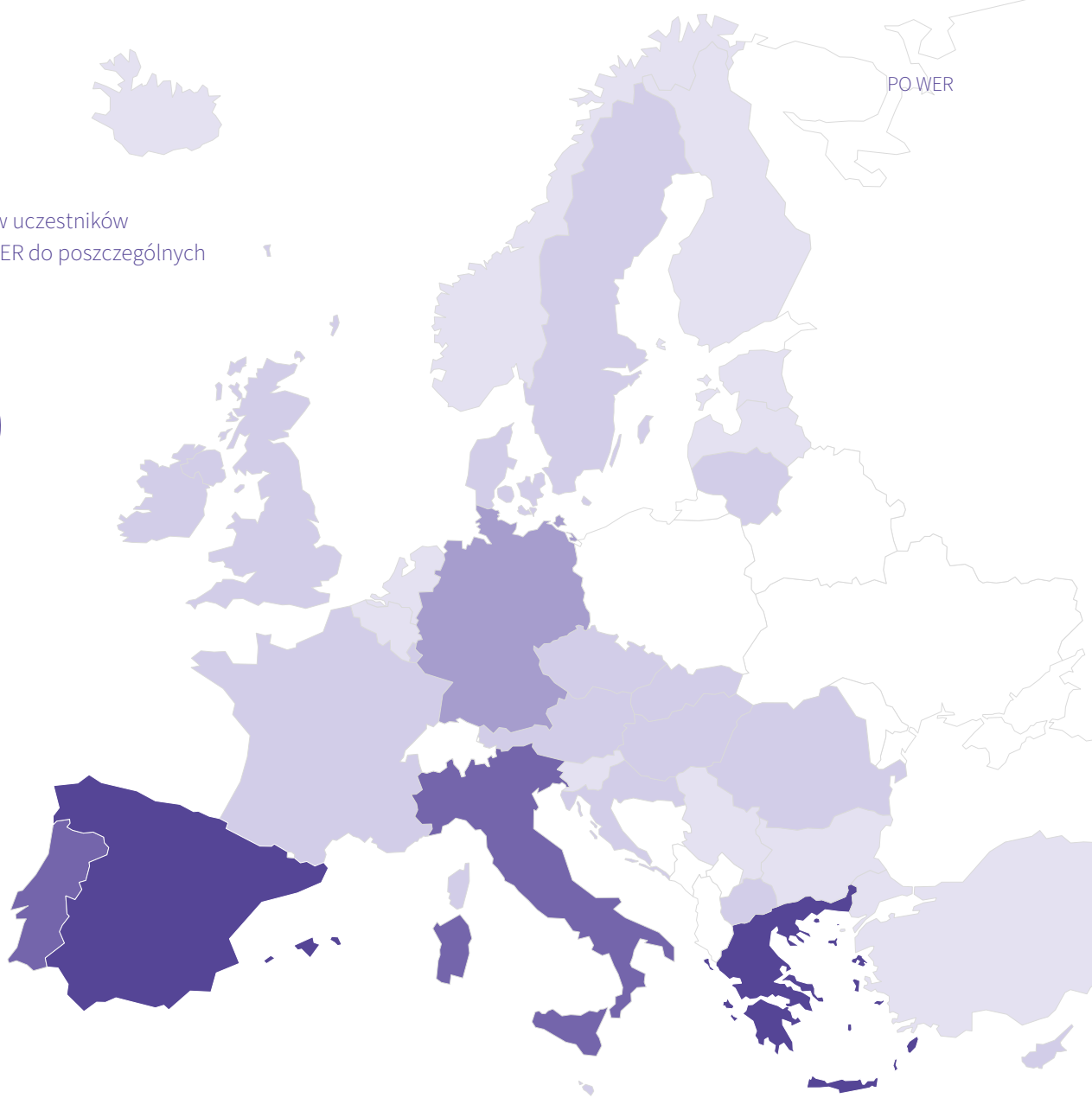
Wykres 11. Liczba inicjatyw w projekcie „Szansa” obejmujących wsparciem poszczególne grupy docelowe



N = 31. Źródło: Zespół projektu „Szansa – nowe możliwości dla dorosłych”.

Mapa 19.

Liczba wyjazdów uczestników projektów PO WER do poszczególnych krajów w 2021 r.



N = 21 598. Dane dotyczą projektów realizowanych na zasadach programu Erasmus+ oraz „Ponadnarodowej mobilności uczniów”.

Źródło: Mobility Tool oraz narzędzie FRSE (stan na 23.05.2022 r.).





Europejski Korpus Solidarności (EKS) to program, który umożliwia młodzieży zaangażowanie się w lokalne inicjatywy oraz udział w projektach wolontariatu międzynarodowego przynoszących korzyści społecznościom w całej Europie. Pomagając innym, młodzi ludzie zdobywają bezcenne doświadczenie, a przy tym rozwijają swoje pasje i nowe umiejętności. Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, pełniąc funkcję Narodowej Agencji programu, dofinansowuje projekty składane przez organizacje oraz młodych ludzi, promuje uczestnictwo w tego rodzaju inicjatywach oraz działa na rzecz podnoszenia ich jakości i popularności. Fundacje i stowarzyszenia, publiczne lub prywatne instytucje mogą w ramach EKS organizować wolontariat za granicą albo przyczynić się do rozwoju lokalnych społeczności.

Dla kogo?

- Projekty EKS mogą realizować m.in.: organizacje pozarządowe, placówki oświatowe i wychowawcze, publiczne lub prywatne organizacje pomocowe, instytucje działające na rzecz rozwoju kultury, seniorów, społeczności lokalnych, osób z niepełnosprawnościami, a także młodzi ludzie w wieku 18–30 lat.
- Profile beneficjentów oraz sposoby korzystania ze środków EKS zostały szczegółowo opisane w „Przewodniku po programie EKS”.

Jak korzystać?

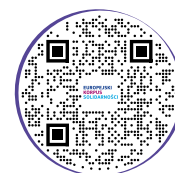
- Wnioskodawcy mogą starać się o fundusze na realizowanie dwóch rodzajów inicjatyw: projektów solidarności mających lokalny zasięg lub projektów wolontariatu, które polegają na goszczeniu zagranicznych wolontariuszy i angażowaniu ich w działania w najbliższym otoczeniu.
- Podmioty chcące realizować projekty wolontariatu powinny uzyskać Znak Jakości przed złożeniem pierwszego wniosku. W aplikacji o Znak Jakości należy określić rolę organizacji w projektach (wspierająca, goszcząca, leaderska). Akredytacja nie jest wymagana w wypadku projektów solidarności.
- Od 2021 r. projekty staży i miejsc pracy nie są realizowane.



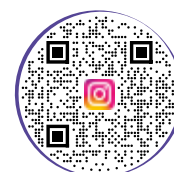
strona internetowa programu



Facebook



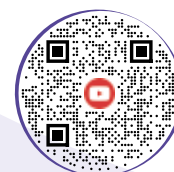
baza EKS



Instagram



przewodnik po programie EKS



YouTube

Moc pomagania

Nowa edycja Europejskiego Korpusu Solidarności ruszyła 15 kwietnia 2021 r. Tego dnia Komisja Europejska przyjęła plan pracy EKS oraz budżet przekraczający 1 mld euro na realizację działań wolontariuszy i młodzieżowych projektów lokalnych we wszystkich krajach uczestniczących w programie. Przewiduje się, że przez siedem lat z tych środków skorzysta ponad 270 tys. młodych ludzi

W roku 2021 Narodowa Agencja przeprowadziła dwie rundy naborów dla obu typów realizowanych działań – o jedną mniej niż w latach ubiegłych, co przełożyło się na nieco mniejszą liczbę dofinansowanych projektów. Zmiany w sposobie wnioskowania, ogłoszone przez Komisję Europejską krótko przed uruchomieniem wiosennego konkursu wniosków, spowodowały spore utrudnienia organizacyjne. Przed jesienną rundą zostało to zrekompensowane szkoleniami i spotkaniami informacyjnymi Narodowej Agencji dla beneficjentów. Organizacje, które uzyskały Znak Jakości, wnioskowały o środki na uproszczonych zasadach, dzięki temu bilans konkursów był pozytywny: dofinansowanie uzyskały wszystkie zgłoszone projekty wolontariatu oraz 57% złożonych projektów solidarności.

Konkurs wniosków

Przez cały 2021 r. do Narodowej Agencji wpłynęło 230 wniosków, z czego 50 na projekty wolontariatu, a 180 wniosków

na realizację projektów solidarności. Dofinansowanie uzyskały 144 inicjatywy na kwotę 5 726 536 euro, z czego niemal 91% trafiło do organizacji prowadzących 50 projektów wolontariatu. Łączne dofinansowanie 94 projektów solidarności osiągnęło wartość 528 024 euro.

Wśród regionów, które najbardziej skorzystają na dofinansowaniu, znalazły się: Małopolska (27 projektów, 819 044 euro), Śląsk (18 projektów, 987 017 euro) oraz Dolny Śląsk (15 projektów, 937 749 euro). Aż 17 inicjatyw powstaje w województwie łódzkim, jednak w większości są to projekty solidarności dofinansowane łączną kwotą 104 876 euro. Coraz więcej projektów składają organizacje z Opolszczyzny, która dotychczas była prawie nieaktywna w programie. Organizacje z tego regionu złożyły 16 wniosków, a 7 z nich otrzymało do wykorzystania 104 713 euro.

Beneficjenci najchętniej realizują międzynarodowe działania wolontariatu indywidualnego o charakterze długoterminowym, a łączna liczba ich uczestników

wyniesie 524 osoby. Równie liczny bywa wolontariat grupowy, w którym weźmie udział 538 uczestników. W nowej edycji EKS beneficjenci mają większą elastyczność w budowaniu partnerstw projektowych, dlatego też wskazanie najpopularniejszych kierunków mobilności wolontariuszy będzie możliwe dopiero po zakończeniu realizowanych przedsięwzięć.

W programie pojawiły się także nowe priorytety, które warto uwzględnić w planowanych działaniach. Dotyczą one m.in. zaangażowania młodych ludzi w procesy demokratyczne, promowania ekologii czy sprzyjania transformacji cyfrowej.

Wirtualne wizyty w całej Polsce

Podstawowym źródłem informacji na temat Europejskiego Korpusu Solidarności jest strona internetowa eks.org.pl, na której są przedstawiane cele, możliwości oraz działania związane z realizacją programu. Od 10 maja 2021 r. strona działa w nowej, odświeżonej odsłonie, a do końca roku odnotowała odwiedziny niemal 14 tys. użytkowników. W czasie pandemii była ona pierwszym źródłem informacji o aktualnościach i działaniach promujących ofertę programu wśród beneficjentów.

Zespół EKS był obecny na największych wydarzeniach zorganizowanych przez Narodową Agencję. W maju pełnił funkcję współgospodarza X Europejskiego Tygodnia Młodzieży, zorganizowanego wspólnie z zespołami Erasmus+ Młdzież, Eurodesk i SALTO EECA (24–30 maja, online). Pracownicy tych inicjatyw oraz ich wolontariusze poprowadzili spotkania, warsztaty i debaty transmitowane na żywo w internecie. Dodatkowo przez kilka dni był rozgrywany turniej e-gamingowy, a na przystanku tramwajowym przy

Dworcu Centralnym w Warszawie powstał mural poświęcony wartościom programu Europejski Korpus Solidarności oraz sektora Młdzież Erasmus+. Informacja o tej nieszablonowej promocji dotarła do prawie 8 mln odbiorców.

W Międzynarodowym Dniu Wolontariusza (5 grudnia) zespół EKS zachęcał młodzież, która nie słyszała jeszcze o programie, do angażowania się w pomaganie innym. Pod hasłem „Razem możemy więcej. Pomagaj bez granic” pracownicy Narodowej Agencji zorganizowali kampanię, w ramach której pięcioro młodziżowych influencerów odwiedziło 13 organizacji prowadzących projekty EKS w różnych zakątkach Polski, aby porozmawiać z zagranicznymi wolontariuszami o wrażeniach z realizowanych działań i nagrać krótkie relacje. Zamieszczone w social mediach materiały dotarły do 87 985 odbiorców. Zwieńczeniem działań zachęcających młodzież do wolontariatu był *flash mob* poprzedzony dyżurem stoiska informacyjnego, które 5 grudnia działało na Dworcu Centralnym w Warszawie, wzbudzając zainteresowanie podróżnych i ponad 80 tys. użytkowników mediów społecznościowych.

Spotkania z beneficjentami

Narodowa Agencja w 2021 r. systematycznie prowadziła działania informacyjne i szkoleniowe dla wszystkich grup docelowych programu. Część z nich odbyła się online, część stacjonarnie, a te o stałej częstotliwości przybrały formę konsultacji telefonicznych lub informacji publikowanych na stronie internetowej programu. Zespół stworzył wiele okazji do spotkań na temat różnych aspektów Europejskiego Korpusu Solidarności.

1062

*wolontariuszy
i wolontariuszek
weźmie udział
w projektach
dofinansowanych
w ramach programu
w 2021 r.*

Wśród nich

552

*to osoby z grup
wymagających
wsparcia*



"

Wolontariat był bardzo dobrze zaplanowany. Dał mi dużo satysfakcji, rozwinął umiejętności, umożliwił poznanie wielu ciekawych osób i zapewnił wspaniałe wspomnienia. Zadania były dostosowane do moich możliwości i chęci. Cieszę się, że istnieje taka akcja i że miałam możliwość wziąć w niej udział

uczestniczka wolontariatu indywidualnego w Polsce

Podstawowym celem było szkolenie beneficjentów. Spotkania odbywały się w ramach działalności sieci punktów informacyjnych Eurodesk Polska oraz regionalnych punktów informacyjnych FRSE. Łącznie podczas siedmiu spotkań zorganizowanych w Warszawie, Suwałkach, Szczecinie, Kielcach, Opolu i zdalnie przeszkolono 203 uczestników programu.

Od 5 maja do 3 listopada trwała akcja „EKS on tour 2021”. Pod tym hasłem Narodowa Agencja zrealizowała siedem webinariów skierowanych do różnych typów organizacji, które mogą włączyć się do programu, aby wnioskować o dofinansowanie swoich pomysłów. Wzięło w nich udział 211 przedstawicieli 174 organizacji działających w obszarze edukacji, sportu, kultury, religii lub na rzecz społeczności wiejskich, seniorów, młodzieży i studentów.

Narodowa Agencja koordynowała też działania sieci Alumnów EKS. Do września 2021 r. należało do niej 30 absolwentów wolontariatu. Miesiąc później Alumni EKS połączyli się z siecią EuroPeers Polska, działającą w sektorze Młodzież Erasmus+. Obecnie do wspólnej sieci EuroPeers Polska należy 38 młodych ambasadorów promujących oba programy.



O tym się mówi

Przez cały rok w mediach pojawiło się ponad 9029 wzmianek i materiałów na temat programu. Artykuły prasowe ukazały się aż 114 razy, m.in. w ogólnopolskiej i lokalnej prasie oraz na portalach o regionalnym i krajowym zasięgu. Wyemitowano 23 audycje radiowe, 12 podcastów oraz 7 programów telewizyjnych nawiązujących do idei programu.

W całym 2021 r. Narodowa Agencja przeprowadziła wiele akcji promujących program w mediach społecznościowych. Profile EKS stałe bogaciły się o nowe materiały i zdobywały uwagę użytkowników. Pod koniec roku facebookowy fanpage obserwowało prawie 2,5 tys. osób, kanał YouTube odnotował 568 subskrypcji, a na instagramowy profil zajrzało niemal 800 użytkowników – o ponad 350 więcej niż przed rokiem.

Działania informacyjne i promocyjne są wspomagane przez regularnie wydawane publikacje, poświęcone m.in. problematyce edukacyjnej w państwach Unii Europejskiej. Do najważniejszych należy czasopismo FRSE „Europa dla Aktywnych”. Czwarty numer w 2021 r. był w dużej mierze poświęcony wolontariatowi i Europejskiemu Korpusowi

Solidarności. W związku z obchodami Międzynarodowego Dnia Wolontariusza na łamach pisma pojawił się m.in. artykuł na temat byłej wolontariuszki EKS Mariany Pikul – pierwszej zdobywczyni tytułu Młodego EDUinspiratora.

Z myślą o beneficjentach programu Narodowa Agencja przygotowała publikację: „Razem możemy więcej – portrety wolontariuszy Europejskiego Korpusu Solidarności”, inspirującą młodych ludzi do wzięcia udziału w programie, oraz „Solidarni w praktyce” – opisującą przykłady lokalnych projektów solidarności. W ciągu roku powstały również dwie ulotki: dla młodzieży na temat projektów wolontariatu oraz dla osób, które jeszcze nie znają oferty programu.

Zmiany i nowości w programie

W nowej perspektywie finansowej zaszyły ważne zmiany w zakresie wnioskowania o środki na projekty wolontariatu. Aplikujący beneficjenci muszą otrzymać status organizacji lidarskiej w ramach nowej procedury przyznawania Znak Jakości. Ten certyfikat poświadcza, że organizacja zna zasady programu i jest w stanie zapewnić warunki niezbędne do efektywnego udziału młodych

Dynamiczny rozwój instagramowego profilu EKS to zasługa trafionych kampanii promujących program wśród młodych ludzi. W ciągu roku pojawiło się na nim

35 postów i prawie

200 relacji.

Najpopularniejszy post został wyświetlony ponad

53,6 tys. razy!

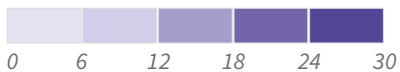
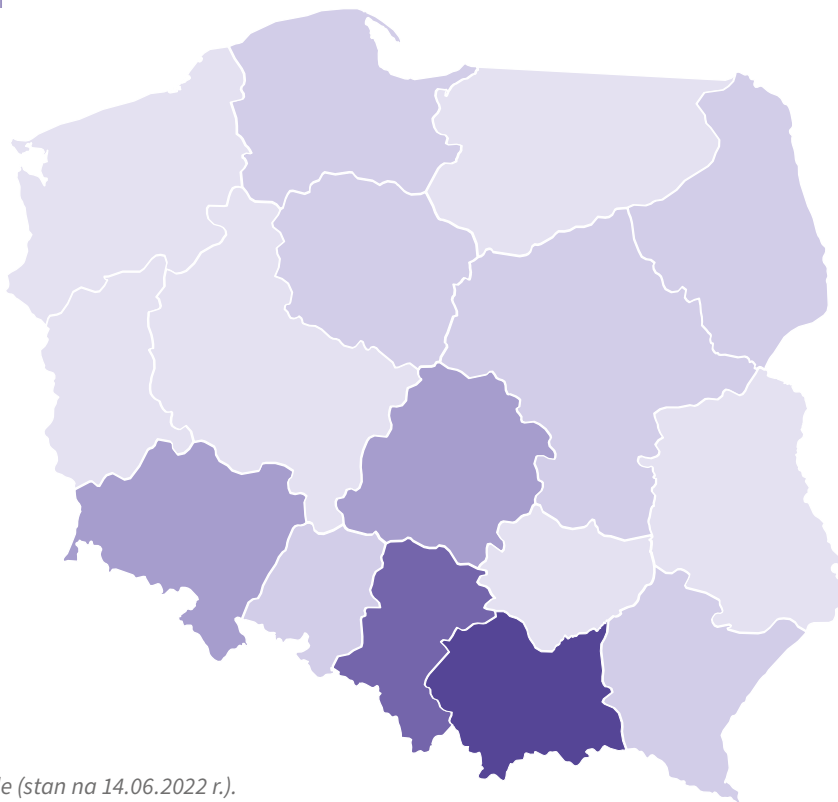
Cztery razy „naj”

Po sześć projektów EKS zrealizują **Fundacja na rzecz Wspierania Osób Niepełnosprawnych „Wydź z Domu”** z małopolskiej Moszczenicy oraz łódzkie **Stowarzyszenie LEVEL UP**.

Najwyższe kwoty dofinansowania otrzymały: **Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Przedsiębiorczego** ze śląskiej Woli oraz **Parafia Ewangelicko-Augsburska Opatrzności Bożej** we Wrocławiu.

Mapa 20.

Liczba projektów wybranych do realizacji w 2021 r. w podziale na województwa



N = 144. Źródło: Product Management Module (stan na 14.06.2022 r.).



ludzi w projektach wolontariatu zgodnie z zasadami i celami Europejskiego Korpusu Solidarności.

Dla osób biorących w nich udział oraz dla ich bliskich Znak Jakości jest gwarancją bezpieczeństwa i spełniania wysokich standardów przez organizacje wysyłające i przyjmujące wolontariuszy. Dla beneficjentów odznaczenie jest przepustką do wnioskowania o realizację projektów

na uproszczonych zasadach, ponieważ dotacja jest przyznawana na podstawie oceny formularza Znak Jakości. Wnioskujący określają w nim długoterminowe cele w zakresie: zarządzania projektami wolontariatu, liczby wolontariuszy w ramach poszczególnych konkursów, współpracy z organizacjami partnerskimi czy realizacji priorytetów Europejskiego Korpusu Solidarności.

W niedalekiej przyszłości program jeszcze bardziej skupi się na działaniach prospołecznych i poszerzy o pomoc humanitarną, udzielaną na zasadach inicjatywy „EU Aid Volunteers”. W tym obszarze EKS otworzy się na ludzi w wieku od 18 do 35 lat, którzy chcą wziąć udział w misjach humanitarnych prowadzonych w krajach potrzebujących tego rodzaju wsparcia. Nowe działania będą realizowane od 2022 r.

Wykres 12. Najczęściej podejmowana tematyka w projektach solidarności wybranych do realizacji w 2021 r.



N = 140, dane w %. Podmioty mogły wskazać więcej niż jeden cel. Przedstawiono tematy wskazane w co najmniej 15% projektów. Źródło: Product Management Module (stan na 14.06.2022 r.).

2633

– tylu młodych Polaków zarejestrowało się w bazie EKS w samym tylko 2021 r. To wzrost o ponad

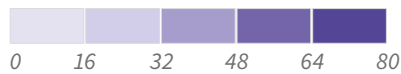
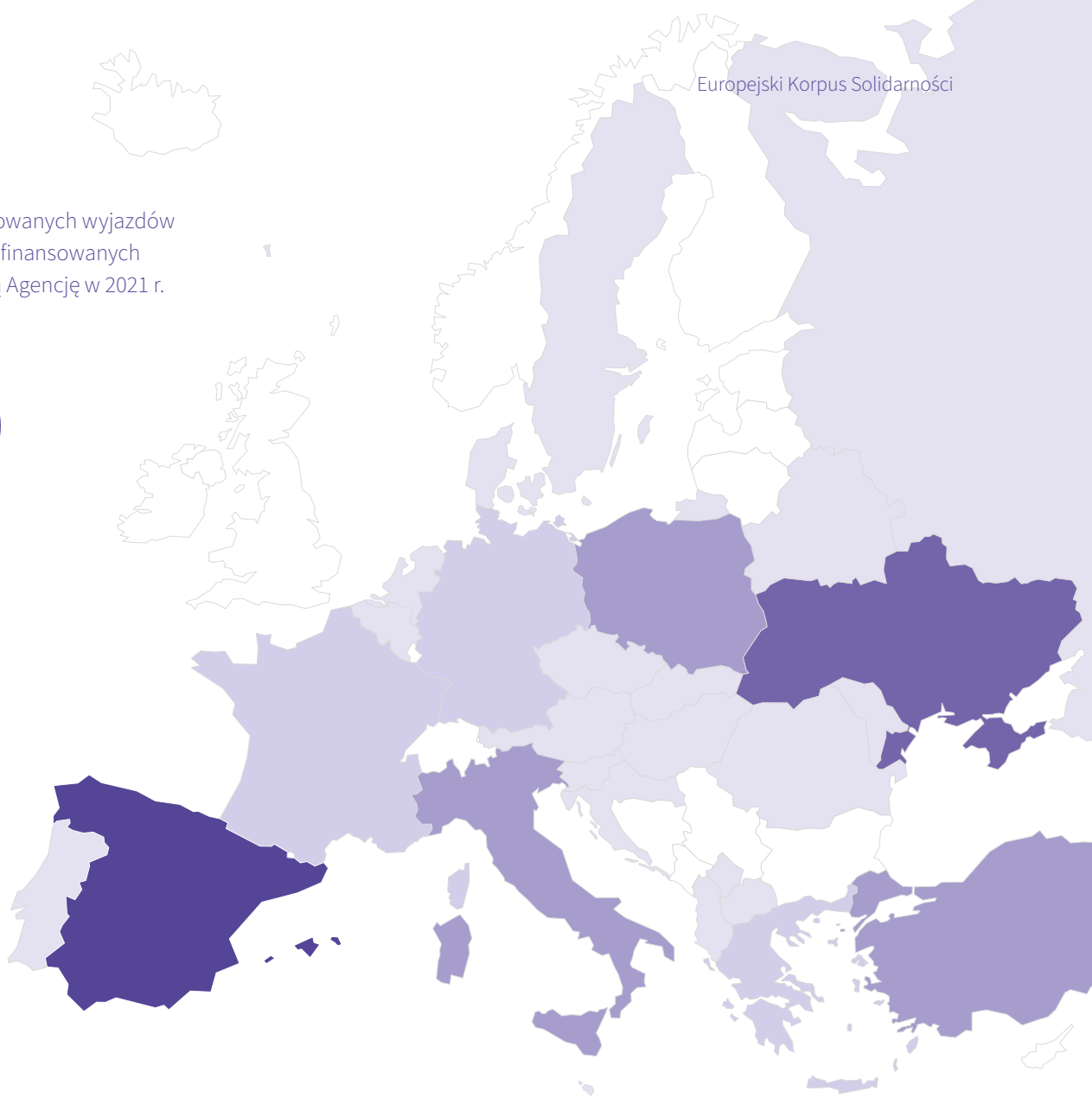
25%

w porównaniu z rokiem 2020



Mapa 21.

Kierunki zaplanowanych wyjazdów
w projektach dofinansowanych
przez Narodową Agencję w 2021 r.



N = 590. Na mapie odzwierciedlono prognozowane kraje docelowe wymienione w projektach, w których możliwe było podanie kierunku mobilności. Źródło: Product Management Module (stan na 18.07.2022 r.).



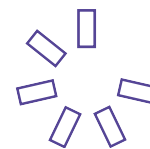
*Udział w projekcie to świetne doświadczenie,
umożliwiające poznanie ciekawych ludzi
i otwarcie się na świat*

uczestniczka wolontariatu grupowego w Polsce





Inicjatywy wspierające



Program eTwinning łączy nauczycieli szkół i przedszkoli z 44 krajów za pomocą nowoczesnych technologii udostępnianych na platformie internetowej. Jego główną ideą jest wprowadzanie najnowszych rozwiązań w pracy z uczniami. Oferuje bezpieczną przestrzeń do pracy, wygodne i proste w obsłudze narzędzia, za pomocą których nauczyciele i uczniowie mogą komunikować się z partnerami z całej Europy (i nie tylko), aby realizować projekty o różnorodnej tematyce. Tradycyjne formy kontaktu zastępuje komunikacja i współdziałanie w sieci, a zaplanowane aktywności projektowe wykonuje się z wykorzystaniem różnorodnych aplikacji i urządzeń. W zamian za zaangażowanie w rozwój platformy nauczyciele otrzymują dostęp do nowoczesnych materiałów dydaktycznych oraz szerokiej oferty doskonalenia zawodowego, a przy tym mogą zawierać znajomości z kolegami po fachu z innych krajów i planować wspólne przedsięwzięcia.

Dla kogo?

- Z programu korzysta kadra dydaktyczna przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych – państwowych lub prywatnych placówek realizujących podstawę programową.

Jak korzystać?

- Głównym medium współpracy jest bezpłatna platforma eTwinning. Po założeniu konta nauczyciel może zarejestrować swój projekt i rozpocząć współpracę z kolegami z kraju lub zagranicy.
- Może także zanurzyć się w możliwościach, jakie dają skrojone pod potrzeby narzędzia: wziąć udział w warsztatach online Learning Lab, skorzystać z materiałów do samodzielnej nauki, znaleźć partnera do projektu Erasmus+ za pomocą narzędzia eTwinning Live lub podyskutować z innymi nauczycielami o planach i oczekiwaniach poprzez TwinSpace.



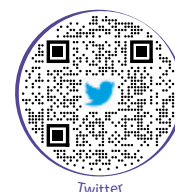
strona internetowa programu



Facebook



Europejska Platforma Edukacji Szkolnej



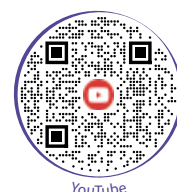
Twitter



platforma eTwinning



Instagram



YouTube

Wiele możliwości, jeden cel



Rok 2021 był okresem intensywnego rozwoju eTwinningu. Polska utrzymała pozycję jednego z najbardziej zaangażowanych krajów w programie. W ciągu 12 miesięcy na platformie zarejestrowano 3287 projektów. Wyraźnie wzrosła też liczba korzystających z programu szkół i nauczycieli – przystąpiło do niego 1149 nowych placówek, a grono eTwinerów powiększyło się aż o 8183 osoby

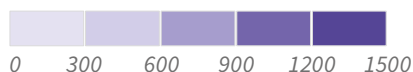
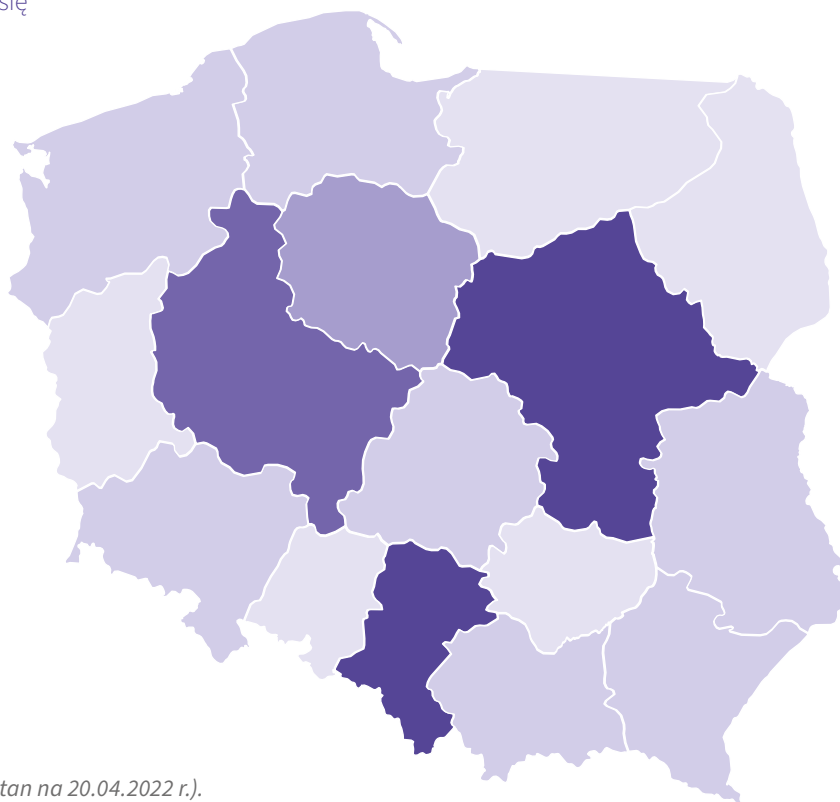
W pierwszej połowie roku Krajowe Biuro eTwinning, zajmujące się rozwojem platformy w Polsce, skupiło się na kontynuowaniu kampanii „Zdalna edukacja z eTwinning” rozpoczętej w 2020 r. Ukazywała ona możliwości pracy zdalnej z wykorzystaniem internetu, nowoczesnych narzędzi, innowacyjnych rozwiązań oraz metody projektu. Główne aktywności skupiły się na poszerzeniu oferty szkoleń prowadzonych online. Do sieci przeniosły się seminaria dla nauczycieli stawiających pierwsze kroki w programie, którzy chcą poznać działanie platformy, a przy tym poszerzyć swój warsztat pracy o narzędzia i metody wykorzystywane w zdalnym nauczaniu. Te wydarzenia, od lat cieszące się niestabnącą popularnością, odbyły się pod hasłem „Mój pierwszy projekt z Ambasadorem eTwinning”. Każdy uczestnik został zaproszony do projektu, który realizował przy wsparciu doświadczonego kolegi. Przez cały rok udało się zorganizować 31 seminariów z udziałem 740 nowych polskich eTwinerów.

Zdalnie odbył się również cykl sześciu warsztatów doskonalenia zawodowego dla nauczycieli działających w programie już od pewnego czasu. Były one poświęcone m.in. edukacji medialnej i walce z dezinformacją, edukacji włączającej, budowaniu relacji w szkole. Z tej oferty skorzystało łącznie 878 użytkowników platformy.

W ciągu całego roku udało się też zaprosić kilkuset nauczycieli do udziału w krajowych konferencjach prowadzonych zdalnie. Największe tego typu wydarzenie, zorganizowane pod hasłem „Inspiracja, współpraca, rozwój” (19–22 października), zgromadziło 150 pedagogów z całej Polski. Regularnie odbywały się także konferencje regionalne, z których skorzystało 483 nauczycieli z 12 województw. Mimo zdalnej formuły nie zrezygnowano ze sprawdzonych metod debatowania. Programy wszystkich tych wydarzeń obejmowały sesje plenarne, wykłady ekspertów, prezentacje dobrych praktyk i warsztaty poświęcone technologiom w nauczaniu,

Mapa 22.

Liczba nauczycieli, którzy zarejestrowali się na platformie eTwinning w 2021 r. w podziale na województwa



N = 8183. Źródło: Krajowe Biuro eTwinning (stan na 20.04.2022 r.).

kreatywnej edukacji medialnej oraz zdalnemu nauczaniu.

Krajowe Biuro eTwinning zorganizowało także dwa seminaria międzynarodowe pod nazwą „Creative media literacy with eTwinning” z udziałem 72 nauczycieli. Miały one na celu przede wszystkim omówienie współpracy w ramach nowo utworzonych projektów.

Spotkania stacjonarne

W okresach pandemicznej odwilży krajowe biuro programu organizowało stacjonarne wydarzenia szkoleniowe. Frekwencja na nich była ograniczona, ale udział dawał większą szansę na zapoznanie się z programem i innymi użytkownikami platformy. Toruńskie

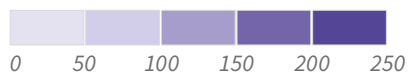
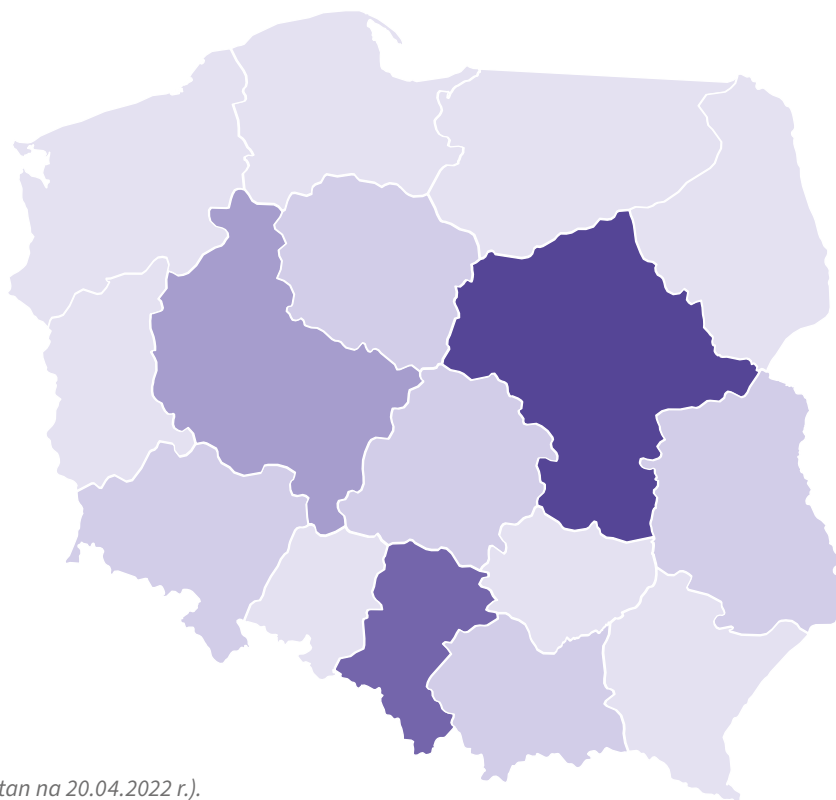
(27–28 listopada) i krakowskie (8–9 października) szkolenia z cyklu „Mój pierwszy projekt z Ambasadorem eTwinning” przyciągnęły 142 nowych eTwinerów. Sporym powodzeniem cieszyło się wydarzenie dla 53 logopedów szkolnych i pedagogów edukacji specjalnej zorganizowane w Warszawie (18–19 grudnia) oraz ogólnopolska konferencja warsztatowa „Sztuczna inteligencja z eTwinning” (Warszawa, 6 października), w której wzięło udział 54 nauczycieli zainteresowanych wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi w edukacji.

Po niemal półtorarocznej przerwie powróciły również stacjonarne wydarzenia międzynarodowe. Krajowe Biuro eTwinning zorganizowało w Krakowie jedno z tego

Po **22** nauczycieli wzięło udział w każdym z trzech największych projektów nagrodzonych Krajową Odznaką Jakości eTwinning: „Easter around Europe” (18 szkół położonych w 10 województwach), „Fiktive Familie” (21 szkół z 8 województw) oraz „Postaw na Ziemię” (18 szkół z 8 województw)

Mapa 23.

Liczba szkół zarejestrowanych
na platformie eTwinning w 2021 r.
w podziale na województwa



N = 1149. Źródło: Krajowe Biuro eTwinning (stan na 20.04.2022 r.).

typu seminariów dla 49 nauczycieli szkół podstawowych z Polski, Czech i ze Słowacji (14–17 października).

Wyróżnienia i nagrody

Krajowe Biuro eTwinning każdego roku nagradza nauczycieli i szkoły inicjujące przedsięwzięcia, które pobudzają wyobraźnię, motywują do rozwoju osobistego oraz wyznaczają kierunki, w jakich warto rozwijać edukację. Ta tradycja ma już kilkanaście lat i była kontynuowana także w 2021 r. Polscy eTwinerzy zdobyli łącznie 1319 wyróżnień. Tytuł „Szkoly eTwinning” – nadawany jako wyraz uznania za ogromne zaangażowanie całego zespołu projektowego działającego w da-

nej szkole – przyznano 55 placówkom: 34 szkołom podstawowym, 13 zespołom szkół, 5 liceom, 2 przedszkolom oraz specjalnemu ośrodkowi szkolno-wychowawczemu. Realizowane przez nie inicjatywy stanowią wzory do naśladowania w obszarach związanych z wykorzystywaniem e-narzędzi, bezpieczeństwem w internecie, twórczym i innowacyjnym podejściem do nauczania, rozwojem zawodowym kadry szkolnej czy uczeniem się opartym na współpracy.

eTwinerzy niemal dwukrotnie częściej niż w 2020 r. starali się o uzyskanie Krajowej Odznaki Jakości. Jest ona przyznawana nauczycielom, których praca w innowacyjnym projekcie osiągnęła wysoki

poziom. Odznaka otwiera drogę do udziału w konkursach eTwinning organizowanych za granicą. Spośród 1687 złożonych wniosków aż 1245 uzyskało to wyróżnienie, a nauczycielom z pięciu projektów prowadzonych w szkołach podstawowych w Skoczowie, Pabianicach, Bolesławcu, Wąsoszu oraz w gdańskim liceum udało się zdobyć Europejską Odznakę Jakości.

Statuetki „Nasz projekt eTwinning” trafiły do rąk koordynatorów najlepszych inicjatyw realizowanych przez polskie przedszkola i szkoły. W czterech głównych kategoriach wiekowych oraz pięciu kategoriach tematycznych nagrodzono 21 nauczycieli realizujących łącznie 19 projektów.



Najwięcej,

*bo aż **47**
Krajowych Odznak Jakości,
zdobyli nauczyciele
z Publicznego Przedszkola
nr 18 w Jastrzębiu-Zdroju.
Wśród nich znalazła się
najbardziej aktywna
eTwinnerka
– Anna Bębenek
zaangażowana*

*w **26**
projektów
realizowanych
w 2021 r.*

Przykłady do naśladowania

Dobre pomysły zastępują na zapamiętanie i szeroką promocję w środowisku szkolnych edukatorów. Opisy projektów nagrodzonych w konkursie „Nasz projekt eTwinning” można znaleźć w stale uzupełnianej galerii „Inspiracje i materiały” na stronie internetowej inicjatywy (etwinning.pl/inspiracje-i-materialy), a także w corocznym wydaniu publikacji „Zwycięskie projekty w konkursie eTwinning”. W 2021 r. biblioteka dobrych praktyk programu wzbogaciła się o polskojęzyczne wydanie publikacji „Klasy w akcji. Nauczanie o zmianach

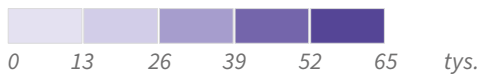
klimatu z eTwinningiem”. Książka ta opiera się na przykładach inspirujących inicjatyw zrealizowanych w całej Europie. Za ich pomocą pokazuje, jak warto nauczać o klimacie w przedszkolu, szkole podstawowej i średniej. Cztery spośród 18 przedstawionych w niej projektów były realizowane w polskich szkołach.

Budowanie mostów z Erasmusem+

Druga perspektywa Erasmusa+ jeszcze bardziej zacieśniła współpracę z eTwinningiem. W ubiegłych latach beneficjenci sektora Edukacji szkolnej bardzo często korzystali zarówno z platformy

Mapa 24.

Liczba projektów zrealizowanych na platformie eTwinning w poszczególnych krajach od chwili uruchomienia inicjatywy



$N = 398\,140$. Źródło: Krajowe Biuro eTwinning (stan na 20.04.2022 r.).

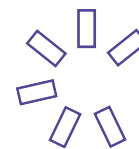
School Education Gateway, jaki z zasobów eTwinningu. W 2022 r. twórcy tych narzędzi postanowili przenieść je do wspólnej przestrzeni, nazwanej Europejską Platformą Edukacji Szkolnej.

Nowa platforma połączyła zalety obu portali, powiększyła grono użytkowników i dała jeszcze więcej możliwości do rozbudzania ciekawości u uczniów.

eTwinningu, którzy nie korzystali do tej pory ze School Education Gateway, mogą teraz znaleźć partnerów do projektów także wśród beneficjentów Erasmus+ lub wykorzystać przydatne informacje o tym programie, aby w przyszłości spróbować swoich sił w nowych przedsięwzięciach.

Zmianie nie uległy zasoby eTwinningu – nadal są one udostępniane bezpłatnie.

Inny jest jednak internetowy adres platformy oraz sposób logowania się do niej. Dostęp do treści uzyska każdy użytkownik, który założy indywidualny profil w Systemie Uwierzytelniania Komisji Europejskiej i otrzyma tzw. EU login. Europejska Platforma Edukacji Szkolnej znajduje się pod adresem: school-education.ec.europa.eu/pl.



Eurodesk to sieć informacyjna dla młodzieży oraz osób pracujących z młodzieżą, działająca w 36 europejskich krajach. W jej skład wchodzi ponad tysiąc organizacji, w tym ponad 50 z Polski. Sieć Eurodesk Polska jest aktywna na dwóch poziomach. W większych miastach działają punkty regionalne, w mniejszych – lokalne. Krajowe Biuro Eurodesk Polska koordynuje całą sieć – wspiera organizacyjnie i merytorycznie instytucje do niej należące. Prowadzi także dwie strony internetowe: Eurodesku oraz Europejskiego Portalu Młodzieżowego, na których regularnie publikuje informacje skrojone pod potrzeby osób młodych lub pracujących z młodzieżą na temat mobilności edukacyjnej i współpracy międzynarodowej w Europie.

Dla kogo?

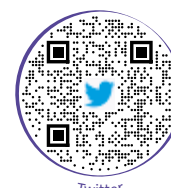
- Do inicjatywy może przyłączyć się każda instytucja prowadząca w Polsce niekomercyjną działalność informacyjną lub młodzieżową.
- Z zasobów chętnie korzystają pracownicy organizacji realizujących projekty młodzieżowe, np. w ramach programu Erasmus+, Europejskiego Korpusu Solidarności czy innych podobnych inicjatyw.
- Eurodesk przyciąga również młodych ludzi zainteresowanych nauką, pracą lub wolontariatem poza granicami Polski.

Jak korzystać?

- Organizacje zainteresowane przystąpieniem do sieci Eurodesk Polska wysyłają wypełnioną ankietę udostępnioną pod adresem: www.eurodesk.pl/dolacz-do-sieci, a decyzję o przyjęciu podejmuje krajowe biuro inicjatywy. Organizacje należące do sieci nie otrzymują środków finansowych.
- Każda osoba zainteresowana aktualnymi informacjami o szkoleniach, stażach, wolontariacie lub innych formach rozwoju może korzystać ze strony Eurodesku bez ograniczeń i bez rejestracji.



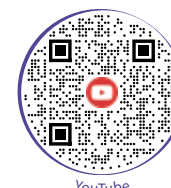
Strona internetowa inicjatywy



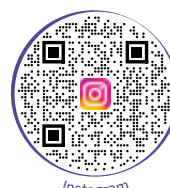
Twitter



Facebook



YouTube



Instagram

Od najlepszej strony

Główne działania Eurodesk Polska w roku 2021 były związane z nową edycją Erasmusa+ i Europejskiego Korpusu Solidarności. Polskie organizacje działające w sieci wspierały informacyjnie młodzieżowych beneficjentów, którzy chcą realizować własne pomysły na nowych zasadach. To właśnie dla nich Krajowe Biuro opracowało przystępny przewodnik po obu programach oraz nową, wciągającą planszówkę o aktywnym poznawaniu Europy. Największe jednak zmiany zaszły na nowej stronie internetowej Eurodesku

Zmiany na stronie są widoczne na pierwszy rzut oka, ale w pełni doceni je ten, kto z nich skorzysta – np. z nowych funkcjonalności umożliwiających ekspresowe wyszukiwanie informacji. W ciągu roku baza organizacji powiększyła się o ponad 900 wpisów na temat podmiotów działających na rzecz młodzieży w Polsce, a w bazie grantów przybyło ok. stu opisów polskich i europejskich programów finansujących projekty i wyjazdy. Wrażeniami z tych już zakończonych podzielili się twórcy i uczestnicy 40 inicjatyw. W artykułach opowiadają o graniu na flecie na Islandii, zakładaniu sadu w centrum miasta i surfowaniu po... kosmosie.

Promowanie udziału w przedsięwzięciach skierowanych do młodzieży to najważniejsze zadanie strony Eurodesku, która jest największym źródłem informacji o tego typu ofertach w polskim internecie. O tym, jak bardzo jest potrzebne, świadczy niestąbnąca popularność strony eurodesk.pl. W ciągu roku odwiedziło ją niemal 252 tys. użytkowników.

O dostępnych możliwościach oraz swoich działaniach sieć na bieżąco informowała również w cyklicznie wydawanych publikacjach. Co trzy tygodnie subskrybenci „Eurokursora” znajdowali w skrzynkach e-mailowych przegląd najciekawszych działań dla uczniów, studentów, wolontariuszy, pracowników młodzieżowych i nauczycieli. W 2021 r. przygotowano oraz wysłano 15 numerów tego newslettera. Liczba jego czytelników stale rosta – grudniowe wydanie trafiło do 5482 odbiorców. W sieci i w druku dostępne są także cztery wydania „Twojego Eurodesku” – stałego dodatku do kwartalnika FRSE „Europa dla Aktywnych”. Oba periodyki trafiają do czytelników w całym kraju za pośrednictwem organizacji i instytucji należących do sieci Eurodesk Polska.

Oferta dla uczniów

Pandemiczne ograniczenia nie przerwały lubianych przez młodzież Eurolekcji, które w 2021 r. odbywały się głównie przez internet. Zajęcia miały interaktywną,



warsztatową formę. Poszerzały horyzonty, skłaniały do przemyśleń i zachęcały do samodzielnego poszukiwania informacji za pomocą opracowanych przez Eurodesk Polska materiałów dydaktycznych i gier. Mając na uwadze trudności z prowadzeniem zajęć w szkołach, statystyki przeprowadzonych lekcji i rozegranych gier są lepsze, niż można się było spodziewać. Sieć zorganizowała łącznie 394 lekcje – w tym 88 online – z udziałem 6976 młodych osób z całej Polski. Ich program obejmował jeden z następujących tematów: „Europrojekty” (43 lekcje), „Europraca” (37), „Eurostudia” (39), „Eurowolontariat” (118), „Euroaktywacja” (20), „Papiery do kariery” (40), „Europa dla młodzieży” (20), „Młodzież ma głos” (8) lub gier: „Euroszanse” (4), „Time to move” (29), „Jenga” (18). W 2021 r. sieć wprowadziła do swojej oferty czwartą grę: „EU on Board”. Nową planszówkę o procesie decyzyjnym w Unii Europejskiej przeszli uczestnicy 18 warsztatów.

W kontakcie z użytkownikami

Aktualności publikowane na stronie internetowej oraz spotkania z uczniami

uzupełniała aktywność w mediach społecznościowych. W grudniu profil Eurodesk Polska na Facebooku obserwowano niemal 8,4 tys. użytkowników – prawie 600 więcej niż w 2020 r. Fanpage wzbogacił się o 105 postów, które dotarły do ponad 245 tys. odbiorców. Stopniowo popularność zdobywał najmłodszy, instagramowy profil, na którym pojawiło się 51 postów i kilkanaście instastories. W ten sposób pod koniec 2021 r. działalność Eurodesku śledziło 788 osób – o 464 więcej niż przed rokiem.

Ważną możliwością, z której korzystają młodzi ludzie i osoby z nimi pracujące, jest zadawanie pytań poprzez formularz na stronie internetowej. Komunikacja w takiej formie skraca dystans, ośmiela pytającego, a niekiedy zaskakuje tego, kto udziela odpowiedzi. W 2021 r. sieć odpowiedziała na ponad 3,5 tys. zapytań oraz przeprowadziła ponad 500 konsultacji – online i offline.

Wydarzenia stacjonarne i zdalne

W 2021 r. przedstawiciele krajowego biura wielokrotnie prezentowali Eurodesk,

Informacje o

449

europejskich programach edukacyjnych i szkoleniowych,

264

przykłady zrealizowanych projektów oraz

1631

kontaktów do organizacji działających na rzecz młodzieży w Polsce – bogate zasoby strony eurodesk.pl na wszelkie sposoby pomagają rozwijać nieszablone zainteresowania

Po raz piątą polskie organizacje działające w sieci Eurodesk zorganizowały najwięcej, bo aż

114

wydarzeń w ramach europejskiej kampanii „Time to Move”, zachęcającej młodzież do mobilności. To blisko

15%

wszystkich imprez zorganizowanych w ramach tego przedsięwzięcia

a przy tym zachęcali do korzystania z wyjazdów i możliwości współpracy w Europie. Przeprowadzili cztery wykłady dla studentów europeistyki Uniwersytetu Warszawskiego, licealistom oraz studentom z Kielc i Warszawy opowiedzieli o możliwościach studiowania za granicą, a na Politechnice Warszawskiej przedstawili ofertę międzynarodowego wolontariatu. Kilukrotnie zaprezentowali też programy Erasmus+ i Europejski Korpus Solidarności m.in. licealistom biorącym udział w Ideathonie – wydarzeniu organizowanym przez Stowarzyszenie Młodzieży RP (17 września, Warszawa) – oraz na IV Międzynarodowym Dniu Plecaka zorganizowanym przez Międzynarodowy Ruch Latających Plecaczków (10 października, Warszawa). Każdy, kto brał udział w XVII Mazowieckim Forum Inicjatyw Pozarządowych, mógł podejść do stoiska Eurodesku, aby porozmawiać o interesujących inicjatywach (28 września, Warszawa).

Nową działalnością były wywiady ze studentami, z wolontariuszami i koordynatorami projektów młodzieżowych, prowadzone na żywo na Facebooku. Część z nich odbyła się w ramach Europejskiego Tygodnia Młodzieży (24–30 maja, online). Na znacznie większą skalę Eurodesk był

aktywny w regionach i lokalnych społecznościach. Organizacje należące do sieci zorganizowały lub uczestniczyły w 735 wydarzeniach (konferencje, targi, pikniki, spotkania informacyjne, projekty), spośród których 243 odbyły się w formule zdalnej. Łącznie zgromadziły one 17,5 tys. osób.

Wspieranie Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności

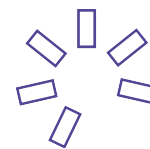
W roku rozpoczynającym nową perspektywę finansową Krajowe Biuro Eurodesk Polska wydało publikację „Erasmus+ i Europejski Korpus Solidarności dla początkujących”. To pierwsza od momentu powstania obu programów broszura, która wieloaspektowo, spójnie i przystępnie informuje o ich ofercie, zwłaszcza tej skierowanej do młodzieży.

Erasmus+ i EKS były również obecne w innych działaniach Eurodesku. Programy zostały szczegółowo zaprezentowane na kwietniowym webinarium dla polskich multiplikatorów – ambasadorów sieci. We wrześniu blisko 20 z nich wzięło udział w dwudniowym szkoleniu na temat Akcji 1. Erasmus+. To, czego się dowiedzieli, wykorzystują w kontaktach z beneficjentami zainteresowanymi ofertą dla młodzieży.

Europejski Portal Młodzieżowy

Krajowe Biuro Eurodesk Polska prowadzi także polską wersję Europejskiego Portalu Młodzieżowego – jednego z ważniejszych narzędzi informacyjnych Unii Europejskiej dla młodzieży (europa.eu/youth/EU_pl). Portal promuje aktywne obywatelstwo, informuje o prawach młodych Europejczyków, zachęca do odkrywania świata w ramach krajowego lub zagranicznego wolontariatu. Także i tu użytkownicy mogą zadawać pytania za pomocą formularza kontaktowego.

W 2021 r. pracownicy sieci Eurodesk udzielili 147 odpowiedzi. Od grudnia rozwój portalu wspiera 13 korespondentów młodzieżowych, w tym aż czworo pochodzących z Polski. Najważniejsze wyzwania czekają ich w roku 2022, który został ogłoszony Europejskim Rokiem Młodzieży.



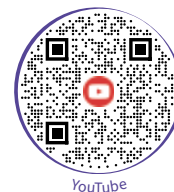
Centrum Współpracy SALTO z krajami Europy Wschodniej i Kaukazu (SALTO Eastern Europe and Caucasus Resource Centre, SALTO EECA) działa na rzecz rozwoju międzynarodowej współpracy młodzieży. Wspiera działania realizowane w ramach programów Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności w Armenii, Azerbejdżanie, Gruzji, Mołdawii, Ukrainie, Białorusi i Rosji, a dodatkowo koordynuje wdrażanie EKS w Norwegii. Centrum wspiera podmioty zaangażowane w pracę z młodzieżą: zapewnia im materiały informacyjne, edukacyjne oraz organizuje szkolenia i działania rozwijające partnerstwa międzynarodowe. SALTO EECA zajmuje się także przyznawaniem Znak Jakości EKS oraz wspieraniem wolontariuszy goszczonych w krajach Europy Wschodniej, Kaukazu oraz w Norwegii, m.in. poprzez organizowanie dla nich szkoleń i spotkań ewaluacyjnych. Organizuje również wydarzenia informacyjno-promocyjne, ułatwiające beneficjentom przygotowanie się do udziału w projektach młodzieżowych. Ważną rolę w tym obszarze odgrywa utworzona i rozwijana sieć centrów informacyjnych działająca w krajach objętych wsparciem.

Dla kogo?

- Z zasobów SALTO EECA korzystają koordynatorzy projektów Europejskiego Korpusu Solidarności oraz Erasmus+ w sektorze Młodzież.
- Strona inicjatywy jest również przydatna dla osób odpowiedzialnych za tworzenie europejskich polityk młodzieżowych.

Jak korzystać?

- SALTO EECA prowadzi anglojęzyczną stronę internetową, na której udostępnia wszystkie materiały i informacje na bieżące tematy.
- Dostęp do szkoleń online dla osób współpracujących z młodzieżą zapewnia platforma HOP.
- Bycie na bieżąco z działaniami umożliwi facebookowy profil inicjatywy.



Współpraca na nowych polach

Pandemia okroiła wiele działań zaplanowanych na szerszą skalę i w stacjonarnej formie. Część wydarzeń Centrum Współpracy SALTO EECA przeprowadziło zdalnie, inne przeniostało na następny rok, a niektóre działania zostały odwołane. Mimo trudności przez cały rok udało się zorganizować stacjonarnie 10 kluczowych spotkań, utrzymać wiele aktywności zainicjowanych w ubiegłych latach oraz podjąć współpracę na nowych polach

W 2021 r. Centrum Współpracy SALTO EECA kontynuowało rozwój sieci centrów informacyjnych Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności u siedmiu wschodnich sąsiadów Unii Europejskiej. Wspólne działania dają oczekiwane efekty w postaci stale rosnącej społeczności zaangażowanej w europejskie programy młodzieżowe. Dzięki mediom społecznościowym, stronie internetowej i udostępnianych na niej materiałom informacyjnym pracownicy młodzieży rozwijają międzynarodową współpracę. Pod koniec roku facebookowe profile wszystkich centrów informacyjnych obserwowano ok. 60 tys. użytkowników, a 30 wydanych newsletterów trafiło do 2,1 tys. subskrybentów.

Spotkania na Wschodzie

Wiosną przedstawiciele sieci centrów informacyjnych zorganizowali spotkanie służące planowaniu najbliższej przyszłości (11–12 maja, online). Jesienią, gdy podróżowanie nie było już tak utrudnione,

reprezentanci sieci pojechali do Gruzji, gdzie wzięli udział w warsztatach rozwijających kompetencje cyfrowe i komunikacyjne (25–27 listopada).

Podczas międzynarodowego seminarium „Youth digital inclusiveness” ponad 50 uczestników z krajów Grupy Wyszehradzkiej i Partnerstwa Wschodniego skorzystało z możliwości omówienia wyzwań związanych z cyfryzacją oraz wykluczeniem cyfrowym w ramach pracy z młodzieżą (30 czerwca, online). Jednak najbardziej pracowity był ostatni kwartał roku, gdy po raz pierwszy Centrum Współpracy SALTO EECA zorganizowało Europejskie Forum Młodych Liderów – konferencję służącą wymianie doświadczeń, nawiązaniu kontaktów i stworzeniu przestrzeni do dyskusji na wspólne tematy. Wydarzenie zostało przeprowadzone w formacie hybrydowym z udziałem ok. stu liderów młodzieżowych z państw Unii Europejskiej, Partnerstwa Wschodniego, Rosji i Bałkanów Zachodnich (6–8 października, Warszawa oraz online).

Wśród drobiazgowo omówionych kwestii znalazły się nowe priorytety programów Erasmus+ Młodzi i Europejskiego Korpusu Solidarności. W listopadzie odbyło się V Forum Młodzi Partnerstwa Wschodniego (23–24 listopada, online), towarzyszące międzynarodowemu Szczytowi Partnerstwa Wschodniego. Ponad 170 gości wykorzystało tę okazję, aby omówić dobre praktyki i wyzwania związane z uczestnictwem osób młodych w procesach społecznych i politycznych na poziomach lokalnym, narodowym i europejskim.

Działania na Zachodzie

Zespół SALTO EECA razem z centrami informacyjnymi wspiera sieć regionalnych organizacji działających na rzecz młodzieży w ramach partnerstwa strategicznego „Europe goes local”. Nad tą inicjatywą czuwa flamandzka agencja programu Erasmus+, a udział w niej bierze ponad 200 regionalnych organizacji. W 2021 r. z regionu Europy Wschodniej i Kaukazu do inicjatywy dołączyło po czterech partnerów z Rosji, Ukrainy i Gruzji oraz dwóch z Mołdawii.

We współpracy z programem EU4Youth Centrum Współpracy SALTO EECA rozwija sieć absolwentów – młodych osób, które wzięły udział w projektach Erasmus+ Młodzi i EKS, a po powrocie do ojczyzny zaangażowały się w promocję oferty tych programów i chcą dalej rozwijać swoje kompetencje jako pracownicy młodzieży.

Centrum kontynuuje także współpracę z grupą narodowych agencji oraz regionalnymi inicjatywami SALTO w ramach długoterminowego partnerstwa strategicznego o nazwie „Beyond borders – neighbours together”. Działa ono na

rzecz partnerskiej współpracy pomiędzy Unią Europejską a krajami z nią sąsiadującymi. W czerwcu 2021 r. w ramach tej inicjatywy odbyły się szeroko zakrojone konsultacje z interesariuszami pracy młodzieżowej, które zakończyły się nakreśleniem wspólnych planów i kierunków działań regionalnych centrów SALTO EECA.

Rozwój zasobów dla społeczności

Głównym źródłem informacji jest internetowa strona SALTO EECA, ale stały kontakt z obecnymi i potencjalnymi beneficjentami odbywa się za pośrednictwem mediów społecznościowych. Przez cały rok na facebookowym profilu inicjatywy pojawiły się 84 posty, które przeczytało 17,8 tys. stałych oraz 800 nowych obserwatorów. Na kanale YouTube liczba materiałów wzrosła o 20, a wszystkie filmy udostępnione na tej stronie zostały odtworzone łącznie 1320 razy.

W roku 2021 sieć centrów SALTO kontynuowała rozwój elektronicznych narzędzi edukacyjnych oraz zasobów informacyjnych udostępnianych na portalu www.salto-youth.net/rc/eeca. Można na nim znaleźć informacje na temat głównych kierunków działalności SALTO EECA, dostępne w siedmiu językach Partnerstwa Wschodniego.

Nowe treści wzbogaciły także platformę HOP, która z powodu pandemii zyskała sporą popularność. Jej zasoby powiększyły się o 19 kursów z zakresu edukacji pozaformalnej i zdalnego kształcenia młodzieży oraz 9 dotyczących Europejskiego Korpusu Solidarności. Centrum przeprowadziło specjalne, kilkutygodniowe szkolenie „HOP crash course” dla 18 pracowników i trenerów młodzieżowych (marzec i kwiecień, online). Przez kilka tygodni poznawali oni

18 585

– tylu użytkowników obserwowało facebookowy profil Centrum Współpracy SALTO EECA pod koniec 2021 r.



Przez cały 2021 rok centra informacyjne SALTO EECA w krajach Partnerstwa Wschodniego i Rosji zorganizowały ponad

120

wydarzeń.
Połowa z nich odbyła się online



możliwości platformy HOP, sprzyjające utrzymaniu wysokiej jakości zajęć prowadzonych na odległość.

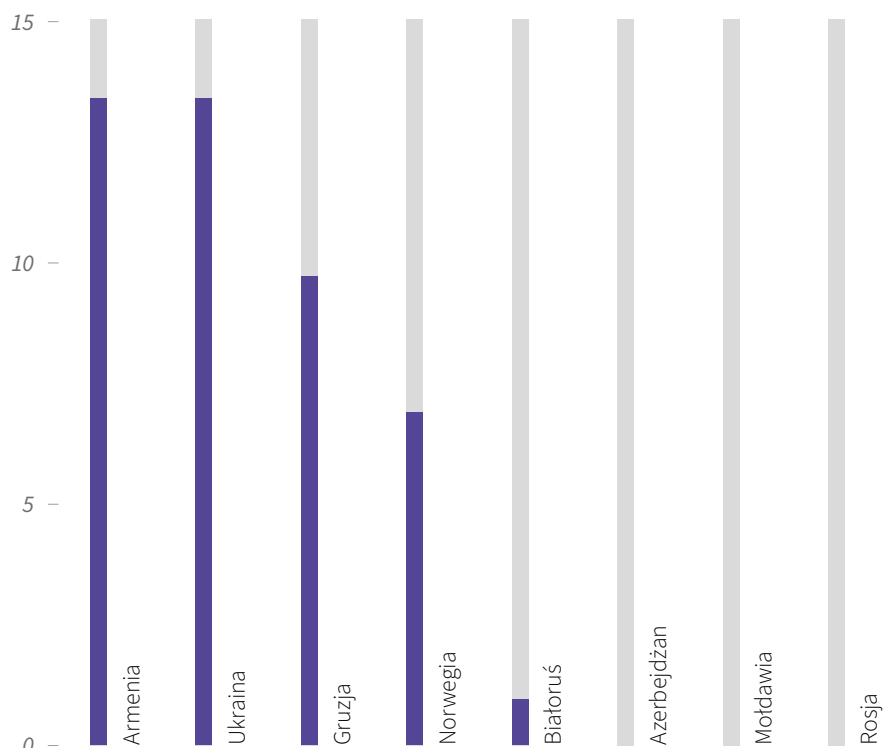
Wspieranie zagranicznego wolontariatu

Wolontariusze trwających i zakończonych projektów mogli korzystać z cyklu szkoleń tematycznych. Łącznie pracownicy Centrum Współpracy SALTO EECA zorganizowali pięć szkoleń poprzedzających udział w wolontariacie dla 112 osób oraz cztery spotkania online na temat ewaluacji pracy w trakcie wolontariatu, które zgromadziły 40 młodych osób. Nie zabrakło także stacjonarnych wydarzeń organizowanych rokrocznie dla absolwentów

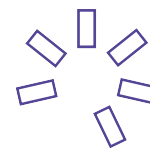
wolontariatu Europejskiego Korpusu Solidarności w Rosji, Ukrainie, Armenii i Azerbejdżanie. Ogółem w czterech spotkaniach uczestniczyły 102 osoby.

Rok 2021 zakończył się przyznaniem 43 akredytacji dla organizacji aplikujących o Znak Jakości EKS w regionach objętych wsparciem. Najczęściej o ten status ubiegały się organizacje ormiańskie (14) i ukraińskie (13). W krajach Partnerstwa Wschodniego i w Rosji działa już ponad 150 organizacji z ważną akredytacją, a w najbliższym czasie wiele z nich będzie starało się o możliwość przedłużenia współpracy w ramach nowej siedmioletniej perspektywy europejskich programów edukacyjnych.

Wykres 13. Liczba Znaków Jakości EKS przyznanych organizacjom działającym w poszczególnych krajach Partnerstwa Wschodniego i Rosji



Źródło: Centrum Współpracy SALTO EECA.



Elektroniczna platforma na rzecz uczenia się dorosłych w Europie (EPALÉ) integruje międzynarodową społeczność praktyków zajmujących się edukacją dorosłych. Funkcjonuje w 32 europejskich językach i jest zarządzana przez 35 krajowych biur EPALÉ. Głównym celem portalu jest podnoszenie jakości edukacji osób dorosłych poprzez tworzenie dla edukatorów przestrzeni do rozwoju i dzielenia się wiedzą. Platforma umożliwia również dostęp do informacji o ważnych wydarzeniach, w tym konferencjach i kursach odbywających się w całej Europie, do danych o trendach w sektorze edukacji dorosłych, a także do najnowszych publikacji i wyników badań dotyczących tej tematyki. Na EPALÉ znajduje się również narzędzie wyszukiwania partnerów do projektów realizowanych w ramach programu Erasmus+.

Dla kogo?

- Trenerzy, szkoleniowcy, edukatorzy osób dorosłych.
- Badacze zajmujący się edukacją dorosłych i uczeniem się przez całe życie.
- Koordynatorzy projektów w sektorze Edukacja dorosłych Erasmus+ lub PO WER.

Jak korzystać?

- EPALÉ jest platformą bezpłatną, codziennie pojawiają się na niej nowe treści związane z edukacją dorosłych.
- Każdy, kto chce w pełni korzystać z oferty krajowego biura EPALÉ, może na stronie założyć konto. Ułatwia ono udział w wydarzeniach organizowanych w Polsce oraz zapewnia dostęp do newslettera informującego o najciekawszych inicjatywach w Europie.
- Zarejestrowani użytkownicy mogą także dzielić się swoimi doświadczeniami i materiałami edukacyjnymi, dyskutować na gorące tematy, komentować treści lub wyszukiwać partnerów do planowanych projektów.





Zdalnie zdolni

Od kilku lat sektor Edukacja dorosłych programu Erasmus+ ma dynamicznie rozwijającego się sojusznika.

To platforma EPAL, której zasoby z miesiąca na miesiąc są coraz bogatsze i bardziej atrakcyjne.

Inspirujące warsztaty tematyczne online, nowe podcasty, rozmowy live na Facebooku – to tylko część oferty, tworzonej by wspierać rozwój edukacji osób dorosłych. Od 2021 r. dostęp do treści i materiałów ułatwia bezpłatna aplikacja na smartfony

Przez cały rok platforma była promowana głównie w internecie oraz w trakcie 14 wydarzeń zorganizowanych przez Krajowe Biuro EPAL. Efekty mówią same za siebie: dzięki podjętym działaniom liczba zarejestrowanych użytkowników w Polsce wzrosła z 7122 do 9083 osób, facebookowy fanpage polubiło już 5455 użytkowników, a liczba obserwujących profil na LinkedInie wzrosła do 400. Popularność zdobywa także najmłodsze konto EPAL na SoundCloudzie, wypełnione podcastami zachęcającymi do spojrzenia na edukację dorosłych z różnych perspektyw. Do końca 2021 r. użytkownicy platformy mogli wysłuchać 31 rozmów z ambasadarami EPAL oraz ich gośćmi.

Aktualne tematy

W drugim roku pandemii społeczność EPAL wiele miejsca poświęciła edukacji online, a zwłaszcza tematom związanym z przewycięzaniem przepaści cyfrowej, angażowaniem mieszkańców terenów wiejskich w aktywne korzystanie

Pod koniec roku społeczność EPAL liczyła ponad

107 tys.

użytkowników z całej Europy, a wśród nich znalazło się ponad

9 tys.

osób zarejestrowanych w Polsce

z zasobów sieci czy z utrzymaniem motywacji u słuchaczy uczących się zdalnie. Artykuły, materiały i aktualności publikowane na wszystkich wersjach językowych EPALE równie często podejmowały tematy związane z podnoszeniem lub ze zmianą kwalifikacji, edukacją medialną i zdrowotną oraz niwelowaniem nierówności społecznych. Wokół tych zagadnień skupiły się także wydarzenia organizowane przez Krajowe Biuro EPALE.

Wybory polskich użytkowników okazały się jednak zaskakujące. Największą popularność wśród czytelników zyskały artykuły na temat job craftingu, edukacji ekologicznej dorosłych, feedbacku, pracy na odległość oraz tworzenia ze zwyczajnej rozmowy inspirującego podcastu. To tylko część pomysłów, które regularnie wzbogacały platformę. Przez cały rok na EPALE pojawiło się 108 aktualności, 109 informacji o wydarzeniach, 191 zasobów w bibliotece materiałów oraz 325 wpisów na blogu – i to one tradycyjnie najbardziej przyciągały uwagę użytkowników.

Znacznie chętniej niż w latach ubiegłych zasoby EPALE wzbogacali beneficjenci programu Erasmus+ Edukacja dorosłych. Zamieścili oni blisko 10% treści, głównie promując rezultaty swoich przedsięwzięć.

Wydarzenia dla społeczności

Ważnym działaniem Krajowego Biura EPALE była współpraca z 16 ambasadorkami platformy w Polsce, reprezentującymi różne obszary edukacji dorosłych. Każdego miesiąca publikowali oni na platformie kilkadziesiąt wpisów i materiałów oraz brali udział w stacjonarnych i wirtualnych wydarzeniach dotyczących wybranych aspektów edukacji dorosłych.

Najważniejszym wydarzeniem promującym EPALE było VI Forum Edukacji

Dorosłych (23–25 listopada, online). Przez trzy dni eksperci dzielili się wiedzą i doświadczeniem, zapraszali do dyskusji, zachęcali do wypróbowania nowych metod i narzędzi dydaktycznych. Nie zabrakło przykładów dobrych praktyk, debat oraz wspólnej refleksji na temat przyszłości edukacji dorosłych. W konferencji uczestniczyło blisko 400 osób, a jej wymiernym rezultatem była rejestracja ponad 500 nowych użytkowników na platformie. Forum zostało bardzo pozytywnie odebrane przez uczestników, a nagrania wystąpień są dostępne na EPALE dla zarejestrowanych użytkowników.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się również cztery webinaria omawiające kluczowe zagadnienia związane z edukacją dorosłych oraz osiem rozmów prowadzonych na żywo i transmitowanych na facebookowym profilu EPALE Polska.

Narzędzia szyte na miarę

Pod koniec 2021 r. na platformie powstała Erasmus+ Space – bezpieczna przestrzeń do współpracy dla beneficjentów projektów realizowanych w obu akcjach zdecentralizowanych programu Erasmus+. Koordynatorzy i partnerzy mogą wykorzystywać Erasmus+ Space do współpracy w ramach zespołu projektowego, a nawet do upowszechniania efektów swoich inicjatyw lub komunikowania się z szerszą publicznością.

Nowością jest także aplikacja EPALE na telefon, zapewniająca dostęp do treści zamieszczanych na stronie oraz do kolekcjonowania inspirujących materiałów dopasowanych do indywidualnych potrzeb.

W całym 2021 r. na polskojęzycznej stronie EPALE odnotowano

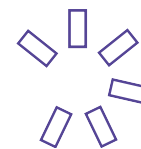
263 109

odwiedzin. To najlepszy wynik spośród wszystkich krajów prowadzących platformę, przewyższający o ponad

120 tys.

odwiedzin drugie w rankingu popularności Włochy!





Osobom, które ukończyły kształcenie, szkolenie lub zmieniły pracę, Krajowe Centrum Europass i Euroguidance pomaga udokumentować umiejętności oraz przedstawiać je w jasnej i czytelnej formie. Usprawnia też komunikację pomiędzy osobami poszukującymi pracy a pracodawcami w całej Europie.

Europass jest obecny w 34 państwach i regionach, w których działa 36 lokalnych biur. Do ich zadań należy koordynowanie wszystkich działań związanych z wydawaniem dokumentów Europass oraz promocja inicjatywy w poszczególnych krajach.

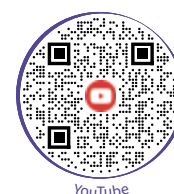
Inicjatywa Euroguidance, nazywana po polsku Eurodoradztwem, działa w 33 krajach, gdzie prowadzi 36 biur. Wspiera ona zawodową i edukacyjną mobilność obywateli oraz rozwój poradnictwa zawodowego w Europie.

Dla kogo?

- Osoby, które powróciły z zagranicznego stażu i chcą odzwierciedlić zdobyte doświadczenie w dokumentach wydawanych przez szkoły lub wymaganych przez pracodawców.
- Pracownicy placówek oświatowych poszukujący informacji o wzorach najpopularniejszych suplementów do dyplomu ukończenia szkoły.
- Osoby, które chcą świadomie i skutecznie zarządzać swoim kapitałem intelektualnym i doświadczeniem zawodowym za pomocą nowoczesnych narzędzi.
- Doradcy zawodowi oraz pracodawcy, którzy pragną szybko zweryfikować informacje zawarte w dokumentach kandydata na pracownika.

Jak korzystać?

- Na stronie inicjatywy europass.org.pl w zakładce „Twój Europass” znajdują się informacje o rodzajach wydawanych dokumentów oraz sposobach ich uzyskiwania.
- W tym samym miejscu znajduje się link pozwalający bezpłatnie stworzyć indywidualny profil Europass. Usługa jest dostępna po zalogowaniu w Systemie Uwierzytelniania Komisji Europejskiej za pomocą tzw. EU loginu.
- Strona internetowa Euroguidance zostanie uruchomiona w 2023 r.



Pewnym krokiem w przyszłość



W kwietniu 2021 r. Krajowe Centrum Europass połączyło siły z Krajowym Centrum Euroguidance. Integracja obu inicjatyw to dobra wiadomość dla osób, którym zależy na spójnym prezentowaniu swojej drogi zawodowej i owocnym rozwijaniu kariery. Powody do zadowolenia mają również pracodawcy, którzy dostali usługę zapewniającą rzetelną informację o walorach kandydata na pracownika

Większy zespół to także więcej wyzwań wynikających z poszerzenia zakresu działań o priorytety związane z doradztwem zawodowym. Pracownicy Krajowego Centrum Europass i Euroguidance z powodzeniem włączyli nowe obowiązki do kalendarza prac. Rok upłynął na wydawaniu dokumentów Europass, doradzaniu na temat sposobów ich wykorzystywania w kontaktach zawodowych oraz na ułatwianiu dostępu do informacji w zakresie możliwości kształcenia się w Europie, głównie w ramach mobilności edukacyjnej. Nie zabrakło okazji do zdalnych i stacjonarnych spotkań z interesariuszami. Zespół przez cały rok zapewniał dostęp do szkoleń i doradztwa w zakresie cyfrowej usługi Europass. Wśród personelu organizacji doradztwa zawodowego oraz instytucji edukacyjnych promował ją jako narzędzie służące do skutecznej prezentacji oraz obiektywnej oceny indywidualnych osiągnięć pracowników.

W październiku 2021 r. ruszyła nowa usługa Europass Digital Credentials, polegająca na wydawaniu cyfrowych poświadczeń dla uczestników kursów lub szkoleń. Dzięki niej każda europejska placówka edukacyjna może bez dodatkowych kosztów, za pośrednictwem narzędzi Europass, wydawać swoim absolwentom elektroniczne dyplomy i poświadczać je specjalną e-pieczczęcią. Cyfrowe poświadczenia są już dziś uznawane w Unii Europejskiej na równi z tradycyjnymi dyplomami i świadectwami i z pewnością przyjmą się także wśród polskich placówek edukacyjnych oraz pracodawców.

Mobilności na papierze

Jednym z podstawowych zadań zespołu, podobnie jak w latach poprzednich, było wydawanie dokumentu Europass Mobilność. Od 2019 r. proces odbywa się szybko i bezpiecznie dzięki elektronicznemu systemowi EMOL. Wśród absolwentów mobilności ponad

47% stanowili beneficjenci programu Erasmus+. O wydanie dokumentu poświadczającego ukończenie mobilności najczęściej starali się uczestnicy projektów realizowanych w Akcji 1. Erasmus+ w sektorach: Kształcenie i szkolenia zawodowe (83%), Szkolnictwo wyższe (13%), Edukacja szkolna (12%), a w mniejszym stopniu Edukacja dorosłych (3%). Liczne grono stanowili także absolwenci Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (40%), przede wszystkim w obszarze Kształcenie i szkolenia zawodowe.

Pracownicy Krajowego Centrum Europass na bieżąco udzielali wszystkim zainteresowanym instytucjom wysyłającym za granicę swoich uczniów i słuchaczy pomocy w zakresie poprawnego wypełniania dokumentów. Nie ograniczała się ona do wsparcia w obsłudze informatycznej systemu, ale odnosiła się również do właściwego definiowania zdobywanych kompetencji, umiejętności oraz oceny efektów uczenia się. Zagadnienia związane z certyfikatami Europass Mobilność były częstymi tematami zdalnych szkoleń przygotowanych specjalnie dla beneficjentów programów koordynowanych w FRSE – głównie Erasmusa+ i PO WER. Były omawiane także podczas webinarów dla regionalnych punktów informacyjnych wspierających Fundację w działaniach informacyjnych.

Szkolenia, doradztwo i promocja

Cyfrowe usługi Europass: CV, List Motywacyjny i Profil Europass, wraz z podstawami doradztwa zawodowego, były promowane wśród szkolnych doradców zawodowych jako narzędzia sprzyjające skutecznej rekrutacji kandydatów do pracy. W tym celu jesienią

i zimą zorganizowano 14 webinarów dla 545 uczestników, a nagrania ze szkoleń zostały udostępnione na stronie internetowej inicjatywy.

Cyfrowy Europass – nowa elektroniczna usługa wykorzystująca wszystkie wymienione narzędzia – zdobywała rozgłos dzięki stałej obecności w mediach elektronicznych i społecznościowych. Zainteresowani beneficjenci każdego dnia mogli dopytać o szczegóły w rozmowie telefonicznej, e-mailu albo sięgnąć po drukowane lub elektroniczne materiały informacyjno-promocyjne. Na stronie internetowej www.europass.org.pl rozwijał się dział „Aktualności”, a dzięki nowym usługom i skutecznej promocji strona była bardziej popularna niż przed rokiem. Przez 12 miesięcy odwiedziło ją 72 406 użytkowników, którzy dokonali 206 499 odsłon.

Do stałych zadań krajowego centrum należało prowadzenie profilu Europass Polska na Facebooku. Liczba obserwujących wzrosła o 177 użytkowników – pod koniec 2021 r. było ich łącznie 2778. Ponadto usługi Europass, jako narzędzia służące do skutecznego aplikowania o pracę, stały się tematem dwóch spotów wyprodukowanych na zlecenie zespołu.

Krajowe Centrum Europass i Euroguidance wzięło udział w 62 wydarzeniach: warsztatach, szkoleniach, spotkaniach informacyjnych, targach, webinarach, grupach konsultacyjnych i roboczych zorganizowanych w kraju i za granicą. Dzięki temu o obu inicjatywach dowiedziało się ponad 50 tys. uczestników. Zespół aktywnie brał udział m.in. w Ogólnopolskim Dniu Informacyjnym oraz konferencjach regionalnych organizowanych przez Narodową Agencję z myślą o beneficjentach sektora Kształcenie i szkolenia zawodowe Erasmus+.

27 184

*dokumenty
Europass
Mobilność
trafiły do*

16 007

*osób – głównie
absolwentów
mobilności
w projektach
Erasmus+
i PO WER*

Szczególnie ważne dla grup odbiorców usług Europass było Forum Edukacji Zawodowej zorganizowane we współpracy z Zespołem Ekspertów EVET (17 grudnia, online). Jednym z celów tego wydarzenia było stworzenie krajowej alternatywy dla Europejskiego Tygodnia Umiejętności Zawodowych, który po raz pierwszy od lat nie odbył się z inicjatywy Komisji Europejskiej. Program pierwszego Forum obfitował w prezentacje i debaty eksperckie, którym przystuchowało się 135 gości zgromadzonych przed ekranami.

Współpraca w kraju i za granicą

Zespół kontynuował współpracę z Centralną oraz okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi w celu opracowania polsko- i anglojęzycznych wzorów suplementów do dyplomów potwierdzających kwalifikacje zawodowe. Na stronie internetowej Europass znajduje się baza wzorów gotowych do wykorzystania dla zawodów objętych podstawą programową z 2019 r.

Obsługa wzorów suplementów do dyplomów leży także u podstaw relacji utrzymywanych ze Związkiem Rzemiosła Polskiego. Od 2013 r. izby rzemieślnicze wydają dokumenty Europass Suplement do Dyplomu Mistrzowskiego oraz Suplement do Świadectwa Czeladniczego, a przy tym korzystają z elektronicznych narzędzi opracowanych w Narodowej Agencji. Liczba suplementów do świadectw czeladniczych i dyplomów mistrzowskich, które wydaje

już 30 izb, jest niezmiennie wysoka – w roku 2021 było ich 12 219.

Ważną grupą, do której kierowano działania informacyjne, byli studenci i absolwenci. Z myślą o nich zespół krajowego centrum uczestniczył w pięciu edycjach targów Absolvent Talent Days. Podczas każdego z tych wydarzeń stoisko Europass – stacjonarne lub zdalne – było wypełnione ofertą skierowaną do młodych profesjonalistów. Nie zabrakło prezentacji narzędzi, a każdy, kto chciał na miejscu założyć profil Europass, mógł skorzystać z pomocy pracownika krajowego centrum. Tylko dzięki współpracy z Absolvent Talent Days zespół dotarł z informacjami o usługach Europass i Euroguidance do 28,2 tys. osób.

Aktywność zespołu jest zauważalna na tle wszystkich krajowych centrów Europass. Rozwój inicjatywy zapewniają nie tylko szeroka promocja, lecz także spotkania w gronie pracowników Europass z całej Europy. Pomagają one podsumować przeprowadzone akcje, zaplanować nowe aktywności oraz podpatrywać rozwiązania sprawdzone u sąsiadów. Tego rodzaju współpraca miała głównie charakter

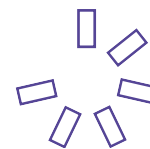
zdalny, co znacznie ułatwiło dotychczasowe kontakty. Przez cały rok odbyły się aż 22 międzynarodowe aktywności: 11 webinarów lub warsztatów poświęconych głównie komunikacji i promocji oraz 11 spotkań roboczych na wybrane tematy związane z europejskimi narzędziami wykorzystywanymi do akumulowania i przenoszenia osiągnięć zawodowych.

Rok 2021 był także dobrym startem w relacjach z siecią 33 krajowych centrów Euroguidance. Wcześniej rozwój relacji instytucjonalnych długo hamowały ograniczenia związane z pandemią. Mimo przeszkód pracownicy Krajowego Centrum Europass i Euroguidance podjęli działania, aby zacieśnić więzi i dać się poznać jako silny i wiarygodny partner do współpracy na kolejne lata.





**Krajowy Zespół Ekspertów
ds. Kształcenia i Szkolenia Zawodowego**



Krajowy Zespół Ekspertów ds. Kształcenia i Szkolenia Zawodowego (EVET) doradza, jak skutecznie stosować narzędzia unijne, które wspierają mobilność edukacyjną osób kształcących się zawodowo, zapewniają uznawalność kompetencji i kwalifikacji oraz pozwalają monitorować losy absolwentów tego sektora. W Polsce zespół tworzy dziesięcioro specjalistów ds. edukacji oraz siedmioro związanych ze szkolnictwem wyższym. Na co dzień są dydaktykami, egzaminatorami, urzędnikami, badaczami i naukowcami ściśle związanymi z różnymi dziedzinami kształcenia zawodowego. Nowością jest silna reprezentacja rynku pracy – dwoje ekspertów reprezentuje firmy (prywatną i państwową), a jeden izbę branżową.

Dla kogo?

- Dyrektorzy szkół, koordynatorzy projektów oraz inni pracownicy placówek edukacyjnych organizujących wyjazdy uczniów na zagraniczne staże i praktyki.
- Kadra dydaktyczna i administracyjna uczelni kształcących na kierunkach zawodowych.
- Specjaliści zajmujący się opisem kwalifikacji, przenoszeniem osiągnięć zdobywanych w różnych systemach edukacji oraz uczeniem się przez całe życie.
- Przedstawiciele przedsiębiorstw i organizacji zrzeszających pracodawców.

Jak korzystać?

- Informacje o efektach pracy zespołu ekspertów EVET są na bieżąco udostępniane na stronie internetowej inicjatywy.



Doradztwo zawodowe w nowej odświeżeniu

Na początku nowej perspektywy finansowej Komisja Europejska zainicjowała powstanie Krajowych Zespołów Ekspertów ds. Kształcenia i Szkolenia Zawodowego, kończąc jednocześnie działanie Krajowych Zespołów Ekspertów ECVET. Polski zespół został powołany 21 maja 2021 r., a Narodowa Agencja od pierwszych dni wspiera go w realizacji nowego, szerszego zakresu zadań

Szeroki skład Zespołu EVET będzie realizował działania znacznie wychodzące poza te, jakimi zajmowali się poprzednicy. Do głównych zadań ekspertów należy promowanie oraz doradztwo w zakresie praktycznego zastosowania unijnych narzędzi wspierających uznawanie efektów kształcenia i szkolenia zawodowego. System akumulowania i przenoszenia osiągnięć w tym obszarze edukacji, znany pod akronimem ECVET, nadal jest częścią tych działań, choć w znacznie mniejszym stopniu.

Od pierwszych dni powstania tej inicjatywy w Polsce wymienione cele są osiągnięte poprzez udział w seminariach, konferencjach tematycznych, warsztatach, szkoleniach, wykładach, debatach, wizytach studyjnych oraz pracach analitycznych. Dodatkową działalnością jest udzielanie porad eksperckich beneficjentom programu Erasmus+ oraz innym podmiotom aktywnym w obszarze systemu kształcenia zawodowego. Zespół EVET działa także na rzecz poprawy jakości



kształcenia branżowego i technicznego, a pośrednio przyczynia się także do zacieśniania współpracy szkół zawodowych z pracodawcami.

Wspieranie kształcenia i wyższego szkolnictwa zawodowego

W pierwszym roku pracy eksperci przeanalizowali elementy programu studiów o profilu praktycznym w państwowych wyższych szkołach zawodowych. Okazją do wypracowania strategii działań oraz celów merytorycznych były cztery spotkania robocze zorganizowane w Warszawie (3 września, 26–27 października, 17 grudnia) i Gdańsku (25–26 listopada). Członkowie zespołu dyskutowali m.in. o możliwości wykorzystania założeń systemu ECVET do rozwoju nowej platformy Europass oraz o innych jego praktycznych zastosowaniach, np. związanych z przygotowaniem programów szkoleń reprezentacji Polski w zawodach EuroSkills i WorldSkills. W konsultacjach prowadzonych podczas tych spotkań wzięli udział specjaliści z obszarów pokrewnych tematyce EVET, np. Polskiej Ramy Kwalifikacji czy Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Działania informacyjno-promocyjne

Eksperti oraz pracownicy FRSE wspierający ich prace aktywnie uczestniczyli w pierwszym ogólnopolskim konkursie umiejętności zawodowych SkillsPoland 2021 (25–26 listopada, Gdańsk). Goście, kibice i specjaliści branż mogli w przebiegu eliminacji wejść do specjalnej przestrzeni warsztatowej EVET, aby poznać członków zespołu i dowiedzieć się więcej na temat jego misji.

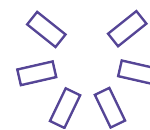
Kolejna szansa do rozmowy w szerokim gronie nadarzyła się w grudniu

podczas Forum Edukacji Zawodowej, zorganizowanego we współpracy z krajowymi centrami Europass i Euroguidance (17 grudnia, online). Celem wydarzenia było wspieranie edukacji branżowej w Polsce oraz europejskiej mobilności edukacyjno-zawodowej. Dla ekspertów EVET stało się ono okazją do wymiany poglądów na temat planowania kariery i uczenia się przez całe życie, współpracy edukacji z biznesem czy organizowaniem szkolnego doradztwa zawodowego. W Forum wzięło udział 135 osób: uczniów, studentów, a także kadra szkół zawodowych, techników, wyższych szkół zawodowych oraz izb rzemieślniczych. Eksperti wnieśli znaczny wkład do programu Forum, a biorąc udział w debacie „Współpraca polskich szkół zawodowych z przedsiębiorstwami”, przyczynili się do sformułowania wartościowych rekomendacji.

Upowszechnianie rezultatów

W 2021 r. powstała także strona internetowa www.ekspercivet.org.pl, prezentująca sylwetki ekspertów, cele inicjatywy, a także materiały na temat narzędzi wspierających mobilność edukacyjną Europejczyków. W ciągu roku trwały także prace nad pierwszymi publikacjami poświęconymi m.in. modelowi uczenia się przez całe życie w edukacji zawodowej, możliwościom włączenia przedstawicieli pracodawców w system kształcenia branżowego czy mikropoświadczeniom w szkolnictwie i kształceniu zawodowym.





Eurydice, czyli sieć informacji o edukacji w Europie, istnieje od 1980 r. Składa się z 40 biur krajowych utworzonych przez ministerstwa edukacji 37 krajów oraz z biura działającego w Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury. Polskie biuro tej sieci przygotowuje i publikuje szczegółowe opisy systemów edukacji, wskaźniki dotyczące różnych poziomów kształcenia oraz studia porównawcze na tematy będące przedmiotem polityk edukacyjnych Unii Europejskiej. Celem jest dostarczanie decydom oraz naukowcom informacji, które będą stanowiły dla nich wsparcie w procesie podejmowania decyzji lub podczas prowadzenia badań.

Platforma Youth Wiki wykorzystuje doświadczenia Eurydice i podobnie jak ona została wpisana w działania programu Erasmus+. W formie encyklopedycznej rozwija wiedzę na tematy związane z krajowymi politykami dotyczącymi młodzieży, a zwłaszcza: wolontariatu, zatrudnienia i przedsiębiorczości, włączenia społecznego, udziału w życiu społecznym i politycznym, edukacji i szkoleń, zdrowia, kreatywności i kultury, sytuacji młodzieży na świecie, na rynku pracy czy pracy z młodzieżą. Omówienia są przedstawiane w formie zestawień statystycznych, wyników badań dotyczących młodzieży w danym państwie oraz analiz aktów prawnych.

Dla kogo?

- Osoby odpowiedzialne za tworzenie krajowych polityk edukacyjnych i młodzieżowych.
- Badacze i naukowcy zajmujący się funkcjonowaniem europejskich systemów edukacji.
- Studenci oraz osoby zainteresowane zmianami w europejskich politykach edukacyjnych i młodzieżowych.

Jak korzystać?

- Dostęp do zasobów obu inicjatyw nie wymaga logowania – wystarczy wejść na strony internetowe, aby w pełni korzystać z danych i informacji.
- Na platformie Youth Wiki informacje są publikowane wyłącznie w języku angielskim.



Sprawdzone informacje

Sieci Eurydice i Youth Wiki dostarczają podmiotom odpowiedzialnym za kształtowanie europejskich polityk edukacyjnych analizy oraz informacje dotyczące systemów edukacji i sytuacji młodzieży. Obie inicjatywy składają się z centralnej jednostki koordynującej oraz z jednostek krajowych działających w państwach objętych programem Erasmus+ oraz wybranych państwach stowarzyszonych

W 2021 r. sieć Eurydice świętowała 25-lecie działalności w Polsce. Z tej okazji 17 listopada odbyło się rocznicowe webinarium „Zapewnianie równych szans w edukacji”, z udziałem 140 uczestników z kraju i zagranicy – ekspertów i użytkowników Eurydice, przedstawicieli instytucji edukacyjnych oraz beneficjentów programu Erasmus+. Goście wysłuchali prezentacji wygłoszonych przez ekspertów sieci, dotyczących różnych aspektów zapewniania równych szans w oświacie i szkolnictwie wyższym oraz edukacji włączającej i polityki młodzieżowej. Spotkanie zakończyła dyskusja panelowa w gronie prelegentów.

Eurydice w sieci

Strona internetowa Polskiego Biura Eurydice to pierwsze źródło informacji o publikacjach sieci. W 2021 r. była ona

na bieżąco uzupełniana o nowe materiały. Przez cały ten okres stronę odwiedziło 54 tys. użytkowników, którzy dokonali ponad 118 tys. odsłon – o wiele więcej niż w roku 2020 (ok. 34 tys. użytkowników i prawie 90 tys. odsłon). Jesienią rozpoczęły się prace nad nową wersją strony internetowej, a ich efekty będą widoczne w drugiej połowie 2022 r.

Aktywnie rozwijał się profil Eurydice Polska na Facebooku, który pod koniec roku obserwowały 373 osoby, instytucje i organizacje. W 51 zamieszczonych postach pojawiły się informacje o nowo wydanych raportach oraz zapowiedzi wydarzeń organizowanych przez Narodową Agencję i Komisję Europejską. Osoby odpowiedzialne za tworzenie krajowych polityk w zakresie edukacji, poszukujące szczegółowych informacji na temat



różnych aspektów edukacji w Europie, mogły w każdej chwili skorzystać z informacyjnego serwisu Question and Answer. Na podstawie literatury oraz konsultacji z ekspertami pracownicy polskiego biura opracowali odpowiedzi na 20 zamieszczonych w nim pytań.

Rozwój wiedzy o edukacji

Głównym zadaniem sieci było monitorowanie zmian w systemach edukacji. W bazie National Education Systems – największym zbiorze informacji o 43 europejskich systemach edukacji – uaktualniono dane dotyczące Polski. Opis naszego kraju liczy już ok. 550 stron i obejmuje 14 tematycznych rozdziałów, a jego pełna wersja jest dostępna pod adresem: eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/national-description_en.

Efektem prac Polskiego Biura Eurydice są również krótkie opisy edukacji w Polsce, przygotowane w językach polskim i angielskim, a także uaktualnienia 19 opisów systemów, udostępnione dla czytelników na stronie internetowej inicjatywy.

Pracownicy biura wzięli udział w redakcji „Monitora kształcenia i szkolenia” publikowanego rokrocznie na stronach Komisji Europejskiej. Intensywnie przebiegała współpraca z siecią NESLI (Network for the Collection and Adjudication of System-Level Descriptive Information on Educational Structures, Policies and Practices), działającą w Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD). Celem było opracowanie wspólnych kwestionariuszy służących do sprawniejszego gromadzenia danych edukacyjnych i przygotowywania zestawień statystycznych, które Eurydice i OECD regularnie prezentują w swoich publikacjach. Przy tej okazji sieć aktywnie

uczestniczyła w konsultacjach terminologicznych oraz uaktualnianiu listy niektórych wskaźników wykorzystywanych przez OECD.

Nowości wydawnicze

W 2021 r. na stronie Eurydice pojawiło się 11 nowych publikacji. W serii Fakty i liczby ukazało się pięć opracowań na temat czasu nauczania poszczególnych przedmiotów w edukacji obowiązkowej, zarobków nauczycieli i dyrektorów szkół, a także diagramy prezentujące aktualne struktury europejskich systemów edukacji w 37 krajach oraz kalendarze roku szkolnego i roku akademickiego 2020/2021.

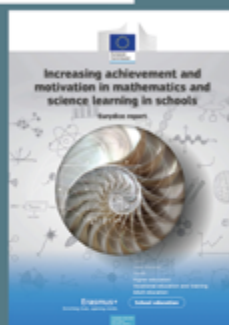
Wydano także raporty dotyczące wybranych aspektów zawodu nauczyciela i edukacji dorosłych oraz opracowanie prezentujące wykaz ponad 20 wskaźników strukturalnych w czterech obszarach tematycznych, kluczowych dla realizacji strategii edukacyjnej Unii Europejskiej. Dwa raporty tematyczne, opublikowane w latach ubiegłych w języku angielskim, zostały przetłumaczone i wydane w języku polskim. Jest to tablica wyników mobilności studentów oraz publikacja dotycząca zapewniania równych szans w edukacji szkolnej, przygotowana na podstawie danych pochodzących z 42 systemów edukacji.

Pracownicy polskiego biura wzbogacili bibliotekę sieci Eurydice o autorskie opracowanie przykładów współpracy szkół i uczelni z biznesem w Europie i na świecie. Wszystkie publikacje można bezpłatnie pobrać z internetowej strony www.eurydice.org.pl lub z Czytelni FRSE (czytelnia.frse.org.pl), a szczegóły na temat ich zawartości poznać w rozdziale Mediateka 2021 (s. 143).

54 042

– to liczba wszystkich użytkowników, którzy przez cały rok odwiedzili polskojęzyczną stronę internetową Eurydice





Wspieranie osiągnięć i motywacji uczniów w nauce matematyki i przedmiotów przyrodniczych w szkołach

w języku angielskim [pdf](#)

AKTUALNOŚCI



WSPARCIE DLA UCZNIÓW I STUDENTÓW Z UKRAINY
19.07.2022



WSPIERANIE UCZNIÓW W NAUCE MATEMATYKI I PRZEDMIOTÓW PRZYRODNICZYCH
18.07.2022

PUBLIKACJE TEMATYCZNE

Opracowania porównawcze dotyczące różnych dziedzin edukacji ze szczególnym uwzględnieniem bieżących zagadnień będących tematem europejskiej współpracy.

[Czytaj dalej >](#)

FAKTY I LICZBY

Regularnie aktualizowane publikacje opisujące wybrane aspekty systemów edukacji w układzie krajowym.

[Czytaj dalej >](#)

OBSZARY TEMATYCZNE

- Zawód nauczyciela
- Wczesna edukacja i opieka
- Szkolnictwo wyższe
- Edukacja dorosłych
- Zapewnianie jakości w edukacji
- Przedmioty szkolne

[i inne >](#)

Młodzież w Europie

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji od kilku lat angażuje się także w tworzenie Youth Wiki – międzynarodowej platformy na temat sytuacji młodzieży w Europie. Baza gromadzi informacje o politykach młodzieżowych obowiązujących w 34 krajach. Obok zestawień statystycznych oraz wyników badań naukowych w danym państwie, publikowane są w niej wiadomości o inicjatywach młodzieżowych podejmowanych na poziomie krajowym, regulacje prawne, informacje o bieżących reformach,

przykłady dobrych praktyk oraz wyniki monitoringu dotyczącego sytuacji młodzieży w poszczególnych krajach.

W 2021 r. platforma przeniosła się na nowy serwer, a przy okazji zmieniła wygląd oraz adres internetowy. Zmiany na stronie stały się okazją do uaktualnienia źródeł danych i glosariusza. Rozwinęły się także elektroniczne narzędzia udostępnione na platformie Youth Wiki. Dzięki danym nadestąnym przez krajowych koordynatorów tej inicjatywy możliwe było uzupełnienie mapy pozwalającej na porównywanie informacji dotyczących

zaangażowania obywatelskiego młodzieży oraz włączania społecznego w kilkudziesięciu państwach.

Pozostałe działania były związane z uaktualnianiem dwóch spośród 10 rozdziałów tematycznych encyklopedii Youth Wiki: „Zdrowie” oraz „Młodzież i świat”. W związku ze skutkami pandemii temat zdrowia znalazł się w centrum uwagi jej twórców. Obecnie pracują oni nad wieloaspektowym opracowaniem poświęconym wpływowi COVID-19 na psychiczne i fizyczne zdrowie młodzieży. Publikacja ukaże się w 2022 r.





Konkursy
i zawody

Nowe oblicza EDUinspiracji



W 2021 r. konkursy EDUinspiracje, EDUinspirator oraz EDUinspiracje Media odbywały się pod hasłem „Twój sukces inspiracją dla innych!”. Celem było wyróżnienie działań projektowych oraz osobowości, które inspirują innych do podnoszenia kwalifikacji i w ten sposób przyczyniają się do ich sukcesów. W nowej edycji zaszyły znaczne zmiany. Pojawiły się kategorie odpowiadające priorytetom nowej perspektywy programów edukacyjnych. W konkursie EDUinspiracje startowało łącznie 38 instytucji, a o tytuł EDUinspiratora i przyznanego po raz pierwszy Młodego EDUinspiratora starało się 57 kandydatów. Nagrody i wyróżnienia trafiły także do dziennikarzy, którzy zgłosili swoje prace do konkursu EDUinspiracje Media.

Sylwetki EDUinspiratorów oraz tematy wyróżnionych projektów były promowane w regionalnych i ogólnopolskich mediach internetowych oraz za pośrednictwem kanałów informacyjnych Narodowej Agencji. Pod koniec roku na portalu YouTube pojawiły się wywiady z laureatami – doskonałe przykłady na to, że do sukcesu prowadzi niejedna droga.





EDUinspiracje

Konkurs jest przeznaczony dla beneficjentów programów: Erasmus+, Europejski Korpus Solidarności, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Polsko-Litewski Fundusz Wymiany Młodzi i Polsko-Ukraińska Rada Wymiany Młodzi

Narodowa Agencja Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności nominowała projekty w pięciu kategoriach, a kapituła konkursu wybrała laureatów spośród najwyższej ocenionych.

Projekty nagrodzone w konkursie EDUinspiracje

- **Cyfryzacja:** Politechnika Łódzka za projekt „**Virtual mechatronic laboratory**”;
- **Ekologia:** Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy za projekt „**Clean air curriculum as a base for clean environment**”;
- **Włączanie społeczne i różnorodność:** Społeczna Akademia Nauk w Łodzi za projekt: „**Improving the employability of people with hearing impairments**”;
- **Aktywne uczestnictwo:** Stowarzyszenie Szukamy Polski za projekt „**Silver civic education**”;
- **Synergia dla edukacji:** Internationaler Bund Polska za projekt „**Nabywanie kompetencji zawodowych i mobilność wsparciem w wyrównywaniu szans zawodowych młodzieży**”.



EDUinspirator

Każdy, kto aktywnie angażuje się w realizację projektów edukacyjnych, a przy tym wykorzystuje zdobyte umiejętności, by zachęcać innych do wptywania na swoje otoczenie, ma szansę uzyskać tytuł EDUinspiratora. W konkursie mogą brać udział uczestnicy i uczestniczki inicjatyw realizowanych w ramach programów zarządzanych przez FRSE od 2007 r.

Pierwszy rok nowej perspektywy Erasmus+ przyniósł zmiany, które jeszcze bardziej podniosły prestiż tego wyróżnienia. Tytuł EDUinspiratora trafił do dwóch, a nie do pięciu osób działających w obszarach edukacji wspieranych przez Narodową Agencję. Jury dostrzegło zaangażowanie młodych ludzi, którzy zaczynają swoją przygodę z projektami edukacyjnymi, i w 2021 r. po raz pierwszy przyznało tytuł Młodego EDUinspiratora.

Zdobywcy tytułu EDUinspiratora i Młodego EDUinspiratora

- **EDUinspirator 2021: Jolanta Wołągiewicz** – współzałożycielka i wieloletnia prezeska Stowarzyszenia Akademia plus 50 w Białymstoku, specjalistka ds. edukacji, aktywizacji społecznej i kulturalnej osób starszych w Stowarzyszeniu Szukamy Polski. Autorka i koordynatorka wielu nieszablonowych projektów skierowanych do osób najbardziej potrzebujących lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- **Młody EDUinspirator 2021: Marianna Pikul** – koordynatorka projektów europejskich w Akademickim Związku Sportowym, członkini sieci Alumnów Europejskiego Korpusu Solidarności. Jako uczestniczka europejskiego wolontariatu wzięła udział w projekcie o tematyce sportowej w Słowenii, gdzie poznawała tajniki realizacji europejskich inicjatyw, a przy tym łączyła nowe zadania ze sportem – swoją największą pasją.



EDUinspiracje

MEDIA

Konkurs jest skierowany do dziennikarzy, którzy przystępnie, zrozumiale i atrakcyjnie prezentują problematykę związaną z programami oraz inicjatywami edukacyjnymi zarządzanymi przez Narodową Agencję Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności

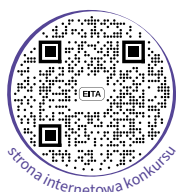
Zainteresowanie udziałem w tej rywalizacji rośnie z roku na rok, także wśród dziennikarzy zagranicznych. W 2021 r. napłynęło 36 materiałów, a kapituła wyłoniła troje zwycięzców w kategoriach: Publicystyka, Wywiad i Reportaż oraz przyznała dodatkowo dwa wyróżnienia. Wręczenie nagród odbyło się podczas IV Kongresu Edukacji (30 września, online).

Laureaci konkursu EDUinspiracje Media

- Nagroda w kategorii Publicystyka: **Aneta Kunowska**, „Cogito”: *Erasmus kontra koronawirus*;
- Wyróżnienie w kategorii Publicystyka: **Andrzej Machnowski**, Agencja ATM: *Mistrz chirurgii onkologicznej*;
- Nagroda w kategorii Wywiad: **Przemysław Skoczek**, „Linia Otwocka”: *Pracowita szczęściara*;
- Nagroda w kategorii Reportaż: **Kamila Kornacka**, „Dziennik Elbląski”: *Uczą pokonywać barierę językową*;
- Wyróżnienia w kategorii Reportaż: **Przemysław Michalak**, „Weszlo.com”: *Pasjonaci-hobbyści coraz bardziej widoczni w mediach. Niektórzy nawet komentują mecze*, oraz **Mateusz Komperda**, Wydawnictwo Słowo Polskie: *Wychować następcę Machaja*.



Liczą się nauczyciele



Europejska nagroda za innowacyjność w nauczaniu (European Innovative Teaching Award, EITA) to wyróżnienie przyznawane szkołom i nauczycielom przez Komisję Europejską. Służy ono uhonorowaniu wyróżniających się praktyk dydaktycznych opracowanych w ramach programu Erasmus+ oraz wyrażeniu uznania dla pracy beneficjentów, którzy wnieśli wyjątkowy wkład w rozwój zawodu nauczyciela i placówek edukacyjnych.

Udział w konkursie nie wymaga samodzielnego zgłoszenia. Kwalifikacji dokonuje Narodowa Agencja, organizująca polską edycję, a laureaci są wyłaniany spośród zakończonych i najwyższej ocenionych projektów koordynowanych przez polskie instytucje w obu akcjach zdecentralizowanych sektorów Edukacja szkolna oraz Kształcenie i szkolenia zawodowe.

W 2021 r. konkurs odbył się po raz pierwszy, a tematem przewodnim było „Nauczanie na odległość, mieszane lub hybrydowe”. Nagrody przyznano realizatorom wyróżniających się projektów Erasmus+ w czterech kategoriach: Edukacja wczesnoszkolna, Szkoły podstawowe, Szkoły ponadpodstawowe, Szkoły branżowe i techniczne. W Polsce do nagród nominowano osiem projektów, a cztery spośród nich znalazły się w gronie 104 laureatów z całej Europy.

Nagrodzone inicjatywy zarysowały spójną i optymistyczną wizję edukacji przyszłości – inkluzywnej, zorientowanej na zrównoważony rozwój, uwzględniającej cyfrowe i ekologiczne rozwiązania. Ich koordynatorzy otrzymali przepustkę do grona kreatywnych europejskich nauczycieli, a rezultaty zrealizowanych przez nich przedsięwzięć – większą szansę na zdobycie uznania na arenie międzynarodowej.

Projekty wyróżnione w pierwszej edycji Europejskiej nagrody za innowacyjność w nauczaniu

- Edukacja wczesnoszkolna i opieka nad dzieckiem: Przedszkole nr 32 z Oddziałami Integracyjnymi w Koninie za projekt **„Be a master – think creatively”**, koordynator: dyrektor Dorota Wierońska;
- Szkoły podstawowe: Dwujęzyczna Szkoła Podstawowa nr 1 w Warszawie za projekt **„Ku lepszej jakości i nowoczesności”**, koordynator: Anna Boguszewska;
- Szkoły ponadpodstawowe: Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Szczytnie za projekt **„Nauczyciele w Europie dla uczniów niepełnosprawnych”**, koordynatorzy: dyrektor Maria Jolanta Rudzka i nauczycielka języka angielskiego Nina Szewczak;
- Szkoły branżowe i techniczne: Centrum Kształcenia Zawodowego w Wysokiem Mazowieckiem za projekt **„AlterDrive”**, koordynator: dyrektor Józef Sokolik.



European Language Label

W języku siła



Międzynarodowa inicjatywa European Language Label promuje osiągnięcia w nauczaniu języków w zakresie metodyki i dydaktyki. W jej ramach każdego roku odbywa się konkurs, którego celem jest wyróżnienie oryginalnych projektów łączyących pasję do języków z kreatywnym podejściem do nabywania wiedzy, kształtowania postaw obywatelskich oraz rozbudzania ciekawości świata. Instytucje i nauczyciele realizujący wyróżnione inicjatywy otrzymują certyfikat jakości European Language Label – ceniony przez dydaktyków znak innowacyjności w edukacji językowej.



Jubileuszowa, XX edycja konkursu odbywała się w czasie, gdy uczniowie i nauczyciele mieli ograniczone kontakty, a przy tym wiele trudności z realizacją projektów. Mimo to aż 30 placówek edukacyjnych oraz instytucji wspierających edukację starało się o znak jakości w nauczaniu języków. Jury European Language Label w 2021 r. nagrodziło pięć projektów, a dwa z nich były realizowane w I Liceum Ogólnokształcącym w Poznaniu. Przyznano także wyróżnienie specjalne z okazji 20-lecia European Language Label w Polsce, które trafiło do Muzeum Warszawy za innowacyjne, długofalowe i wielostronne działania edukacyjne mające na celu popularyzowanie polskiej kultury i języka polskiego.

Wyróżnione projekty opierały się na najpopularniejszych językach europejskich. Uczniowie szkoły podstawowej rozwijali wrażliwość na przyrodę, szlifując przy tym francuską wymowę, licealiści tworzyli wirtualne studio z materiałami do nauki języka hiszpańskiego, a polscy i niemieccy studenci poznawali swoje obyczaje i mowę w tandemach rówieśniczych. Pedagodzy z kolei tworzyli scenariusze lekcji językowych oparte na metodzie CLIL, nauczaniu problemowym oraz technologiach informacyjno-telekomunikacyjnych.

Certyfikaty i statuetki trafiły do rąk zwycięzców podczas IV Kongresu Edukacji (30 września, online). Tego dnia świętowano także Europejski Dzień Języków. Sesje dla nauczycieli uczących języków angielskiego, niemieckiego, francuskiego i polskiego poprowadzili uznani wykładowcy akademicy oraz eksperci językowi współpracujący z Centrum Kształcenia Nauczycieli Języków Obcych i Edukacji Europejskiej Uniwersytetu Warszawskiego, Centralną Komisją Egzaminacyjną i SWPS Uniwersytetem Humanistycznym.

Informacje o konkursie i jego wynikach były szeroko promowane na stronach internetowych oraz w mediach społecznościowych Narodowej Agencji. Sylwetki laureatów przedstawiono na łamach czasopism „Europa dla Aktywnych” i „Języki Obce w Szkole”, a nagrania sesji Europejskiego Dnia Języków zostały bezpłatnie udostępnione na platformie YouTube nauczycielom języków w Polsce.

Projekty nagrodzone certyfikatem European Language Label w 2021 r.

- Szkoła Podstawowa nr 211 z Oddziałami Integracyjnymi im. J. Korczaka w Warszawie za projekt „**Klucze do współczesnego świata – języki, rozwój osobisty, TIK**”;
- Szkoła podstawowa nr 364 im. Konstancji Markiewicz w Warszawie za projekt „**FraBio: polsko-francuska edukacja przyrodnicza**”;
- I Liceum Ogólnokształcące im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu za projekt językowo-historyczny „**Transport 77**” oraz „**E-STUDIO – miejsce wirtualnej i interaktywnej nauki języka hiszpańskiego**”;
- Studium Języków Obcych Politechniki Wrocławskiej za międzynarodowy projekt „**Tandem**”.



Można fotografować



Konkurs fotograficzny Selfie+ jest okazją do podzielenia się wrażeniami i efektami pracy projektowej. Za pomocą zdjęć najłatwiej i najskuteczniej można przedstawić rezultaty prowadzonych działań. Zasady udziału są proste i znane od wielu lat: beneficjenci zamieszczają swoje prace na platformie Selfie+, a kapituła konkursu wyłania spośród nich zwycięzców. Siódma edycja Selfie+ odbyła się pod hasłem „Edukacja w obiektywie!”. Każda instytucja realizująca projekt w ramach programów wspieranych przez Fundację mogła konkurować o nagrody w kategoriach Twój projekt w jednym ujęciu oraz Wartości europejskie w nowej perspektywie. Dodatkowo kapituła wybrała zdjęcie roku – wykonali je uczestnicy mobilności z Zespołu Szkół nr 1 im. Powstańców Wielkopolskich w Ostrzeszowie.

Przez cały 2021 r. na platformie uczestnicy projektów opublikowali 260 zdjęć i 13 rezultatów projektów: plakatów, infografik, artykułów, opisów działań. Przystępnie pokazali, co udało im się osiągnąć dzięki udziałowi w programach edukacyjnych. Do konkursu zakwalifikowało się 216 zdjęć, spośród których wyłoniono 9 laureatów i przyznano aż 13 wyróżnień.

Podziel się wspomnieniami z projektu

Platforma Selfie+ to miejsce służące prezentowaniu działań projektowych, stworzone dla beneficjentów programów: Erasmus+, PO WER, Polsko-Litewski Fundusz Wymiany Młodzieży, Polsko-Ukraińska Rada Wymiany Młodzieży, a od 2021 r. także Europejski Korpus Solidarności.

Realizatorzy inicjatyw zamieszczają na platformie zdjęcia oraz inne materiały i w ten sposób dzielą się swoimi dokonaniem, upowszechniają wyniki pracy nad projektem, a przede wszystkim pokazują przyszłym beneficjentom, że warto korzystać z oferty Fundacji.

Dołączenie do społeczności Selfie+ to nie tylko okazja do zaprezentowania najciekawszych relacji z działań projektowych, lecz także wymiana doświadczeń i dobrych praktyk, inspiracja dla instytucji działających w obszarze edukacji, a przy tym doskonała zabawa połączona z nauką.

Kategoria Wartości europejskie w nowej perspektywie

- Cyfrowy świat: Zespół Szkół Technicznych im. Sylwestra Kaliskiego w Turku: **„Nowoczesne technologie na co dzień”** (projekt Erasmus+ Edukacja szkolna „SIT for school: smart innovation technology for school”);
- Działania społeczne: Lubuska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy w Zielonej Górze: **„Dotknąć świat”** (projekt PO WER „Stażowanie przez gotowanie”);
- Ekologia: Fundacja Ave z Warszawy: **„TOI TOI ze Słupi”** (projekt Polsko-Ukraińskiej Rady Wymiany Młodzieży „Plogging & blogging”);
- Wyrównywanie szans: Stowarzyszenie LEVEL UP z Łodzi: **„Fair play w sporcie”** (projekt EKS „Aktywni w sporcie, aktywni w życiu”);
- Synergia: Liceum Ogólnokształcące im. Piotra Skargi w Grójcu: **„Przyjaźń – wartość ponadczasowa”** (projekt Erasmus+ Edukacja szkolna „Impossible becomes possible – young entrepreneurs in action”).

Kategoria Twój projekt w jednym ujęciu

- Zespół Szkół nr 1 im. Powstańców Wielkopolskich w Ostrzeszowie: **„Poznajemy tradycję, historię i współczesne oblicza Palermo”** (projekt PO WER „Profesjonalny, doświadczony, rozważny, elastyczny, efektywny, twórczy stażysta i pracownik”);
- Szkoła Podstawowa nr 11 im. Stefana Batorego w Inowrocławiu: **„Wstuchani w ziemię z POWERem”** (projekt PO WER „Wspieranie rozwoju kompetencji nauczyciela”);
- Fundacja Ave z Warszawy: **„K jak kajaki – k jak kreatywni”** (projekt Polsko-Litewskiego Funduszu Wymiany Młodzieży zatytułowany „K”).

Zdjęcie roku

- Zespół Szkół nr 1 im. Powstańców Wielkopolskich w Ostrzeszowie: **„Poznajemy tradycję, historię i współczesne oblicza Palermo”** (projekt PO WER „Profesjonalny, doświadczony, rozważny, elastyczny, efektywny, twórczy stażysta i pracownik”).

Praktyka czyni mistrza



WorldSkills oraz EuroSkills to międzynarodowe, cyklicznie organizowane mistrzostwa, których zadaniem jest promowanie umiejętności zawodowych wśród młodzieży. Rok 2021 upłynął na przygotowaniach polskich zawodników do udziału w zawodach EuroSkills w austriackim Grazu. Największe europejskie mistrzostwa branżowe ze względu na pandemię COVID-19 zostały przesunięte na styczeń, a następnie na wrzesień 2021 r. Ostatecznie przez trzy dni w Grazu rywalizowało ponad 300 zawodników reprezentujących 19 krajów w 42 konkurencjach.

Start 17-osobowej reprezentacji Polski poprzedzały intensywne szkolenia i treningi z ekspertami w dziedzinach przygotowania mentalnego, fizycznego i specjalistycznego, obejmującego 14 kategorii konkursowych oraz jedną kategorię pokazową. Miesiące przygotowań zaowocowały zdobyciem trzech brązowych medali przez Piotra Glazika we florystyce, Bartosza Wicherka w gotowaniu oraz Michała Formelę w spawaniu. Gotowanie staje się powoli polską specjalnością – to kolejny zdobyty medal w tej kategorii, odkąd Polska stała się częścią inicjatywy.

Przez cały rok zespół WorldSkills Poland sukcesywnie wyłaniał skład drużyny na zawody WorldSkills Szanghaj 2022. Eliminacje rozpoczęły się Tarnowie (28 maja), gdzie o miejsce rywalizowali młodzi technicy laboratorium chemicznego. Tydzień później w Lublinie (2 czerwca) odbył się konkurs wyłaniający reprezentantów z branży IT w przemyśle 4.0, mechatronice, chmurze obliczeniowej, cyberbezpieczeństwie i robotyce mobilnej. O ostatnie miejsca w kategorii budownictwa cyfrowego młodzi profesjonaliści rywalizowali na Politechnice Krakowskiej (27–29 października). Zwieńczeniem krajowych eliminacji były pierwsze ogólnopolskie zawody SkillsPoland (25–26 listopada). Do Gdańska przyjechało ponad 70 zawodników oraz międzynarodowi goście, aby pod okiem najlepszych ekspertów i sześciotysięcznej publiczności rywalizować o miano najlepszych w swoim fachu.

Współpraca ze światem biznesu i nauki

Rok 2021 był czasem intensywnej współpracy z partnerami, bez których żadne z wymienionych wydarzeń nie mogłoby się odbyć. Dzięki zaangażowaniu ok. 30 partnerów branżowych działających w całym kraju było możliwe zarówno merytoryczne przygotowanie kadry, jak i przeprowadzenie zawodów SkillsPoland oraz poszczególnych etapów eliminacji.

Trwałe kontakty z biznesem uzupełniają nowe, nawiązywane ze światem nauki. To niezbędna podstawa podejmowania kolejnych ambitnych wyzwań, takich jak organizowanie zawodów EuroSkills 2023 w Polsce. Oficjalne porozumienia w tej sprawie zostały zawarte z przedstawicielami 13 uczelni oraz 4 partnerami biznesowymi. Taka forma współpracy naukowców z pracodawcami pomoże z czasem zbudować nowe mosty, aby przenieść zdobyte doświadczenia na grunt edukacji zawodowej.

Zdobywcy złotych medali w pierwszej edycji SkillsPoland

- florystyka: **Weronika Kwiatek**, Pracownia Florystyczna Iwona Kwiatek z Krapkovic;
- frezowanie CNC: **Tytus Sokołowski**, Zespół Szkół Licealnych i Technicznych nr 1 w Warszawie;
- fryzjerstwo: **Emilia Wilde**, Rzemieśnicza Branżowa Szkoła I Stopnia w Katowicach;
- instalacje elektryczne: **Tomasz Chlipała**, Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Jana Pawła II w Limanowej;
- instalacje sanitarne i grzewcze: **Michał Jelinski**, Zespół Szkół Budowlano-Drzewnych im. Bolesława Chrobrego w Poznaniu;
- meblarstwo: **Józef Pruszczyk**, Zespół Szkół Drzewnych i Leśniczych w Garbatce-Letnisku;
- mechanika pojazdów rolniczych i budowlanych: **Marek Wiącek**, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu;
- obsługa gości hotelowych: **Dawid Miotk**, Zespół Szkół Hotelarsko-Gastronomicznych w Gdyni;
- stolarstwo: **Radosław Kropaczewski**, Zespół Szkół Budowlano-Drzewnych im. Bolesława Chrobrego w Poznaniu.





A close-up photograph of a man with short dark hair and a mustache, wearing black-rimmed glasses. A magnifying glass is held over his right eye, which is looking towards the camera. He is holding a white pen in his right hand, positioned over a document. The document features a detailed black and white line drawing of a dragon's head and neck, with yellow highlights on its teeth and scales. The background is a light purple color with a faint, repeating pattern of the dragon's head. The overall image has a purple tint.

Działania upowszechniające

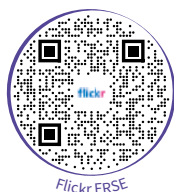


Europejska wędrówka po Polsce

Głównym celem działań promocyjnych w 2021 r. było informowanie o możliwościach, jakie stworzyły beneficjentom nowe perspektywy finansowe Erasmusa+ i Europejskiego Korpusu Solidarności. Przez cały rok Narodowa Agencja na różne sposoby starała się dotrzeć do beneficjentów, aby przedstawić im nowości w obu programach. Fundacja organizowała wydarzenia o zasięgu międzynarodowym, krajowym i regionalnym – w sumie 75 konferencji, seminariów i spotkań o charakterze promocyjno-informacyjnym, z których większość odbyła się online lub w formule mieszanej. Duży nacisk położono także na rozwój narzędzi elektronicznych i mediów społecznościowych, podtrzymywanie dyskusji o edukacji oraz promowanie dobrych praktyk w nauczaniu i uczeniu, będących rezultatami największej oferty programów edukacyjnych w Polsce.



Facebook FRSE



Flickr FRSE



Speaker FRSE



Instagram FRSE

Wydarzenia międzynarodowe

Pierwsze wydarzenia FRSE ruszyły wiosną, kiedy Komisja Europejska opublikowała podstawowe informacje o nowej perspektywie Erasmusa+ i Europejskiego Korpusu Solidarności. Maj upłynął na promowaniu programów i inicjatyw skierowanych do młodzieży oraz osób z nią pracujących. Okazją był Europejski Tydzień Młodzieży (24–30 maja, online), obchodzony w 31 krajach w ramach 825 imprez zorganizowanych od Islandii przez Azory aż po Turcję. Spory wkład w to wydarzenie wniosła Fundacja, organizując po raz pierwszy turniej e-gamingowy. Przez kilka dni świat gry „League of Legends”

przemierzyło 135 dwuosobowych drużyn, a ich rywalizację śledziło na żywo 195 tys. widzów. Przerwy w rozgrywkach były znakomitą okazją do wyemitowania spotów zachęcających do dbania o zdrowie psychiczne i fizyczne, unikania hejtu w sieci oraz przestrzegania zasad fair play w sporcie. Otwarta formuła spodobała się uczestnikom, dlatego e-gaming wrócił podczas V edycji ErasmusDays (14–16 października, online) – tym razem w formie wirtualnych zawodów szachowych z udziałem 276 zawodników i ze wsparciem 146 tys. kibiców.

Między 7 a 9 września 2021 r. o europejskich programach edukacyjnych mówiło

W świętowanie Europejskiego Tygodnia Młodzieży i ErasmusDays aktywnie włączyły się organizacje młodzieżowe oraz beneficjenci Erasmus+ z całej Polski. Przy wsparciu Fundacji zorganizowali łącznie

382

różnego rodzaju spotkania, warsztaty, wykłady, debaty oraz inne działania związane z obchodami

się podczas XXX Forum Ekonomicznego w Karpaczu – największej konferencji gospodarczej w Europie Centralnej. W jej ramach Fundacja zorganizowała dwie debaty na temat kompetencji liderów oraz transformacji cyfrowej w szkołach i w miejscach pracy. Dwa tygodnie później zespół promocji przeniósł się do Katowic, aby po raz pierwszy informować o ofercie FRSE uczestników Europejskiego Kongresu Gospodarczego (20–22 września). Także i tu goście wydarzenia przystuchiwali się dwóm debatom Narodowej Agencji, podczas których eksperci dyskutowali o automatyzacji procesów biznesowych czy nowych kompetencjach kluczowych.

Konferencje krajowe

W 2021 r. Ogólnopolski Dzień Informatyczny odbył się po raz ósmy, a po raz drugi w formule online (15 kwietnia). Wydarzenie obfitowało w sesje tematyczne prowadzone na żywo przez ekspertów Fundacji. Na potrzeby transmitowania równoległych spotkań powstała specjalna platforma streamingowa, a część

główną można było oglądać także na kanale YouTube oraz na facebookowym profilu Narodowej Agencji. Z tych możliwości skorzystało rekordowe 2278 osób.

Jesień to od lat okres aktywnej promocji działań fundacyjnych w ramach rozmaitych imprez, w tym największego wydarzenia edukacyjnego w Polsce – Kongresu Edukacji (30 września, online). Jego czwarta edycja odbyła się pod hasłem „Nowe perspektywy. Szersze horyzonty”. W programie nie zabrakło miejsca na debaty poświęcone tematom ważnym dla oświaty, podsumowanie osiągnięć międzynarodowych programów edukacyjnych w Polsce, prezentację wyników badań oraz możliwości, jakie pojawiły się w programach zarządzanych przez Narodową Agencję w nowej perspektywie finansowej. Uczestnicy sesji tematycznych poszerzyli wiedzę dotyczącą najważniejszych priorytetów Erasmus+: transformacji cyfrowej, aktywnego uczestnictwa w życiu demokratycznym, włączania społecznego i różnorodności oraz przeciwdziałania zmianom klimatycznym.

EDUKACJA OPARTA NA UNIWERSALNYCH WARTOŚCIACH SPORTU

dr Paweł Poszytek, prof. dr hab. Alojzy Z. Nowak, Marek Szkolnikowski





Twitter FRSE



Podcast Addict



LinkedIn FRSE



YouTube FRSE

Dużą popularnością cieszyły się także cztery sesje tematyczne poświęcone nauce języków obcych, zorganizowane w ramach Europejskiego Dnia Języków. Także i tym razem widzowie nie zawiedli – przygotowane debaty, prelekcje i wystąpienia obejrzały łącznie 2533 osoby.

Wrzesień tradycyjnie zakończył V Bieg Erasmusa (24 września). Obowiązujące od 2020 r. ograniczenia wymusiły zmianę formuły zawodów, co pozytywnie przełożyło się na frekwencję. Po raz drugi czteroosobowe sztafety biegiły w dowolnym, wybranym przez siebie miejscu, a przebytą trasę i uzyskany czas zapisywała erasmusowa aplikacja. Na metę dotarło niemal 2,5 tys. zawodników startujących w dwóch kategoriach czasowych, a przy okazji rywalizacji padł rekord Polski pod względem liczby osób, które wzięły udział w wirtualnym biegu w ciągu 24 godzin.

Spotkania regionalne

Ofertę Narodowej Agencji mogli poznać mieszkańcy wielu zakątków Polski dzięki

działalności regionalnych punktów informacyjnych FRSE. Sieć tworzy 20 organizacji współpracujących z Fundacją w ramach promowania programów edukacyjnych. Główne aktywności punktów polegały na prowadzeniu spotkań poświęconych wnioskowaniu o granty w Erasmusie+, nowym priorytetem programu, a także na zachęcaniu do udziału w innych inicjatywach edukacyjnych. Zainteresowani beneficjenci chętnie korzystali z konsultacji indywidualnych przy wypełnianiu wniosków o akredytację. Punkty udzieliły 6 tys. tego typu porad, a ich pracownicy zorganizowali łącznie 70 wydarzeń dla 4854 osób.

Od 2021 r. Fundacja rozwija nową sieć współpracy na polskich uczelniach. Pod nazwą Erasmus+ HUB kryje się pierwsze centrum projektów młodzieżowych otworzone na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim (21 grudnia). W niedalekiej przyszłości będą w nim organizowane spotkania informacyjne, prezentacje dobrych praktyk i rezultatów projektów



Kanał YouTube Narodowej Agencji odgrywał bardzo ważną rolę w okresie pandemicznym. W samym tylko 2021 r. pojawiło się na nim

106

nowych materiałów, a liczba subskrybentów przekroczyła

3 tys.

Wszystkie zasoby kanału obejrzano łącznie

355 668

razy, a czas ich wyświetlania przekroczył

19 516

godzin!

edukacyjnych – zwłaszcza tych skierowanych do młodzieży.

Aktywność w sieci

Sześć profili FRSE w mediach społecznościowych, trzy dotyczące samego Erasmusa+, specjalne konta do publikowania filmów, fotoreportaży i podcastów oraz dziesiątki innych promujących programy i inicjatywy zarządzane w FRSE. Codzienna obecność w sieci była w roku pandemicznym znakiem rozpoznawczym Narodowej Agencji oraz podstawowym sposobem komunikacji z beneficjentami. Każdy post na Facebooku zamieszczony przez zespół promocji dotarł do ok. 4 tys. osób, ale znacznie lepsze zasięgi notowały twitty, czytane średnio przez 35 tys. odbiorców.

Szczególną rolę odgrywał kanał YouTube, wykorzystywany do transmisji przebiegu głównych wydarzeń organizowanych przez Narodową Agencję. Wzorem ubiegłych lat na platformie były publikowane wideoporadniki dotyczące aktualnej oferty Erasmusa+. Pojawiły się także nowe cykle tematyczne: „Dobre pytanie” oraz „Erasmus+ fakty i mity”, przygotowane z myślą o potrzebach organizacji oraz indywidualnych uczestników programu. Pod koniec roku kanał wzbogacił się o 106 nowych materiałów, a liczba jego subskrybentów przekroczyła 3 tysiące.

Drogą elektroniczną docierały najważniejsze informacje przygotowywane w formie newsletterów. Beneficjenci co miesiąc byli informowani o wydarzeniach, konkursach, inicjatywach FRSE, a także o ważnych terminach i szczegółach dotyczących realizacji projektów. Dodatkowo 30 kampanii informacyjnych przeprowadzono na portalu Librus. W ten sposób o programach zarządzanych przez Fundację dowiadywali się nauczyciele

i dyrektorzy szkół, rodzice oraz uczniowie. Specjalnie przygotowane banery internetowe zostały wyświetlone 44 183 643 razy, co przełożyło się na 81 513 kliknięć.

Obecność w mediach

Działania komunikacyjne skupiły się na informowaniu o kluczowych wydarzeniach oraz na inicjowaniu razem z partnerami medialnymi debat merytorycznych promujących programy Fundacji. Zwiększanie zasięgu działań oraz docieranie do lokalnych społeczności i potencjalnych beneficjentów było łatwiejsze dzięki realizowaniu wydarzeń wspólnie z ogólnopolskimi i regionalnymi mediami. W 2021 r. za ich pośrednictwem udało się dotrzeć do ponad 8 mln odbiorców.

Największe kampanie medialne skupiły się na promowaniu IV Kongresu Edukacji, Forum Ekonomicznego, Biegu Erasmusa+, a także na upowszechnianiu rezultatów projektów w ramach konkursów EDUinspiration. Eksperti Narodowej Agencji cyklicznie brali udział w audycjach radiowych, programach telewizyjnych i serwisach informacyjnych o ogólnopolskim zasięgu. Dużą popularnością cieszyło się siedem zdalnie przeprowadzonych debat merytorycznych, które łącznie obejrzało 177 407 widzów. W ciągu roku informacje o Fundacji oraz o zarządzanych przez nią programach pojawiły się w niemal 94 tys. materiałach prasowych, telewizyjnych, radiowych, które dotarły do odbiorców 483 724 965 razy.

Upowszechnianie rezultatów projektów

W ramach strategii upowszechniania Narodowa Agencja skupiła się na pozyskiwaniu nowych beneficjentów oraz wspieraniu organizacji uczestniczących



w programach. To z myślą o nich zostały zorganizowane kolejne edycje konkursów EDUinspiracje, Selfie+ oraz European Language Label, a także największe wydarzenia FRSE: Ogólnopolski Dzień Informatyczny i IV Kongres Edukacji.

Staty program upowszechniania wzbogaciły webinarium z cyklu „Działam – upowszechniam – inspiruję”, poświęconemu skutecznemu promowaniu projektów oraz tworzeniu materiałów promujących inicjatywy edukacyjne. Uczestnicy poznali sposoby zwiększania widoczności projektów za pomocą narzędzi elektronicznych, dowiedzieli się, jak skutecznie nawiązywać współpracę z mediami regionalnymi, poznali także zasady korzystania z praw autorskich. Szkolenia poprowadzili

wybitni specjaliści w dziedzinach marketingu i komunikacji. Z ich wiedzy skorzystało 2157 osób, a ponad tysiąc uczestników rozwiązało test i otrzymało certyfikat ukończenia kursu.

Pod koniec roku Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji zorganizowała także konferencję „Na ważny temat” (7 grudnia, online). W jej trakcie czołowe postacie polskiej edukacji i branży medialnej odpowiadały na pytanie, jak promować projekty edukacyjne, aby zostały zauważone przez media i opinię publiczną. Do końca 2021 r. wydarzenie zostało wyświetlone na platformie YouTube 974 razy. Umiejętności przekazane podczas konferencji i webinarium wspomogą beneficjentów w skutecznej realizacji projektów w latach 2021–2027.



18

newsletterów,

173 *mailingi*

informacyjno-promocyjne

– ponad 13,5 tys.

*subskrybentów odebrało
od Fundacji łącznie*

1 472 874

*wiadomości przesłanych
wszelkimi możliwymi
kanałami*





Sukces mierzony jedną miarą



Rok 2021 dostarczył wielu nowych danych o beneficjentach programów edukacyjnych. Zakończenie pierwszej perspektywy Erasmusa+ umożliwiło dokonywanie zbiorczych podsumowań, a początek nowej – naznaczony pandemicznymi ograniczeniami – stworzył szansę na wnikliwe przyjrzenie się sposobom realizacji projektów mimo trudności. Ten temat był często podejmowany w pracach analitycznych przedstawiających różne aspekty programu. Przez cały rok Fundacja zaangażowała się w realizację 10 projektów badawczych. Większość miała charakter międzynarodowy i dotyczyła młodych osób korzystających z programów edukacyjnych. Badano również ocenę wpływu poszczególnych programów na indywidualnych uczestników oraz na instytucje korzystające z dofinansowania. Nowo zainicjowana współpraca z krajowymi ośrodkami badawczymi zaowocowała autorskimi przedsięwzięciami.

Analizy i badania to część działalności Narodowej Agencji, służąca zarówno realizacji wytycznych Komisji Europejskiej dotyczących popularyzowania podejścia opartego na dowodach w polityce edukacyjnej, jak i wspieraniu działań informacyjno-promocyjnych w ramach wdrażania europejskich programów edukacyjnych w Polsce. Każdego roku Fundacja bada wybrane tematy pięciu obszarów edukacji wspieranych ze środków europejskich programów.

Studiowanie w czasie ograniczeń

W sektorze Szkolnictwo wyższe były prowadzone badania trackingowe oraz

panelowe, zainicjowane kilka lat wcześniej. Mają one na celu monitorowanie edukacyjnych i zawodowych losów absolwentów Erasmusa+, którzy podczas studiów skorzystali z możliwości wyjazdu, aby uczyć się lub pracować za granicą. Informacje zbierane etapami pozwalają ocenić, jaką rolę odgrywa udział w programie na początku kariery zawodowej. W ramach trackingu regularnie badane są osoby, które w roku poprzedzającym wyjechały na studia lub staż, a uzyskane wyniki są analizowane podczas badania panelowego. W 2021 r. ukazały się pierwsze rezultaty dotyczące absolwentów mobilności.

"

Nauczyciele obawiają się, że podczas wyjazdu zagranicznego nie będą potrafili płynnie się komunikować. Warto więc położyć większy nacisk na rozwój kompetencji językowych pracowników dydaktycznych, np. w ramach kursów lub dodatkowych zajęć. Tego rodzaju działania można uwzględnić także w projektach, np. planując przygotowanie językowe przed wyjazdem

Na podstawie: Pachocki, M. (2021). Współpraca międzynarodowa a jakość i organizacja pracy szkół. Warszawa: Wydawnictwo FRSE.

Biuro Analityczno-Badawcze podjęło się również oceny wpływu pandemii na przebieg programów edukacyjnych. Przedmiotem analiz były m.in. rodzaje wsparcia oferowanego zagranicznym studentom przebywającym na wymianie w ramach Erasmus+. Wywiady przeprowadzone na uczelniach umożliwiły

zidentyfikowanie dobrych praktyk w działaniach szkół wyższych w zakresie opieki nad studentami z zagranicy. Doświadczenia studiowania podczas pandemii omawia publikacja „Erasmus+ during the Covid-19 pandemic. The experiences of Erasmus students in Poland”. Zaprezentowane w niej badanie opierało się

na wywiadach przeprowadzonych z kadrami uczelni oraz wywiady grupowe ze studentami przebywającymi na wymianie w roku akademickim objętym pandemicznymi obostrzeniami.

Dużo uwagi poświęcono międzynarodowym konsorcjom zawiązywanym przez uczelnie w całej Europie w celu realizowania projektów Erasmus+. W 2020 r. przeprowadzono badanie partnerstw strategicznych, a rok później ukończono prace nad polsko- i anglojęzyczną wersją raportu na ten temat. Pod koniec 2021 r. zostało także zainicjowane badanie polskich uczelni wchodzących w skład sieci uniwersytetów europejskich. Główne prace zostały zaplanowane na rok 2022 i będą prowadzone we współpracy z zespołem badawczym z Instytutu Socjologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.





Większe zaangażowanie w projekty innych pracowników szkoły przynosi konkretne korzyści. Z jednej strony pozwala odciążyć zespoły dydaktyczne od administrowania, a z drugiej zwiększa elastyczność, a także potencjał operacyjny szkoły

Na podstawie: Pachocki, M. (2021). Współpraca międzynarodowa a jakość i organizacja pracy szkół. Warszawa: Wydawnictwo FRSE.

Młodzi pod lupą

Intensywnie przebiegała międzynarodowa współpraca z partnerami sieci badawczej RAY (Research-based analysis and monitoring of Erasmus+ Youth). W celu oceny różnych aspektów zaangażowania młodzieży w programy edukacyjne zespoły badawcze z kilkudziesięciu krajów prowadziły wspólne inicjatywy. W 2021 r. opracowały międzynarodowe dane zebrane rok wcześniej oraz uaktualniły kwestionariusze dwóch największych

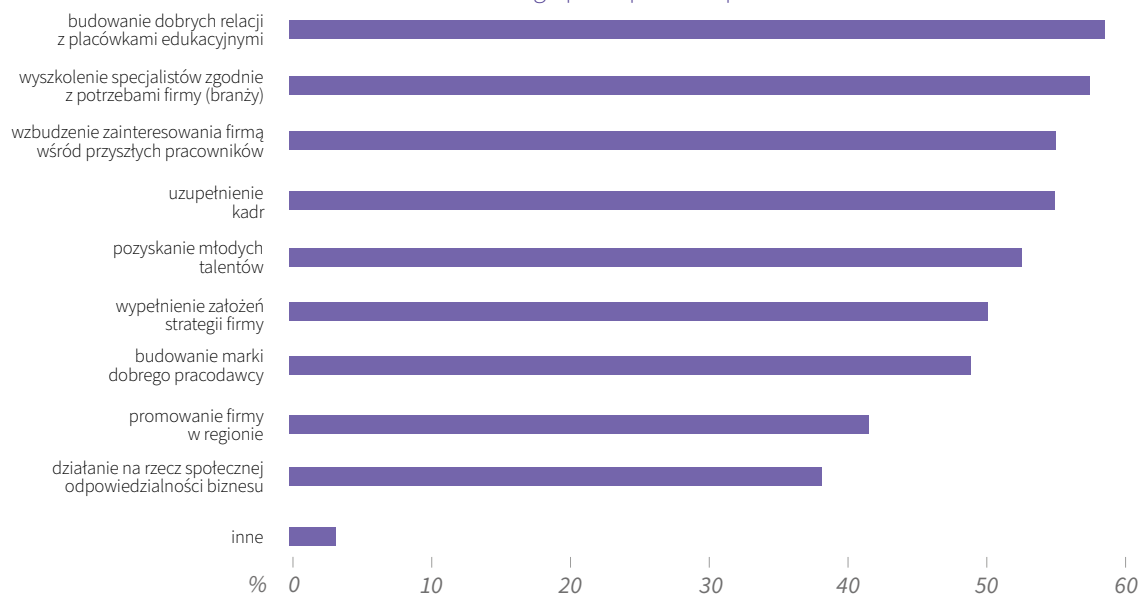
projektów RAY: „Badania efektów uczenia się w sektorze Erasmus+ Młodzież” oraz „Badania efektów uczenia się w programie Europejski Korpus Solidarności”. Oba przedsięwzięcia mierzą efekty projektów edukacyjnych oraz ich wpływ na uczestników i koordynatorów projektów. W ramach pierwszego badania zespół FRSE opracował krajowe wyniki dotyczące pracowników młodzieżowych, które następnie zostały przedstawione w publikacji „Koordynatorzy w działaniu.

Raport z badania dotyczącego osób pracujących z młodzieżą w ramach programu Erasmus+”.

W ramach sieci RAY pierwsze analizy programu EKS przeprowadzono w 2020 r., a działania FRSE w 2021 r. skupiły się na zmodyfikowaniu kwestionariusza, który zostanie wykorzystany w kolejnych falach badania w latach 2022 i 2024.

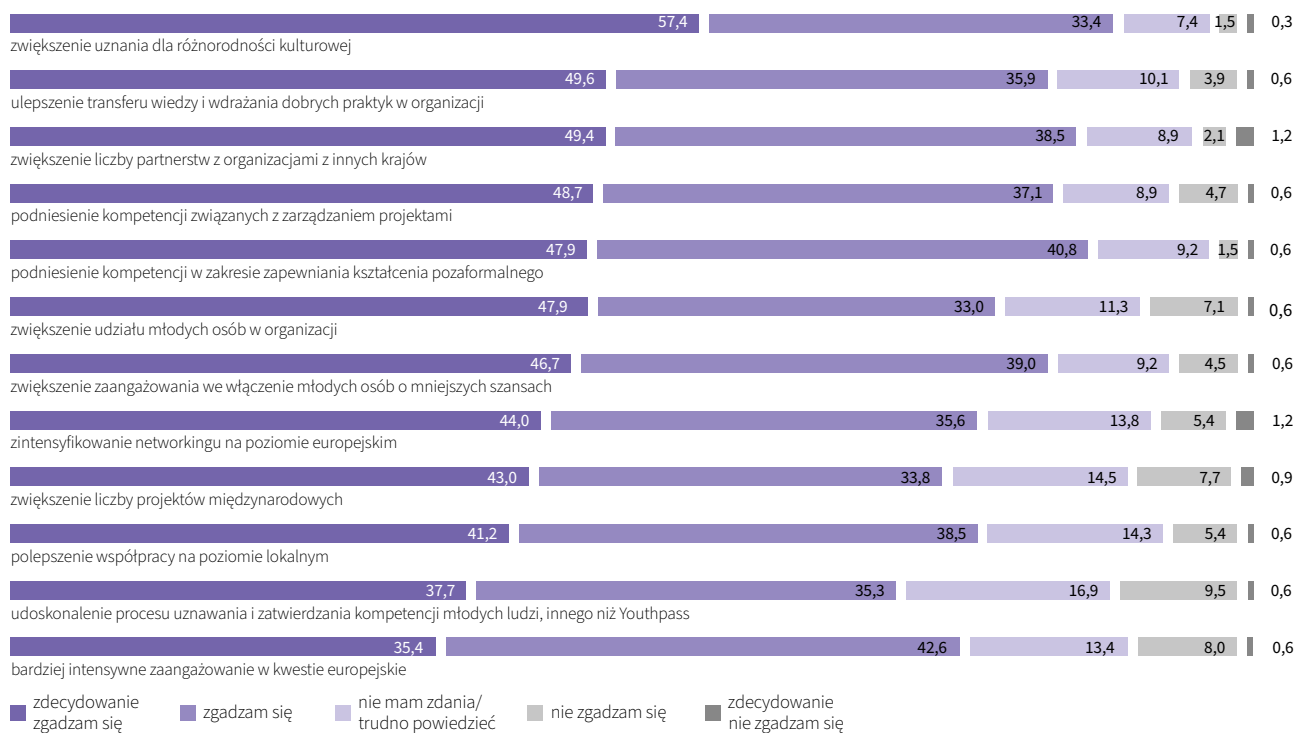
Pracownicy Fundacji przeprowadzili również „Badanie zaangażowania społecznych bytów wolontariuszy Europejskiego Korpusu Solidarności”. Zostali nim objęci byli polscy uczestnicy projektów wolontariatu zagranicznego w ramach jednego z zakończonych już unijnych programów: Wolontariatu Erasmus+ lub Wolontariatu Europejskiego, a jego celem było sprawdzenie, czy po zakończonym projekcie angażują się oni w podobne działania społeczne po w Polsce.

Wykres 14. Powody podejmowania współpracy z placówkami kształcenia zawodowego przez polskich pracodawców



N = 71, dane w %. Respondent mógł zaznaczyć kilka odpowiedzi. Źródło: Pachocki, M. i Smolak, A. (2021). Współpraca przedsiębiorców z sektorem edukacji. Raport z badań (s. 39). Warszawa: Wydawnictwo FRSE.

Wykres 15. Ocena wpływu projektu na podmiot realizujący na podstawie odpowiedzi koordynatorów projektów realizowanych w sektorze Młodzież Erasmus+ w latach 2019–2020



N = 384, dane w %. Źródło: Jeżowski, M. (2021). Koordynatorzy w działaniu. Raport z badania dotyczącego osób pracujących z młodzieżą w ramach programu Erasmus+ (s. 52). Warszawa: Wydawnictwo FRSE.

Wyniki dostępne dla każdego

Rezultaty zakończonych projektów badawczych zostały przedstawione podczas międzynarodowego seminarium „Evidence-based approach in Erasmus+ and European Solidarity Corps research in the time of a pandemic” (27 października, online). Skupiło się ono na pomiarze efektów inicjatyw realizowanych w dwóch największych europejskich programach edukacyjnych. Wydarzenie organizowane od pięciu lat przez FRSE tym razem zgromadziło 120 przedstawicieli narodowych agencji oraz współpracujących z nimi badaczy zajmujących się ewaluacją efektów programu Erasmus+. W gronie specjalistów seminarium zyskało renomę

i jest uznawane za potrzebne. Podczas sesji tematycznych omawiano zagadnienia związane z badaniami prowadzonymi we wszystkich pięciu sektorach Erasmus+ oraz dyskutowano o wpływie pandemii na mobilność beneficjentów, co stworzyło idealną okazję do wymiany doświadczeń metodologicznych oraz planowania następnych wspólnych przedsięwzięć badawczych.

Efekty przeprowadzonych badań i analiz zawarto w publikacjach Narodowej Agencji. W 2021 r. powstał raport „Współpraca międzynarodowa a jakość i organizacja pracy szkół”, który przedstawia opinie dyrektorów szkół na temat realizacji projektów transnarodowych. Dane pochodzą

z 24 wywiadów pogłębionych przeprowadzonych w polskich szkołach podstawowych i średnich, które aktywnie korzystają z oferty europejskich programów edukacyjnych. Wyniki badań w obszarze kształcenia zawodowego i rynku pracy zostały podsumowane w raporcie „Współpraca przedsiębiorców z sektorem edukacji”. Badania pokazały, że współpraca dotyczy przede wszystkim placówek kształcenia zawodowego. Przedstawione wyniki umożliwiają określenie skali oraz charakteru współdziałania polskich przedsiębiorstw ze szkołami zawodowymi. Pokazują także możliwe ścieżki budowania synergicznych relacji między rynkiem pracy a szkołą i jej otoczeniem.



Mediateka 2021



Czytelnia FRSE

Wydawnictwo FRSE regularnie wydaje publikacje edukacyjne, a od niedawna rozwija także strony internetowe programów oraz inicjatyw zarządzanych przez Fundację. Rok 2021 był dla całego zespołu wyjątkowy i bardzo pracowity. To wtedy przygotowano rekordową liczbę niemal 50 książek i wydań czasopism edukacyjnych: drukowanych lub elektronicznych, ale zawsze udostępnianych bezpłatnie. Nowy wygląd i nowe funkcjonalności otrzymało siedem stron internetowych, w tym te najczęściej odwiedzane przez beneficjentów Erasmus+ oraz Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji.



Strona internetowa „Europa dla Aktywnych”

Program Erasmus+

Oblicza Erasmusa+. Podsumowanie programu 2014–2020 / The Faces of Erasmus+. Programme summary 2014–2020

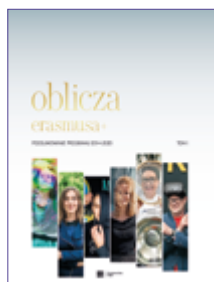
Dwutomowy album podsumowujący pierwsze siedmioletnie Erasmus+ oraz innych edukacyjnych programów i inicjatyw koordynowanych w Narodowej Agencji. Bohaterami pierwszej części są beneficjenci, którzy w latach 2014–2020 realizowali projekty w całej Polsce. Część druga za pomocą liczb opowiada o efektach, jakie udało się osiągnąć w tym czasie. Oba tomy są dostępne w wersji polskiej i angielskiej.



Strona internetowa „Języki Obce w Szkole”



Facebook „Języki Obce w Szkole”





Evidence-based approach in Erasmus+. Warsaw seminar 2020

Opracowanie wyników badań zaprezentowanych podczas międzynarodowego seminarium badawczego, organizowanego każdego roku w Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji. Autorzy – 20 badaczy pochodzących od Brazylii aż po Gruzję – przyjrzeni się zmianom, jakie zaszły pod wpływem projektów edukacyjnych realizowanych w ostatnich latach. W publikacji przedstawili wyniki badań nad mobilnością zagraniczną, wpływem praktyk na karierę zawodową i kierunkami rozwoju instytucji korzystających ze wsparcia w czasach pandemii.



Erasmus+ i Europejski Korpus Solidarności dla początkujących

Nowa perspektywa programów edukacyjnych, wdrażana w latach 2021–2027, przyniosła kilka zmian w strukturze oferty, które sprawią, że aplikowanie o środki stanie się łatwiejsze, a przy tym umożliwią osiągnięcie celów związanych ze zrównoważonym rozwojem europejskich społeczeństw. Ta publikacja omawia Erasmusa+ i Europejski Korpus Solidarności wieloaspektowo, przekrojowo i syntetycznie. Pokazuje, że składanie wniosków lub rozliczanie projektów wcale nie jest skomplikowane. Szanse na otrzymanie grantu są spore, a bogata i różnorodna oferta obu programów jest dostosowana do możliwości zarówno doświadczonych organizacji, jak i tych, które o unijne fundusze ubiegają się po raz pierwszy.

Europejski Korpus Solidarności



Razem możemy więcej.

Portrety wolontariuszy Europejskiego Korpusu Solidarności

Ta broszura pozwala spojrzeć na świat z innej perspektywy. Bohaterowie tej publikacji – wolontariusze i wolontariuszki – różnią się pod wieloma względami: mają odmienne charaktery, zwyczaje, zupełnie inne doświadczenia życiowe oraz motywy działania. Łączy ich jednak chęć pomagania oraz głód nowych przeżyć, który pozwala zaspokajać jeden z czołowych programów edukacyjnych w Europie.



Solidarni w praktyce. Działania lokalne w Europejskim Korpusie Solidarności

Projekty Europejskiego Korpusu Solidarności to różnorodne tematycznie inicjatywy, ukierunkowane m.in. na działania społeczne, ekologiczne, cyfrowe. Dzięki nim młodzi ludzie mogą wykorzystać swoją energię i umiejętności w pracy na rzecz innych. Osoby zainteresowane znajdą w tej publikacji wszelkie informacje – także praktyczne – które pozwolą im realizować projekty solidarności EKS, a tym samym przyczynić się do wprowadzania realnych zmian w najbliższym otoczeniu.

Inicjatywy wspierające



Quality and evaluation in eTwinning projects / Jakość i ewaluacja w projektach programu eTwinning

Poradnik dla nauczycieli stawiających pierwsze kroki w eTwinningu. Zawiera cenne wskazówki, które pomagają planować wysokiej jakości projekty o krajowym i międzynarodowym zasięgu. Czytelniczki i czytelnicy dowiedzą się, na co warto zwracać uwagę podczas planowania lub prowadzenia projektu, jak wyznaczać cele i mierzyć ich efekty. Na stronie Czytelni FRSE dostępne jest także polskojęzyczne wydanie tej publikacji.



Vocational Education and Training with eTwinning. Analyses and inspiration from Polish schools

Program eTwinning słynie z tego, że skutecznie wspiera szkoły podstawowe i średnie w organizowaniu pracy z uczniami i doskonaleniu zawodowym nauczycieli. Ta publikacja dostarcza dowodów na to, że doskonale sprawdza się także na etapie początkowego kształcenia zawodowego – kluczowego w procesie nabywania umiejętności i kompetencji potrzebnych na rynku pracy. Książka skierowana do osób, które poszukują inspiracji do nawiązywania współpracy ze szkołami zawodowymi w ramach eTwinning.



Edukacyjne drogowskazy. Wybór tekstów opublikowanych na platformie EPALE

Dobre praktyki, sprawdzona wiedza i nieprzeciętne rozwiązania, o których codziennie można przeczytać na EPALE. Teksty, wybrane spośród artykułów zamieszczonych na platformie w 2021 r., podejmują wątki związane z warsztatem trenera, rozwojem osobistym i zawodowym, edukacją włączającą, kompetencjami cyfrowymi oraz zaangażowaniem w edukację. Zasoby platformy to swoiste drogowskazy dla każdego, kto zajmuje się edukacją osób dorosłych.



Eurydice



Międzynarodowe przykłady dobrych praktyk w dziedzinie współpracy szkół i uczelni z biznesem

Temat tego raportu od wielu lat pojawia się w dyskusjach nad możliwymi kierunkami rozwoju edukacji. Zebrane przykłady udanej współpracy na różnych poziomach kształcenia w Europie, Stanach Zjednoczonych, Australii, Kanadzie i Chinach dowodzą, że placówki edukacyjne i przedsiębiorstwa mogą wspólnie osiągać rezultaty korzystne dla obu stron. Doświadczenia zagraniczne inspirują do podejmowania podobnych inicjatyw na polskim gruncie.



Tablica wyników mobilności studentów. Uwarunkowania studiowania za granicą 2018/19

Raport informuje o postępie, jaki odnotowano w poszczególnych krajach dzięki umożliwieniu młodzieży korzystania z wyjazdów na studia zagraniczne. Doświadczenie mobilności służy indywidualnemu rozwojowi studentów – w sferze zarówno społecznej, jak i akademickiej – a na początku kariery zawodowej stanowi czynnik ułatwiający znalezienie ciekawej pracy. Dane zebrane w publikacji pochodzą z 38 państw uczestniczących w sieci Eurydice.



Zapewnianie równych szans w edukacji szkolnej w Europie. Struktury, polityka i osiągnięcia uczniów

Tłumaczenie najobszerniejszej publikacji Eurydice wydanej w 2021 r. przedstawia analizę 42 systemów edukacji, przeprowadzoną pod kątem zapewniania równych szans uczniom kształcącym się w szkołach podstawowych i średnich w Europie. Autorzy raportu próbują ustalić, które cechy systemu oraz jakie rodzaje strategii edukacyjnych można powiązać z wysokimi wynikami uczniów w międzynarodowych badaniach umiejętności PISA, PIRLS i TIMSS. Pod lupą znalazły się m.in. związki pomiędzy zasadami rekrutacji do szkół a wynikami uzyskanymi przez uczniów. To lektura obowiązkowa dla każdego, kto zajmuje się międzynarodowymi politykami edukacyjnymi.



Teachers in Europe. Careers, development and well-being

Raport poświęcony wybranym aspektom zawodu nauczyciela pokazuje, w jaki sposób krajowe polityki i regulacje prawne mogą wspierać dydaktyków w wykonywaniu codziennych obowiązków. Przedstawia informacje na temat takich aspektów funkcjonowania kadry, jak: kształcenie nauczycieli, doskonalenie zawodowe, warunki pracy, przebieg kariery, ocena pracy nauczyciela, udział w służbowych wyjazdach zagranicznych czy ogólne samopoczucie. Dane zebrane przez sieć Eurydice pochodzą z 38 krajów Europy.



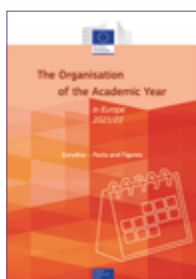
Structural indicators for monitoring education and training systems in Europe – 2021

Monitorowanie sektora edukacji i szkoleń bez cyklicznie uaktualnianych wskaźników strukturalnych byłoby niezwykle utrudnione. W publikacji przeanalizowano ponad 20 tego rodzaju wskaźników wykorzystywanych w 35 krajach do mapowania wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, osiągnięć w zakresie umiejętności podstawowych, przedwczesnego kończenia nauki oraz szkolnictwa wyższego. Dodatkowo opracowanie zawiera przegląd najważniejszych reform przeprowadzonych od początku roku szkolnego/akademickiego 2014/2015 w wymienionych obszarach.



Adult education and training in Europe: building inclusive pathways to skills and qualifications

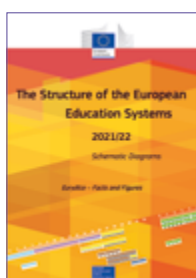
Opracowanie poświęcone uczeniu się przez całe życie, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb edukacyjnych osób dorosłych o niskim poziomie umiejętności i kwalifikacji. Na 224 stronach zostały omówione kluczowe programy edukacji osób dorosłych w poszczególnych krajach, przedstawione wskaźniki umożliwiające śledzenie zachodzących zmian oraz przeanalizowane krajowe rozwiązania w zakresie polityk w tym obszarze – także dotyczące zasad finansowania, tworzenia elastycznych ścieżek kształcenia czy uznawania uczenia się pozaformalnego i nieformalnego. Informacje ujęte w raporcie dotyczą 42 systemów edukacji funkcjonujących w 37 krajach. Uzupełniają je dane jakościowe i ilościowe dostarczone m.in. przez Cedefop, OECD i Eurostat.



The organisation of school time in Europe. Primary and general secondary education – 2021/22 oraz

The organisation of the academic year in Europe – 2021/22

W których krajach rok akademicki zaczyna się najwcześniej? Gdzie uczniowie uczą się najdłużej? Czy w każdym kraju rok szkolny trwa tyle samo w szkołach podstawowych i średnich? Odpowiedzi na te pytania warto poszukać w opracowaniach dotyczących organizacji roku szkolnego oraz roku akademickiego 2021/2022. Informują one o datach rozpoczęcia i zakończenia nauki, terminach przerw świątecznych i czasie trwania semestrów lub trymestrów, sesji egzaminacyjnych oraz przerw w zajęciach dydaktycznych w 37 krajach. Mimo pewnych różnic między tymi państwami istnieje wiele podobieństw w strukturze kalendarzy szkolnych i akademickich, o czym warto się przekonać, przeglądając obie pozycje.



The structure of the European education systems 2021/2022: schematic diagrams

Najnowsze wydanie diagramów europejskich systemów edukacji pozwala prześledzić, jak na kontynencie zostały organizowane cykle kształcenia w roku szkolnym i akademickim 2021/2022. Przegląd wykresów ułatwia analizowanie podobieństw i różnic na poszczególnych etapach nauki od wychowania przedszkolnego po szkolnictwo wyższe. Czytelnik może też sprawdzić różnice w ścieżkach kształcenia na poziomie szkoły średniej i w szkolnictwie wyższym w Unii Europejskiej oraz w 10 innych krajach europejskich.



Teachers' and school heads' salaries and allowances in Europe 2019/20

Wynagrodzenie nauczycieli i ich perspektywy zawodowe są nieodłącznym elementem polityki mającej na celu przyciągnięcie najlepiej wykwalifikowanych absolwentów oraz utrzymanie najlepszych nauczycieli w zawodzie. Raport przedstawia strukturę i różnice w zarobkach nauczycieli w krajach uczestniczących w programie Erasmus+. Porównano dane krajowe na temat zarobków kadry dydaktycznej szkół oraz wypłacanych im dodatków do wynagrodzenia. Analizowano również różnice w wynagrodzeniach osób zatrudnionych na poszczególnych poziomach kształcenia, zazwyczaj związane z różnymi wymogami dotyczącymi kwalifikacji nauczycielskich. Wyniki pochodzące z 37 krajów zostały opracowane wspólnie przez OECD i sieć Eurydice.



Recommended annual instruction time in full-time compulsory education in Europe 2020/21

Z najnowszej edycji cyklicznie wydawanej publikacji Eurydice można dowiedzieć się m.in., ile godzin w różnych krajach przeznaczano na nauczanie poszczególnych przedmiotów w roku szkolnym 2020/2021. Szczególną uwagę poświęcono językowi ojczystemu, matematyce, naukom ścisłym i przyrodniczym oraz językom obcym z uwagi na fakt, że te przedmioty są obecne w programach nauczania wszystkich szkół w Europie. Opracowanie zawiera część porównawczą, a dane są prezentowane w podziale na przedmioty lub kraje (37 krajów, 39 systemów edukacji).

Seria tematyczna FRSE



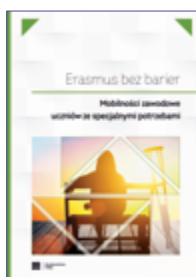
Nowa jakość kształcenia. Uniwersytety europejskie w Polsce

Uniwersytety europejskie to nowa inicjatywa Komisji Europejskiej, realizowana w ramach programu Erasmus+. W publikacji przedstawiono 11 pilotażowych projektów wdrażanych z udziałem polskich uczelni, dofinansowanych w latach 2019–2020. Osoby bezpośrednio zaangażowane w tworzenie konsorcjów opowiedziały, jak ten proces przebiega oraz jakie wyzwania i nadzieje są z nim związane. W każdej historii można znaleźć odpowiedź, co należy zrobić, aby zawiązać i utrzymać konsorcjum uczelni, na jakich tematach warto się skupić oraz jak przygotować zwycięski projekt.



Standardy jakości Erasmusa w praktyce. Edukacja szkolna

Poradnik przygotowany z myślą o beneficjentach Erasmusa+ realizujących projekty w sektorze Edukacja szkolna w nowej perspektywie finansowej. Zebrano w nim analizy, interpretacje i porady w zakresie prowadzenia inicjatyw edukacyjnych. Wszystkie te wskazówki pozwolą zapewnić działaniom realizowanym w ramach programu zgodność z tzw. standardami jakości Erasmusa+, czyli priorytetami uznanymi przez Komisję Europejską za najważniejsze wyzwania stojące przed edukacją w latach 2021–2027.



Erasmus bez barier. Mobilności zawodowe uczniów ze specjalnymi potrzebami

Publikacja została opracowana na podstawie doświadczeń beneficjentów programu Erasmus+ w sektorze Kształcenie i szkolenia zawodowe. W realizowanych przez nich projektach wzięły udział grupy mieszane (osoby z niepełnosprawnościami i pełnosprawne) lub złożone wyłącznie z uczniów ze specjalnymi potrzebami. Publikacja zawiera praktyczne wskazówki ułatwiające wdrożenie strategii na rzecz włączenia i różnorodności, a tym samym pokonywanie barier utrudniających udział osób z dysfunkcjami w zagranicznych szkoleniach i praktykach zawodowych.



Współpraca szkół branżowych z pracodawcami. Perspektywa beneficjentów programu Erasmus+

Publikacja na temat współpracy placówek kształcenia zawodowego w Polsce z polskimi pracodawcami. Przedstawia przykłady szkół branżowych oraz ochotniczych hufców pracy, które mają doświadczenie w organizowaniu praktyk dla swoich podopiecznych i które organizowały staże zawodowe również z programem Erasmus+. Zagraniczne mobilności bardzo często poprawiają relacje z lokalnymi firmami, wpływają także na doświadczenie i kompetencje pracowników placówek edukacyjnych. Oba aspekty dopełniają się i pozwalają stworzyć optymalne warunki rozwoju dla młodych ludzi, którzy wiążą swoją przyszłość z wybranymi zawodami.



Youth policy in Eastern Partnership countries and the Russian Federation

W 2018 r. Narodowa Agencja wydała pierwsze wydanie publikacji na temat polityki młodzieżowej w krajach Partnerstwa Wschodniego i Rosji. Trzy lata później, w przededniu nowej perspektywy finansowej oraz zmienionej oferty programów Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności dla młodzieży, powstała jej uaktualniona i rozszerzona edycja. Autorzy przyglądają się najnowszym zmianom w politykach młodzieżowych wschodnich sąsiadów Unii Europejskiej. Omawiają wyzwania, przed jakimi stoją młodzi ludzie i organizacje młodzieżowe działające w tym regionie, a dodatkowo prezentują wybrane zagraniczne mechanizmy wsparcia polityki młodzieżowej.



Raporty z badań FRSE



Erasmus+ during the COVID-19 pandemic.

The experiences of Erasmus students in Poland

Pod patronatem Erasmus+ w latach poprzedzających pandemię ok. 250 tys. studentów rocznie spędzało semestr lub dwa na zagranicznej uczelni. Publikacja podsumowuje przebieg roku akademickiego 2020/2021, w którym COVID-19 pokrzyżował plany studentów i instytucji korzystających z oferty programu. Drobiazgowo zostały w niej przeanalizowane doświadczenia osób, które mimo ograniczeń zdecydowały się na studiowanie w Polsce, oraz nauczycieli akademickich, którzy opowiedzieli, jak w praktyce przebiegało kształcenie w czasie pandemii. Czy zdalny Erasmus+ był satysfakcjonujący? Jakie metody dydaktyczne sprawdziły się w wirtualnych wymianach? Jak można usprawnić międzykulturowe kształcenie na odległość? Odpowiedzi na te pytania dostarczy lekтура raportu.



Studenci zagraniczni w Polsce. Raport z badania sytuacji studentów z zagranicy przebywających w Polsce w czasie pandemii COVID-19

Publikacja podsumowuje rezultaty badania przeprowadzonego w Narodowej Agencji w czasie pandemii COVID-19. Analizowano obszary i sposoby wspierania przez uczelnie studentów przyjeżdżających do Polski w ramach programu Erasmus+. Przedstawionym wynikom towarzyszą opisy dobrych praktyk stosowanych przez przyjmujące szkoły wyższe, m.in. w zakresie komunikacji i przepływu informacji czy kształcenia studentów. Upowszechnianie tych działań może przyczynić się do wypracowania wysokich standardów wspierania studentów z zagranicy także po zakończeniu pandemii.



Strategic partnerships in Higher education. Research report on Erasmus+ strategic partnerships in Poland /

Partnerstwa strategiczne w szkolnictwie wyższym. Raport z badania projektów partnerstw strategicznych realizowanych w ramach programu Erasmus+ w Polsce

W perspektywie finansowej 2014–2020 sektorze Szkolnictwo wyższe Erasmus+ najczęstszymi beneficjentami partnerstw strategicznych były uczelnie. Dzięki tego rodzaju projektom unowocześniły one swoje metody kształcenia, poprawiły ich jakość, włączyły się w inicjatywy międzynarodowe, a przy tym lepiej dostosowały się do potrzeb społeczeństwa i gospodarki. Raport podejmuje tematy związane z doбором partnerów do projektów, analizą i przebiegiem prowadzonych działań pod kątem ich użyteczności i trwałości rezultatów oraz oceną samych partnerstw przez władze uczelni w nich uczestniczących. Polskie wydanie zostało opublikowane w 2020 r. Z Czytelni FRSE można bezpłatnie pobrać obie wersje językowe.



Współpraca międzynarodowa a jakość i organizacja pracy szkół.

Raport z badania kadry kierowniczej polskich placówek edukacyjnych

W książce przedstawiono opinie dyrektorów szkół podstawowych i średnich na temat realizacji projektów międzynarodowych, zebrane w ramach 24 wywiadów pogłębionych przeprowadzonych w placówkach aktywnie korzystających z oferty europejskich programów edukacyjnych. Szczegółowo zostały w niej omówione aspekty związane z rolą dyrektora w projektach czy wpływem działań międzynarodowych na organizację pracy szkoły, jej otoczenie społeczne i instytucjonalne oraz na jakość nauczania. Przykłady rozwiązań zastosowanych w badanych szkołach mogą stać się inspiracją dla osób zarządzających placówkami edukacyjnymi, które podejmuje współpracę z partnerami z innych krajów.



Nauczyciele w sieci. Raport z badania użytkowników platformy eTwinning / Networked teachers. Research report on eTwinning platform users

Platforma eTwinning doczekała się pierwszego badania użytkowników! Zostało ono przeprowadzone w FRSE podczas pandemii COVID-19 – tuż po zakończeniu roku szkolnego 2019/2020. W publikacji obok wyników badania znalazły się wypowiedzi nauczycieli – ambasadorów programu eTwinning, którzy opowiedzieli, jak poradzili sobie ze zdalnym nauczaniem w tym trudnym okresie oraz jak realizowanie projektów eTwinning w formie zdalnej wpłynęło na ich kompetencje cyfrowe i znajomość narzędzi online. Polską i angielską wersję raportu można pobrać z Czytelni FRSE oraz ze strony etwinning.pl – oficjalnej strony programu.



Współpraca przedsiębiorców z sektorem edukacji. Raport z badań

Publikacja podsumowuje wyniki dwóch badań zrealizowanych na zlecenie FRSE, dotyczących współpracy polskich przedsiębiorstw z sektorem edukacji, szczególnie z placówkami kształcenia zawodowego. Pierwsze miało charakter ilościowy i dotyczyło określenia poziomu oraz form współpracy polskich firm z instytucjami edukacyjnymi. Drugie badanie było jakościową analizą wspólnych działań pracodawców ze szkołami branżowymi i technicznymi. Zebrane przykłady pokazują, że praktyczne kształcenie umiejętności młodych osób wchodzących na rynek pracy odgrywa kluczową rolę na początku kariery zawodowej. Podczas planowania przebiegu tego rodzaju partnerstw warto sięgnąć po sprawdzone rekomendacje przedstawione w tym raporcie.



Koordynatorzy w działaniu. Raport z badania dotyczącego osób pracujących z młodzieżą w ramach programu Erasmus+

W książce zostały przedstawione wyniki międzynarodowego badania przeprowadzonego przez 33 narodowe agencje programu Erasmus+ w ramach sieci badawczej Research-based analysis and monitoring of Erasmus+: Youth. Badanie to dotyczyło projektów edukacyjnych realizowanych w sektorze Młodzież i miało na celu przeanalizowanie opinii koordynatorów na temat inicjatyw finansowanych ze środków Erasmus+, a także poznanie oceny wpływu tych działań na ich uczestników, organizacje młodzieżowe, społeczności lokalne oraz na ich samych. Publikacja skupia się na wynikach zebranych wśród polskich koordynatorów projektów, ale ukazuje je w szerszym, międzynarodowym ujęciu.

Publikacje pokonkursowe



EDUinspiracje. Konkurs 2020

Coroczne wydanie prezentujące najlepsze projekty realizowane przez beneficjentów programów zarządzanych przez Narodową Agencję. Szczególne miejsce zajmują w nim sylwetki osób aktywnie zaangażowanych w prowadzenie projektów edukacyjnych, które zdobyły wyróżnienia w konkursie EDUinspiracje 2020, odbywającym się pod hasłem „Działam – upowszechniam – inspiruję”. Omówione w publikacji projekty dają wgląd w najlepsze praktyki edukacyjne, sposoby upowszechniania rezultatów wartościowych inicjatyw, a przy tym ułatwiają wymianę informacji i doświadczeń między beneficjentami.



Zwycięskie projekty w konkursie eTwinning 2021

Lata 2020–2021 były – ze względu na pandemię – sprawdzianem umiejętności korzystania z internetu. Być może dlatego konkurs „Nasz projekt eTwinning” obfitował w bardzo ciekawe i wartościowe projekty edukacyjne, przyczyniające się do rozwoju uczniów i nauczycieli. W czterech podstawowych kategoriach oraz czterech kategoriach tematycznych wyłoniono 19 laureatów. Lektura książki przedstawiającej nagrodzone inicjatywy odświeża tajemnice sukcesu warte naśladowania oraz dowodzi, że pedagodzy, którzy mimo trudności realizowali projekty na platformie, bardzo dobrze poradzili sobie z edukacją zdalną.

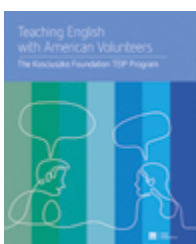


Projekty edukacyjne w zblizeniu



Warszawa dla początkujących. Sensoryczny kurs dla młodych przewodników z elementami historii, kultury i języka polskiego jako obcego

Publikacja jest rezultatem wyróżnionego w 2020 r. nagrodą European Language Label projektu „Warszawa dla początkujących”, który miał na celu umożliwienie efektywnej nauki języka polskiego jako obcego wśród dzieci i młodzieży z doświadczeniem migracji, a także ukazanie przeszłości i teraźniejszości Warszawy w atrakcyjnej formie. Wybór tekstów do nauki języka polskiego z ćwiczeniami, opracowany przez Muzeum Warszawy, to doskonała propozycja wpisująca się w obecne potrzeby nowych mieszkańców nie tylko stolicy, lecz także innych polskich miast.



Angielski z amerykańskimi wolontariuszami / Teaching English with American volunteers

Monografia będąca zbiorem artykułów napisanych przez specjalistów – pedagogów, psychologów, praktyków i teoretyków związanych z programem „Teaching English in Poland”, realizowanym od 30 lat w Fundacji Kościuszkowskiej. W jego ramach w Polsce są organizowane letnie obozy dla uczniów z udziałem amerykańskich wolontariuszy. W artykułach przeanalizowano niektóre aspekty tej inicjatywy, podjęto próbę oceny jej wpływu na podniesienie jakości nauczania języka angielskiego oraz na kształtowanie postaw zaangażowania społecznego wśród uczestników. Książka została podzielona na dwie części. W pierwszej znajdują się rozdziały napisane w języku polskim, w drugiej – ich wersje anglojęzyczne.

Na kliknięcie myszką

Gdzie można znaleźć publikacje Narodowej Agencji? Wydawnictwo FRSE jest zawsze obecne na Ogólnopolskim Dniu Informacyjnym i Kongresie Edukacji – dwóch największych wydarzeniach fundacyjnych. Okazjonalnie pojawia się także na targach książki organizowanych w największych miastach.

Przy stoisku można porozmawiać z pracownikami o nowościach wydawniczych oraz zabrać ze sobą ciekawe i estetycznie przygotowane publikacje.

Głównym kanałem dystrybucji jest internet. Wydawnictwo prowadzi stronę czytelnia.frse.org.pl, na której każdego miesiąca pojawia się kilka pozycji przygotowanych w formatach na monitory i czytniki e-booków. Pod koniec 2021 r. zbiór Czytelni liczył 277 pozycji wydanych w ciągu 12 lat. Równoległe wydawnictwo prowadzi konto na platformie Issuu (issuu.com/frse) – jest to najbogatszy zbiór niemal 560 publikacji na temat aktualnych i już zakończonych programów Fundacji. Publikacje naukowo-badawcze są zamieszczane w repozytoriach tekstów naukowych: Central and Eastern European Online Library, Repozytorium Centrum Otwartej Nauki, a także w portalach Google Scholar i Academia.edu.

Na stronie FRSE można zamówić prenumeratę czasopism „Europa dla Aktywnych” i „Języki Obce w Szkole”. Formularz jest dostępny pod adresem: www.frse.org.pl/wydawnictwo/prenumerata.

Sposobów na dotarcie do najważniejszych informacji o efektach edukacyjnych programów realizowanych w Polsce jest naprawdę wiele, a podane źródła dają możliwość bezpłatnego przeglądania i pobierania zamieszczonych materiałów.

Czasopisma i newslettery



Języki Obce w Szkole

Celem pisma jest promowanie kształcenia językowego na wszystkich poziomach edukacji formalnej, pozaformalnej i nieformalnej, upowszechnianie metod stosowanych we współczesnej dydaktyce języków obcych w ujęciu teoretyczno-praktycznym, informowanie o możliwościach uczenia się i nauczania języków obcych z wykorzystaniem funduszy europejskich, a także prezentowanie nowatorskich osiągnięć z zakresu glotto-dydaktyki na poziomie europejskim i krajowym.

Wydania przygotowane w 2021 r. dotyczyły m.in. zdalnych form nauczania, ról nauczycieli w obliczu nowych wyzwań, oceny uczniowskich postępów oraz inspirujących rezultatów inicjatyw językowych realizowanych w ramach europejskich programów edukacyjnych. Łącznie ukazały się cztery wydania, a ich całkowity nakład przekroczył 7 tys. egzemplarzy. Elektroniczne wersje aktualnych i archiwalnych numerów są dostępne na stronie czasopisma (www.jows.pl) oraz na stronie Czytelni FRSE.



Europa dla Aktywnych

To bezpłatny kwartalnik Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, skierowany do beneficjentów zarządzanych przez nią programów – głównie Erasmus+. Inspiruje, doradza, wyjaśnia i wspiera – aby projekty dawały jak najwięcej korzyści osobom w nie zaangażowanym i całemu otoczeniu. W 2021 r. na łamach kwartalnika ukazały się m.in. rozmowy ze znanymi postaciami świata nauki i sztuki, relacje z wyjazdów zrealizowanych w ramach inicjatyw edukacyjnych, rozmowy ze stypendystami programu, porady i rezultaty projektów realizowanych w całej Polsce. Teksty dodatkowe oraz wszystkie archiwalne wydania są dostępne pod adresem www.europadlaaktywnych.pl oraz na stronie Czytelni FRSE.



Twój Eurodesk

Informacyjno-promocyjny newsletter jest przygotowywany przez zespół Eurodesk Polska i wydawany regularnie od 2005 r. Na kilku stronach podsumowuje bieżącą działalność sieci w kraju i w Europie. W formie drukowanej jest stałym dodatkiem do kwartalnika „Europa dla Aktywnych”. W wersji elektronicznej jest bezpłatnie udostępniany na stronie www.eurodesk.pl w zakładce „Publikacje”.

Materiały dodatkowe



Katalog publikacji Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji

W katalogu zostały zaprezentowane książki i raporty opublikowane w latach 2018–2020, cieszące się największym zainteresowaniem czytelników. To 54 tytuły prezentujące najważniejsze programy i inicjatywy FRSE oraz regularnie wydawane czasopisma. Wszystkie opisane publikacje w wersji elektronicznej znajdują się na stronie Czytelni FRSE i podobnie jak wersje drukowane, są udostępniane bezpłatnie.



Academic planner – aplikacja dla studentów Erasmus+ w Polsce

To aplikacja stworzona specjalnie dla zagranicznych studentów, którzy w roku akademickim 2021/2022 przyjechali zdobywać wiedzę na polskich uczelniach. Jako estetycznie zaprojektowany kalendarz pomaga zorganizować czas w trakcie pobytu w Polsce. Zawiera także ciekawostki, cytaty, porady oraz ilustrowane informacje użyteczne dla młodych ludzi. Dodatkowe treści pozwalają lepiej poznać nową kulturę, aby maksymalnie wykorzystać potencjał pobytu. Wszystko to umożliwi przejrzysta, intuicyjna nawigacja. W poprzednich latach Academic planner był dostępny w wersji drukowanej, ale w obecnym cyfrowym świecie kalendarz w aplikacji jest bardziej atrakcyjny i przydatny szerszemu gronu studentów.

Edukacja okiem naukowca

W 2021 r. Wydawnictwo FRSE po raz drugi przeprowadziło konkurs „Monografie”, skierowany do badaczy i naukowców zajmujących się edukacją w ujęciu różnych dyscyplin nauk humanistycznych i społecznych.

Nowa forma współpracy Narodowej Agencji ze środowiskiem akademickim spotkała się z dużym zainteresowaniem. O nagrody – polsko- i anglojęzyczne wydanie publikacji w wersji online i w druku – walczyło łącznie 29 autorów związanych z 15 uczelniami i ośrodkami badawczymi działającymi od Szczecina po Lublin. Zgłosili oni 13 monografii na tematy związane m.in. z edukacją osób ze specjalnymi potrzebami, edukacją artystyczną czy ze szkolnictwem wyższym. Najwięcej propozycji napłynęło z poznańskich uczelni i to do stolicy Wielkopolski trafiły aż dwie nagrody główne. Najlepsze monografie edukacyjne są przygotowywane w Wydawnictwie FRSE, wszystkie ukazały się w 2022 r.

Zwycięskie monografie w 2021 r.

- **Agnieszka Anielska:** „Szkolnictwo wyższe wobec studentów nietradycyjnych. Strategie uczelni w obszarze kształcenia dorosłych na przykładzie studiów podyplomowych”;
- **Emilia Wąsikiewicz-Firlej, Anna Szczepaniak-Kozak, Hadrian Lankiewicz:** „Doświadczenie pobytu w Polsce w narracjach zagranicznych studentów”;
- **Joanna Kic-Drgas, Joanna Woźniak (red.):** „Perspektywy kształcenia nauczycieli języków specjalistycznych w Polsce”.

Liczba użytkowników odwiedzających najpopularniejsze strony internetowe prowadzone w FRSE

Eurodesk:

251 893

Erasmus+:

204 995

Języki Obce w Szkole:

154 280

eTwinning:

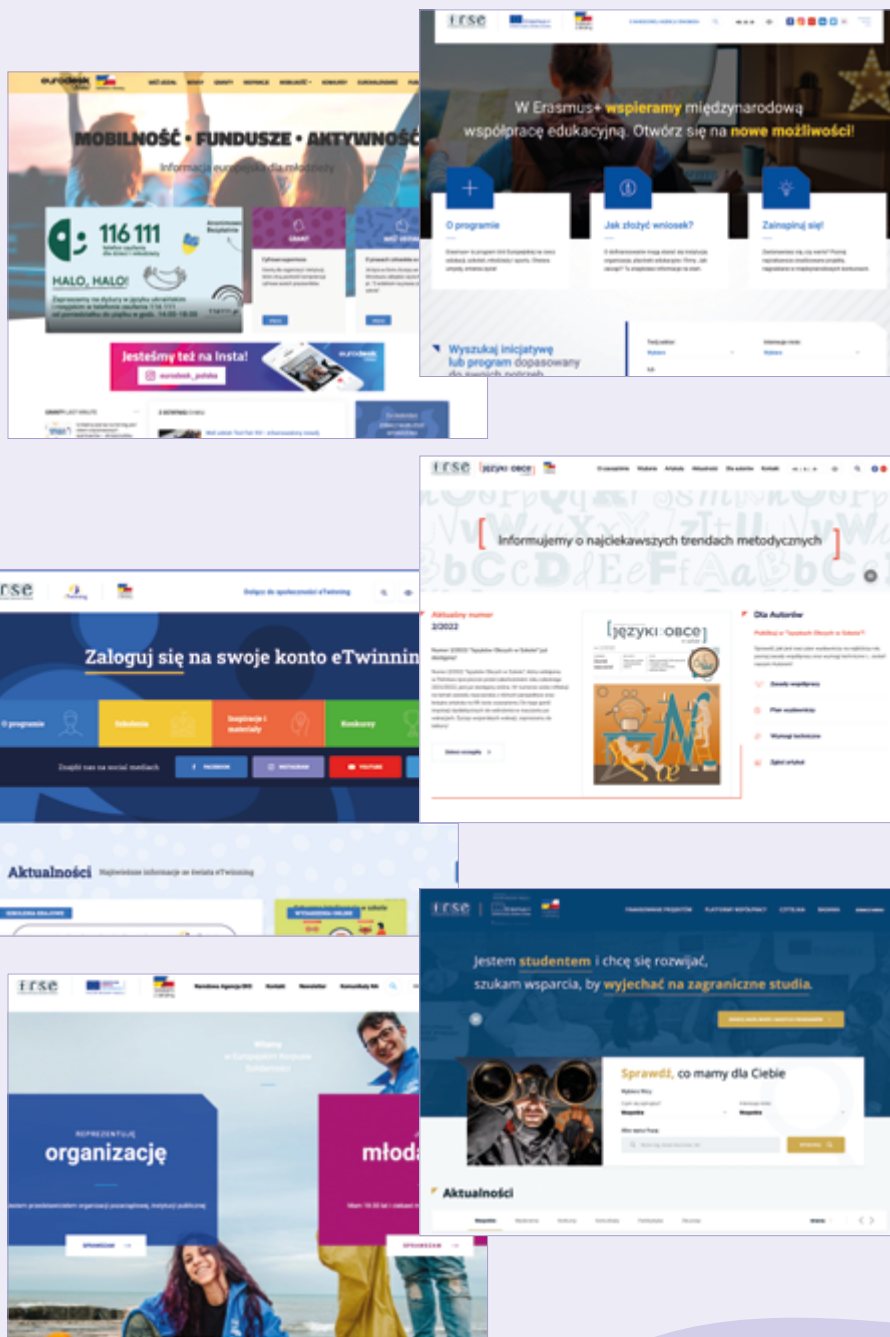
146 810

FRSE:

83 744

EKS:

13 829



Źródło: Google Analytics wersje UA i 4.
 Okres: 1.01–31.12.2021 r. (dla strony EKS:
 13.05–31.12.2021 r.)

Narodowa Agencja Programu Erasmus+
i Europejskiego Korpusu Solidarności
Edukacja, Szkolenia, Młodzież



Edukacja bez granic to seria raportów Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, której celem jest podsumowanie – w ramach realizacji perspektywy finansowej UE na lata 2021–2027 – przebiegu najważniejszych unijnych programów edukacyjnych i młodzieżowych oraz inicjatyw im towarzyszących. Niniejsza publikacja skupia się na pierwszym roku działań. Za pomocą liczb pokazuje, że zarówno Erasmus+ – flagowy program koordynowany przez Fundację – jak i Europejski Korpus Solidarności, a także programy wspierające i projekty finansowane ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, pomimo pandemicznych przeszkód zmieniały oblicze polskiej edukacji, otwierając ją na świat, nowe technologie i międzynarodowe wyzwania.

www.frse.org.pl

